

sed nonū mōstrū dīcat sic fit i ceteris dñicis de aduētū. Quotidie at infra octauā fiat cōmemoratio de aduētū. Qñ hō aliq̄ feriā ifra octauā hz antiphonas laudū de p̄po: tūc ad matutinū post orōnē festi fiat cōmemoratio de feriā. deinde dicāt laudes de feriā cū ill' antiphonis p̄p̄is z psalmis suis abs q̄ caplo s̄. z bñdīc̄. s̄z dicto **A**udate dñm de cel' cū sua antiphona terminetur. ibi. **F**idelīū anīme zc. sicut olim fiebat in die sc̄e **L**ucie. qñ occurrebat feriā hñs laudes de p̄prio. **I**tem p̄dic̄ p̄fex ordinauit q̄ ihac octaua non fiat officiū de aliquo sancto: nec etiā de sancta **L**ucia s̄z trāfferat post octauā. licz postea ad petitionē cuiusdā religiosi p̄cesserit q̄ possit fieri de sc̄a **L**ucia in die suo. z ita seruet. **O**rdinauit etiā q̄ officiū p̄sentationis gl'ose s̄ḡinis marie celebret. xj. die nouēbris z fiat duplex maius. z accipiatur officiū natiuitatis eiusdē: sed ubi est nomē natiuitat' pona- tur nomen p̄sentatōis. **F**acto fine pia lauda- detur s̄go **M**aria.

Pars secūda supradicti sermonarij qd̄ **M**ariale appellat i q̄ tractat d̄ sacratissima s̄gis **M**arie natiuitate. **H**ec aut̄ pars pro- p̄rio ac p̄ticulari noīe liber vite nūcupat.

Sermo primus

Egredietur
s̄ga de radice iesse: et flos
de radice ei' ascēdet. **I**sa.
xj. c. **R**ecitat̄ historiogra-
phi q̄ antiq̄ magnorū p̄n-
cipū natalia celebrabāt.

Ipsi q̄z p̄ncipes diē natal' sui cū solēnitare z
iocūditate deducebāt. **U**n̄ **M**arci. vj. d̄z q̄
Herodes rex i die natal' sui cenā fec̄ p̄ncipi-
bus z tribunis. z p̄mis galilee. **S**ubditi eri-
am in dieb' natalicijs dñorū suorū tripudia
z choreas atq̄ festinos ludos i eorū aspectib'z
faciebāt. **U**n̄ **M**at. xiiij. d̄z. **D**ie aut̄ natal'
Herodis saltauit filia **H**erodiadis in me-
dio sc̄z aliorū chorizontiū z placuit **H**erodi
Et talia natalicia regū appellabant̄ ferie so-
lēnes. l. si. C. de feri. **E**t in silib' dieb' oē ius
p̄torū cessabat: vt habet̄ in dicta. l. si. glo. s̄o
in rubrica. C. eo. ti. appellat̄ ferias rep̄tinat̄
qñ infra annū nascit̄ rep̄tine filius p̄ncipi
Sancta q̄z mater ecclia b̄ti **J**ohis baptiste
natiuitatē solēnī iūbet celebrari. qz sc̄ifica-
tus fuit i m̄ris vtero: p̄cursozq̄ fuit saluato-
ris. **Q**uap̄op̄ in die natal' eiusdē p̄ vnīuer-
sum orbē ab oib' fidelib' xp̄icolis singul' an-
nis festina gaudia celebrāt. **Q**uāto ḡ maiori

Dies na-
tales p̄n-
cipū cole-
bantur

deuotōe ac reuerētia sc̄issime s̄gis genitricis
dei debet̄ sacratissima natalicia celebrari. p̄se-
cto i isto sc̄tissimo die d̄z humana mens ma-
gnā in leticiā p̄silire. **U**n̄ beat' **A**ug' in ser-
mone hodierno inq̄t. **A**dest nob̄ dilectissimi
optat' dies b̄t ac venerabil' semp̄z s̄ginis
Marie. **J**o cū sūma exultatōe gaudeat ter-
ra n̄ra tāta s̄gis illustrata natali. **H**ec ē em̄
flos cāpi de q̄ ortū est p̄ciosum lilīū puallūz
p̄ cui' partū natura mutat̄ p̄thoplausorū q̄
deletur z culpa. **E**t beat' **J**ohes chrysostom'
etiā ip̄e in s̄mone hodierno inq̄t. **H**odie fit
mūdo salut' inicitūz. **J**ubilare deo ois terra:
cārate z exultare z psallite. **E**xultate vocē ve-
strā exultate. nolite timere: edita ē nobis i lu-
cem sp̄osa dei de q̄ nascitur' est agn' dei q̄ tol-
lit p̄ctā mūdi. **E**xultate mōtes z colles z sic
cera defluite. **L**etare humanūz gen'. **L**atate
celestes spūs. lapides nolite tacere: quoniā
hodie nata ē illa s̄ga q̄ p̄tulit miri odorū fra-
gratiā. **H**ec ille. **C**ui' s̄gis gl'ose natiuitatē
puidēs in spū p̄pha des̄p̄lit eā sub noīe s̄ge
dicēs s̄ba themat' n̄ri. **E**grediet̄ s̄ga de radi-
ce iesse z flos de radice ei' ascēdet. **H**ic at̄ flos
fuit **J**esus x̄ps ei' fili' q̄ de seipso inq̄t. **L**an.
j. **E**go flos cāpi. **D**icit̄ at̄ flos cāpi: z non
horti triplici de cā. **P**rio qz flos horti vt na-
scat̄ terra ap̄it. flos at̄ cāpi sine terre ap̄tione
nascit̄. sic etiā x̄ps nat' est de s̄gine sine s̄gini-
tat' ei' violatōe. **S**ecdo d̄z flos cāpi: z n̄ hor-
ti. qz flos horti ē clausus: flos s̄o cāpi omib'z
est ap̄ert'. z sic etiā hortus pietat' x̄pi nulli
claudit̄: s̄z omēs ad ip̄m p̄nt accedere z m̄se-
ricordiā inuenire. **T**ertio d̄z flos cāpi: qz i pri-
bus vltimarimis nascit̄ qdā flos qui vocat̄
flos cāpi. habetq̄ stipitē asperūz: z qnq̄z folia
rubea. z significat̄ x̄pm q̄ p̄tulit asperitatem
crucis z hūit qnq̄z vulnera passiōis. **R**ecte ḡ
brā s̄go noīe s̄ge des̄ḡit. qz ex ea p̄dijt flos flo-
rū: fruct' fructū b̄ndict' **J**esus fili' ei' z dei
Et q̄ sup̄dicta p̄phia de nullo alio itelligat̄:
qz de brā s̄gie z de x̄po ei' filio p̄z p̄ trāslatōz
caldaicā q̄ in h̄ loco sic h̄z. **E**xurgit rex de fi-
lijs isrl' z messias de filijs filiorū ei'. d̄z at̄ in
p̄fara p̄phetia. **E**grediet̄ s̄ga de radice iesse
qz licz brā s̄go orta sit de radice iudeorū: tñ ē
egressa naturā radicis. **R**adix em̄ ad ima. vir-
ga ad alta tendit. radix i terra. s̄ga in aere p̄-
ficit. radix terre humore. s̄ga celi roze z solis
calore crescit. **J**udei em̄ petebāt ima viciorū
illa at̄ alta p̄tū. illi erāt fixi i terra p̄ cupi-
tatem terrenorū: illa s̄o nunq̄z icurata ē ad
trāsitōriā bona. sed in celo habstrabat p̄ cupi-
ditatē sup̄noziū. illi pascebātur amore car-

Xps flos
campi

Bermo. I. De natiuitate Marie

nati. hec nutrebat amore spūali. illi frigescēbant amore infidelitatis. ista ergo nobilissimā fouebat calore charitatis. **De cur** pcreatione tria mysteria pceptabimur

Primū appellabit necessitatis.

Secundū nobilitatis.

Tertiū sō iocūditatis

Prima pō hō fmonis q dē necessitatis

Natiuitatē sōis glōse hūano generi

fuisse necessariā pbat tribus rōnibus

Prima quarū dē reedificatiōis.

Fundamentū cur est ciuile si em tibi locauit

area eo pacto vt i ea domū edificares in qua

me recipes quicūq; ad te declinaret. Tu edifi-

casti et in ea me recepisti: postea sō late edifi-

cij vel alia culpa tua domū corruit. **Conuenio**

te vt itez reedifices. **Querit** an possim i h re

uenire? et claz est q sic. l. si. ff. loca. q; in hoc

mecū puenisti vt qdū locatio duraret ibi

esset cōstructa domū in qua recipes locatore.

Argumentū ad hoc in. l. cū. de here. ff. de fūi.

vr. pre. **Nā** nō edificatū censet qd diruptū

est. ff. de leg. iij. l. qui concubinas. **Et** factū nō

dē qd nō durat. l. si quis aliam. ff. de solu. l.

item si querit. s. si gēma. et l. si. ff. de acti. emp.

facit in arg. l. si cū. s. affinitates. ff. de postu.

Nō g sufficit semel recipe locatore nisi iterū

ipm recipiat quousq; locatio durat. **Ar. i. l.**

si seruit. ff. de serui. vrba. predi. et c. si seruus

expoz. ne. l. j. sic g in nostro pposito. **Nā** cum

omipotens dē locauerat paradysum **Adam**

pmo homi vt ex illi? costa edificaret vna mu-

lier in qua ipe habitaret et ex illa nasceretur

hec domū suggestione diaboli et mādari pua-

ricatione p ipm **Adam** facta corruit. debuit

g ille homo ex sua stirpe pducere aliā mlierē

q esset stabili domū et nō corrueret durante

temp locatōe dei ad humanū genū. natural

igit iure et ciuili necesse fuit vt illa sō nasce-

ret in qua filiū dei habitaret q dixerat p pro-

pheta ps. cxxxj. hic habitabo qm elegi ea. **Et**

h figuratū fuit **Bester**. j. et ij. c. vbi vasti pri-

or regina depellit p inobediētiā **Assueri** regis.

et **Bester** hebreā loco ei? subrogat q regis pla-

cuit oculis. **Secūda** rō dē successiōis. **Juda**

mentū cū? habet in aūf. licet. C. de nat. li. vbi

dē q filij naturales exnibz legitimis succe-

dere nō pnt ab intestato. potest tū dari vna

vnica naturalibz et pūbine. vel soli pūbine

semivnica. l. patre. C. eo. ti. **Est** aut vna vn-

cia duodecima ps hereditatis. vt habet isti.

dehere. insti. s. hereditas. **Hoc** aut nō se ex-

tendit ad spurios. vt in dicta aūf. licet. C. de

natu. li. **Nos** g q nō sum? legitimi ob pōrez

fornicationē **Eue** qua tota humana natura

corrupta est de qua nati sum? que fuit ancilla

nō libera. iuxta illud ps. cxy. **Ego** seru? tuus

et fili? ancille tue. nō poteram? succedere i to-

ta hereditate. **Quia** igit votū parētū ē trās-

mittere bona sua filijs. l. scripto. ff. vnde li. l.

nā et si pētibz. ff. de inoffi. testa. l. de emācipa-

tis. C. de legi. heredi. et l. penultima. ff. de bo-

nis lib. **Jō** vt celestis prīs nostri desiderium

impleret qui sua nobis bona eterne felicitas

tis dare affectat oportuit q p sequēs mīmo-

nū fierem? legitimi. de q legitimatōe p habet

in aūf. quibz mo. na. effi. le. coll. vj. circa pū-

cipiū. et in. c. quest. et c. rāta. et q filij sint le.

Ue g dē pater legitimos nos faceret despon-

sauit sibi ancillā. s. humanā naturā accipien-

do in matrē filij sui virginē pudicā. s. gēnēz

sancā. s. gēnē omni laude dignissimā **Ma-**

riam hebreā quam nasci necesse fuit vt fieret

mater dei. **Jō** letabūdi dicere possum? illud

Pauli ad **Gal.** iij. nō sum? ancille filij s; li-

bere: q libertate xpūs nos liberauit. **Tertia**

rō dē subuētionis. **Fundamentū** cū? ponit in

riscōsultus in. l. j. ff. de in inte rest. et in. l. ij. s.

verba. ff. ad velle. vbi inquit q decept? et frau-

daris debet subueniri. **Cū** g diabol? decept? et

humanū genū mēdacis seducēdo p mā muli-

erem. **Jō** oportuit decepto homi puideri de

remedio oportuno. q; igit vt in q; phs. j. po-

sterioz **Si** vnū est causa alicu? effect? oppo-

sitū est causa oppositi. **Ad** qd est tex. in. l. in

hil tā naturale. ff. de reg. iur. vbi dē q si p sen-

sus est causa ptract? dissensus est cā distra-

ctus sicut p mulierē peccatricē a diabolo dece-

ptam et deuictā fuit humanū genū deperditū

et a statu suo reiectū. ita ecōtrario debuit per

mulierē innocentē et purā atq; sanctissimā

diaboliq; supatricē in integz restitui et repa-

rari. aliter ipe mēdacij pater diabol? de men-

dacio suo emolumētū psequeret. qd esse non

debet. null? em de mēdacio facto d; cōmoduz

obtinere iuxta notatā. l. j. ff. de nata. resti. et

in. l. iij. s. ij. ff. si ex nora. cau. agat. et i. c. sedes

de rescp. imo pp mēdaciū d; puniri. l. si du-

biter. s. ita demū. ff. de fideiussori. et auten. s.

qui ppriā. C. de nō numerata pecunia. et. s.

sed furri. **Insti.** de actio. necesse igit fuit pur-

issimā dei genitricē nasci q p trita diaboli de-

ceptoris potestate hoīem de seruitute illi? eri-

peret et quē ille p mīez culpe **Quā** a se franda-

tam maledictiōi subiecerat ipa mater gratie

suo interuētū ac patrociniū bñdictiōibus ad-

impleret. qd factū esse testat **Hiero.** in fmo-

ne ad **Eustochiū** dicēs. **Quicq;** maledicti

Rōe sub
uentōis.

Rōe suc
cessionis

Uncia
legalis

oris infusum ē p. Enā: totū abstulit bñdictō
Marie. Insup 7 grāz infudit xpi orz quā
pus nō habuerat totū mūd. Nec ille.

¶ Pars secunda huius sermonis que dici
tur nobilitatis.

Iter vt inq̄t iuriscōsult⁹ in. l. j. ff. de
in inte. resti. q̄ p seipm se cōmendat:
nō indigeat cōmendatōe. qd etiā ha
betur in. l. ij. C. qñ 7 quib⁹ quar. ps. Licet eti
am dicat in. l. j. in fi. ff. de dote ple. q̄ satis de
monstrati frustra sit demōstratio: 7 qd pater
expsse nō est pbare necesse. c. euidētia. de accu
sa. 7 l. ea qdē. C. eo. ti. Itē q̄ expsio eoz q̄ taci
te insunt nihil opaf. l. ij. ff. de le. j. ex q̄ videt
nō esse necessariū brē s̄ginis Marie nobili
tatē q̄ p seipam est euideter 7 clarissime demō
strata manifestare: tñ ad maiores ipsi⁹ s̄gis
deuoroz solationē aliq̄ dubia circa nobili
tatē ei⁹ declarabim⁹. ¶ Primū est vtz xps de
buerit de matre nobili pcreari. At pmo argui
pōt q̄ nō. Inq̄t em Paul⁹. j. ad Aboz. j. Nō
multi sapiētes fm carnē nō multi nobiles s̄
ignobilitiora mūdī 7 ptempibilia 7 ea q̄ nō
sunt elegit de⁹. s̄ beatā s̄ginē elegit de⁹ 7 pele
git. Ergo nō debuit esse nobilis s̄ ignobilis
¶ Itē glo. sup p̄dicta s̄ba aplī ait. venit em
humilis de⁹ querēs humiles: nō altos. 7 ibi
dem etiā dic. Nō elegit reges vel senatores
vel phos vel oratores: s̄ plebeios pauperes
indoctosq̄ piscatores. Ergo cuz beatissima
s̄go sit p oib⁹ istis electa: p oib⁹ istis videtur
debuisse esse plebeia 7 paupcula. Nā s̄bum
humilis pprie verificat in plebeia in ancilla
vel ancille filia. l. humilē. s̄. j. C. de inter. ma
tri. deus at querit hūiles vt patuit sup. Itē
maior humiliatio videt ex pte dei de ignobili
q̄ de nobili incarnari. ¶ S̄ his non obstā
tibi i p̄trariū est v̄itas. vt declarat Albertus
magn⁹ sup missus ē. At possum⁹ ipaz s̄ginee
nobilitatē p̄gruētiā sic pbare. Quāto aliq̄s
pl⁹ ē eleuat⁹ i sumū tāto mag⁹ p̄t de pmi deoz
sum. q̄to em mons est altior: tāto ei⁹ vallis
pfundior. q̄to mag⁹ aliq̄s eleuat⁹ ē sursum
p nobilitatē 7 dignitatē: tāto pl⁹ p̄t descēdere
p humilitatē. 7 psequēter mag⁹ mereri 7 ma
gis grat⁹ esse deo. aut illud Eccl. iij. q̄to ma
ior es: tāto magis te hūilia in oib⁹ 7 corā do
inuenies grām. Un Bern. in qdā sermone
inq̄t. In alto nō altū sapēz hūilib⁹ p̄sentire
maxime s̄ruitis est S̄ beatā s̄go fuit humi
litaris pfundissime. q̄ debuit esse nobilitatē
7 dignitatis excellentissime. ¶ Aug⁹. in q̄
dam s̄mone inquit. q̄ ipa beatissima s̄go nū
q̄ fuisse sup omēs p̄ozos angeloꝝ exaltata

nisi fuisse sup omēs hoies hūiliata. Quia
grāto humilitas maior est 7 magis laudat:
q̄to q̄s magis nobilis 7 magn⁹ exns humi
liatur. ¶ Debuit dei genitrix in altū p nobi
litarē 7 dignitatē eleuari: vt ei⁹ humilitas p
fundior 7 grē capacioꝝ posset mag⁹ ab omib⁹
laudari 7 a deo in celesti glia altius sublima
ri. ¶ Nō obstāt mō argumēta in p̄trariū
adducta. Quia rñdeo illud dictū aplī loq̄
de p̄dicatoꝝ p̄mis p q̄s mūd⁹ erat conuer
tendus ad fidē: q̄s p̄gruebat esse plebeios et
indoctos ne eoz sapiētiē potētiē vel dignita
ti ascriberet id qd de⁹ p grām suā illoꝝ miste
rio opabat. 7 sic crux xpi euacuaret. Un con
gruebat q̄ nō in doctis humane sapie s̄bis
nec in potētia dignitatis hoies ad fidē deci
perent vel cogere: sed simplicib⁹ simpliciū
s̄bis exteri⁹ diuina s̄tute coopante interius
humiles p humiles vocarent. 7 sic de⁹ humi
lis exaltaret. At diabol⁹ q̄ p supbiā vicerat:
p humilitatē vinceret. Un glo. sup p̄fatū di
ctū aplī ait. nisi fidelit̄ pcederet piscator hu
milis nō seq̄ret oratoꝝ. S̄ aliū ē in brā s̄gi
ne quā decebat filiū q̄tū poterat 7 ipa capax
erat exaltare nobilitare 7 magnificare. nec de
cuit xpm vt maiore sue hūilitatē indiciz de
monstraret genitricē suā ignobilitatē vitape
rio subdere. Ad legē aut humilē sup allega
tā rñdet q̄ impator ibi capit hūilē non pha
bente s̄tutē humilitatē: s̄ p ignobili ac infā
mi 7 vitupabili. vt p̄z ibi i textu dū dictuz
suū declarat i meretrice 7 scenica. ¶ Tercio
q̄rit in q̄ p̄sistat nobilitas ipsi⁹ s̄ginis. 7 cuz
dicat quidā sapiēs q̄ nobilitas nihil aliū ē
q̄ inueterate diuitie. 7 in cōi puerbio dicat.
q̄ ille reputat nobilis q̄ multas h̄z opes. Un
Iuuenalis satira p̄ma ait. Elincant diuitie
sacro nec cedat honori. Nuper i hāc v̄item pe
dib⁹ q̄ venerat albis. ¶ Refert q̄z Barto. in
l. ij. in. vj. columna. C. de digni. li. xj. q̄ qui
dam impator dicebat: q̄ nobilitas est antiq̄
eris 7 diuitiaz possessio cū pulc̄ regimib⁹
7 s̄ruitib⁹. Videt q̄ istā nobilitatē non ha
buerit beatā s̄go q̄ fuit paupcula 7 cōiune
carpentarij. ¶ Nō etiā videt q̄ nobilitas ei⁹
sit attēdenda circa cōplexionē corpis: quia i
cōplexione nō extimat nobilitas: vt inquit
Albertus vbi s̄. Nā multi reges 7 p̄ncipes
qui nobiles appellant sunt cōplexionis me
lancolice 7 flegmatice. 7 e contrario q̄ plures
rustici 7 viles hoies sunt sanguinei 7 coleri
ci. 7 consequēter dignioris cōplexiōis corpa
lis. ¶ Nō videt etiā attēdi debere nobilitas
alicui⁹ q̄ ad aīam genitoꝝ suoz cum ipa aīa

Solutio
Trioꝝuna

Utrum
xps debu
erit ma
tremobi
lipcreari

Nobili
tas s̄gis
probat

In q̄ p̄s
stat nobi
litas ma
rie

Secūdo

Tercio

Quarto

Sermo. I. De natiuitate Marie

nō sit ex traduce. vt theologi pbāt in .ij. dif.
xviij. maxie scūs Bonauē. ibidē ar. ij. q. iij.
7 Alcrā. de ales in .ij. pre summe i tractatu d
aia. 7 Tho. i. j. pre sume. q. xc. ar. iij. 7 i suma
gētiles. li. ij. c. lxxvi. g. aima filij nihil acci
pit nobilitatē ab aia pris vt alioz pdecesso/
rū. ¶ Nō videt qz attēdēda esse nobilitatez

Quinto alicui? eo q sit ex nobili 7 antiq atqz genero
sa pgenie pcreat. Ait em Seneca ad Lu
cillū. q nō fac nobilitatē attriū plenū sumo/
lis imaginibz: qz qd aū nos est nostz nō est

Nota nō em ad nostra vixerūt glām. Et idē in li.
tragediaz inqt. Qui gen? laudat suū: alie/
na laudat. 7 Quid i. xij. metha. canit. Naz
genus 7 pauos 7 q nō fecim? ipi. Uir ea no
stra voco. Et fuerūt sba Ullris in orōne cō
tra atacē p habēdis armis Achillis. Idez qz
Quid. in. j. de ponto ait. Nō census. nec da
ruz nomē auoz. Sz pbitas magnū ingenu
umqz fac. glo. etiā in. li. qd bello. ff. de capri.
7 post li. reuer. dic magis esse meū qd p meā
pbitatē qro qz id qd p antecessores. fac. l. iij.
ff. de inter. 7 rele. Et Licero in inuectiua p sa
lustiū ait. Sancti est me meis fulgere mori
qus qz maioz opionemiri vt sim meis poste/
ris nobilitatis initiū. Ad h qz adduci p il
lud qd inqt Lin? in. l. qsqz. C. de postu. dicē
q scā pferit nobilitati generis. 7 lex. sed 7 re/
probari. s. ampli. ff. de execu. tu. pbat q tan
tum nō debet attēdi nobilitas generis qzuz
nobilitas moz. Ideo Iuuenalis p quendā
qui cū esset vilis moribz gloriabāt de generē
sui nobilitate exdamat libro. iij. satira. ij. di
cens. Sēmata qd faciūt: quid pdest ponti
ce longo Sanguine censer: pictos ostēdere
vult. Maioz 7 stantes in curribus emilia
nos. Tota licet veteres exornēt vndiqz cere
Atria: nobilitas sola est atqz vnica virtus.
Ulsqz adeo. miseruz est aliene incūbere fame.
Malo pater tibi sit tersitas: dummo tu sis
Acide filis vulcaniaqz arma capessas. Quā
te tersite filēz pducatur achilles. ¶ Nemo g de
sanguis sui generositate debet glāri q ex iuis
nō puenit meritis: maxime cū oēs ab eodē pn
cipio traham? originē: 7 sit sba snia Boeci i
ij. de sol. c. xij. dices. Omē hominū gen? in
terris sili pūrgit ab ortu. Quid genus aut
pauos strepit? si p mordia nra aurozqz deū
spectes nullus de gener extat: ni vicijs pēora
fouēs ppriū deserat ortū. Un i vulgaripuer
bio dr. e le vilano chi fa le vilanie. Sz qd
dicem? de quibusdā q cū sint ignobilis gene
ris: tū de nobilitate gloriānt? pfecto talium
vana glia posset tolli si eis diceret illud Ju

uenal vbi s. s. maioz pm? quis qz fuit ille tu
orum. Aut pastor fuit aut id qd dicere nolo
Quid etiā dicem? de multis q cum sint nobi
les genere: ignobiles se reddunt viciosa puer
satione: Quāto em maiores alicui? fuerunt
nobiliores: tāto maius est vituperiū ei q ab
illis dēscēdens p viciū se vilissimū facit. vt in
quit Salusti? in iugurtino. Un Claudia/
nus canit. Degenerat hoies vicijs fūitqz mi
nores. Io cuidā romano glānti de maiozuz
suoz pūtibz ait qdā florētū. Cōtesta feza
non he di que lo bon vino. ¶ Ex p dicitis g vi
det q beate pgenis nobilitas nō sit pferēda/
da quo ad carnalē propagationē: sed solum
quo ad nobilitatē virtuole vite. Omēs em
homines dīc pnt nobiles dūmō sunt pūiosi
7 tāto sunt nobiliores qzto sunt pūosiores.
Ait em Lassiōd. in eplis. Necē indubitata
nobilitas q moribz cōprobat. Et Hiero. ad
Celantiā inqt. Vera nobilitas est clarū esse
pūtibz. 7 in. c. venerabilis. de pben. 7 digni.
dr. Nō generē sz pūtiū nobilitas gratū deo
facit 7 idoneū seruitorē. Et Sualteri? La
stione. li. j. canit. Nobilitas sola est animū
que moribz ornat. Et Quid. in li. de vetula
dicat. Nobilitas homis mens 7 deitatz ima
go. Nobilitas hois virtutū clara propago.
Nobilitas homis humilē releuare iacētē.
Nobilitas hois mentē refrenare furentē.
Nobilitas hominis nature iura tenere No
bilitas hois nisi turpia nulla timere. Nobi
litas hominis terretas tēnere dotes. Nobi
litas homis celestia carpere regna. Et Ari
sto. j. polif. c. iij. inqt. q nihil aliud qz pūtiū et
malicia determiat libez 7 suū. nobilē 7 igno
bilē. 7 in. c. nūqz. lyj di. dr. q pūtiū aiam nobi
litar 7 decorat. Ecōtrario pō de carentibz vir
tute ait qdam versificator. Vir tute remota
Migrat in exiliū nobilitatis honor. Uici/
osi em nō debēt ad honores 7 dignitates pro
moueri. l. ij. C. de dig. li. xij. ¶ Pro determiati
one hui? dubij dico fm Albertū vbi s. q bea/
tissima pgo fm oēm modū nobilitatē 7 digni
tatis esse debuit 7 fuit nobilissima 7 dignissi
ma in summo. Un dico q si aliq nobilitas ē
attēdenda in p dicitis: maxime fuit in ipa dei
genitrice. ¶ Si g ex diuicijs aliqua reputat
nobilitas pūtiū: sicut videt innuere Bar. i
l. capitaliū. s. serui. ff. de penis dices q popu
lares diuites 7 honestiores gaudēt pūlegio
nobiliū: pfecto ipsa beata virgo fuit nobilē
ex dīcissimis parentibz regibz 7 ducibz ori
ginē traxit: vt infra patebit. Itē ipi? par Jo
achim erat diues. 7 ipa vnica eius filia: sed

Sola
tus nobi
litar

nō

Maria
fuit nobi
lissima

amore pauprat omnia sua paupibz erogauit
vt infra deo d. ante declarabit pre q̄ta huius
opis. q̄bz diuitijs suis cōpauit regnū celozū
dicere dño **Mat. v.** Beati paupes spū qm̄
ipoz est regnū celoz. Itē magi magna suo fi
lio munera et valde preciosa attulerūt: q̄ omnia
etiā paupibz dedit. vñ in corona nostra dicit
Gran thesori furno dari da li magi al suo
fio: ma da lei dispensari a poueri per amore
de dio. **Qd** quidē fecit vt rpalibz diuitijs cō
temptis celestū thesaurorū opes infinitas et
indeficiētes cumulet. De q̄bz **Grego.** in q̄
dam omel. inquit. Si de diuites esse cupis
veras diuitias amate. Et in hoc ista pruden
tissima rgo fecit more philosophantiū q̄ vir
tutis amore pecuniā ptemnūt. lñ honoribz
s. phis. ff. de vaca. mune. l. j. in fi. pncipij. ff.
de vari. et extra. eo. **Egit** etiā more foris athle
te: q̄ pugnat etiā sine mercede. vt ait glo. i ru
brica. et in l. j. C. de athletis. l. i. xij. **Si** de cir
ca cōplexionē corpis attēdit nobilitas: ipsa
virgo benedicta nobilissima fuit q̄ ab optie
complexionis viris et mulieribz ppagata
fuit. Item ipsa optime complexionis sup om
nes hoies et mulieres q̄ vnqz fuerūt vl erunt
erunt. excepto ei filio dño nostro **Iesu xpo.**
vt infra declarabitur smone. iij. huius pris.
Si aut aliqd nobilitatē dicat contrahi ex
eo q̄ pdecessores alicui fuerint sapiētes vel
aie nobilissime ac prudentissime et intellect
speculariū et hmoi. vel q̄ fuerint de antiq ac
potenti stirpe circa qd nobilitas generis attē
dit. l. si furiosi. C. de nupti. vñ dñ: si nobil es
lauda parētes. qd pbat in c. nunqz. l. vj. dist.
nā filiū sequit dignitatē pris. l. senator. C. de
digni. l. i. xij. pfecto hec oia nobilitatē insignia
fuerunt in beata virgine. vt infra patebit.
Uñ sciendū est fm **Albertū** vbi sup q̄ no
bilitas fm carnē est traductio carnalis origi
nis a parētibz fm seculū in diuitijs vl poten
tia vel dñio cōstitut. Et q̄bz q̄tū ex ptena
ture est causat in filiis similitudo cōplexionis et
pformitas mox et imitatio opatōis. hō eniz
paup et ignobilis si diuitijs cepit affluere: i
cipiet delicijs magis vacare. cibis delicatiori
bus se nutrire. et sic complexionē nobilitare.
exercitijs honestioribz occupari. parua dam
na min⁹ curare. paruis lucr⁹ min⁹ inhiare.
tona min⁹ curare. alienū dñū min⁹ timere.
libertatē mag⁹ appetere. maiorz pfortia zhe
re et eoz opa et mores imitari. et signatura p
mo seruū et ignobil vicia p osuetudinē: i cō
trariū trāsmutat. Et q̄nto hec a remotiori et
diuturniori radice ad ramos trāsmittitur.

Nobili
tas caris

tāto mag⁹ nature inclinatio indurat et inse
pabilior efficit. vt in filiis q̄tū ex pte nature
est ad cōsimilia patribz inueniat inclinatio
natural. Uñ in cōmuni puerbio dñ. **Sepe**
solet fili⁹ simis esse pñ. Et fuit originaliter di
ctū autoris libri q̄ dñ. **Pamphil⁹. c. xix. l. q̄s**
q̄s. C. ad. l. iul. maiesta. et i aut. de rese. s. j. col.
ij. et notat in c. rāsmisse. et q̄ si. sint le. et in c.
michael. de fili. pñ by. Et hec appellat nobili
tas carnis. licz aut aia nō sit ex traduce tñ ex
istens i carne opat pl⁹ vl frequēti⁹ fm q̄ a car
ne ampli⁹ ad aliqd iclinat. **Hec Albert⁹** vbi
supra. **Aia** em pñcta corpi imitat passionē
corpor. vt inq̄t autor in li. sex principiorū
Qd aut aliq doctores: q̄ nobilitas ista
fm carnē nō solū pdest q̄ ad glām mūditi
etiā multū adiunat ad fortutes aī et ad bonū
incitat q̄uis ipsa solū non cogat ad bonū vel
ad malū. Uñ inq̄ **Albert⁹** vbi s. plicet q̄
quis opat p̄traria nobilitati originis tanto
viciofior et detestabilior sit: quāto mag⁹ agit
p̄tra naturalem inclinationē originis. et sic
mag⁹ culpabil est nobil viciofior q̄ ignobil
Jo leges plerūqz magis puniūt nobiles q̄
rusticos: quia rustici parcendū est. l. j. ff. si q̄
in ius vo. nō ie. l. si q̄s id qd. s. doli. ff. de in
rū. om. iū. Item q̄to q̄s est dñior: tāto ei⁹
est culpa grauior. **Iuxta** illud **Iuuenal. lib.**
ij. satira. ij. Omē ai viciū tāto cōspect⁹ i se
Crime hz: q̄nto maior q̄ peccat habetur. que
inia etiā p̄nitur in c. q̄. rra. l. di. et in c. nul
li fas. xv. q. j. et c. precipue. xj. q. ij. **Uñ** vbi
nobilitas originis pficit et ornat nobilitate
moz et opes vtraqz alteri p̄stat icremētū lau
dis. et ambe merito laudant. qz vbi sunt eq
lia merita in duobz nobilitas addit gradū
l. qd si nolit. s. q̄ mācipia. ff. de edi. edic. et po
nit **Panoz. in c. cum venerabil. de pte. Silr**
scia et virt⁹ addit gradū in tantū qd scolaz
p̄tuosus et sapiēs p̄fertur in gradu doctori
ignaro. vt ait glo. in l. j. C. de reuoc. et eozū
fi. **Est** aut sciendū q̄ licet nobilitas carnis
sine nobilitate mentis nō laudet s. vitupere
ecōtra p̄o nobilitas mētis sine nobilitate car
nis tanto ampli⁹ laudat. q̄to mag⁹ p̄p̄iam
vincens naturā laudabiliter opatur. vt inu
it text⁹ in c. nunqz. l. vj. dist. tñ nobilitas car
nis est quasi radix et unatū fundamētū p
tuoſe opationis: ita vt illud hñs difficult⁹ a
forte moueat. **Et** si virt⁹ mentis fortit⁹ rep
erit ipsa carnis nobilitas eā ad nobilia exci
tat. **Beata** igit rgo **Maria** fuit nobilissi
ma nobilitate sanguinis et generis adeo q̄ ex
cepto filio suo fuit nobil⁹ in diuiduū omibz

Nobiles
magis pri
miuntur

Nobili
tas et scia
addit et
laudat

Sermo.I. De natiuitate Marie

Quā no indiuiduis q̄ in hūana natura fuerūt. Nam
bit fuerit ut p̄z **M**at. j. ipa brā s̄go dēscēdit de semie
Maria patriarchali. s̄a q̄ttuordecim patriarchis q̄z
p̄cipuus fuit **A**braā a q̄ q̄dragesima t̄ vna
generatōe dēscēdit. In q̄ **A**braā dē p̄p̄m p̄
cultarē elegit sibi t̄ dīstīxit ab alijs. **L**ui eti
am dictū fuit **S**en. xxiij. c. **P**riūceps dei es
tu apud nos. **L**ui facta est repromissio d̄ x̄po
nascituro. **S**en. xxiij. c. vbi dicit ei dē. In se
mine tuo b̄ndicent oēs gētes. **A**b hoc nobi
lissimo patriarcha dēnoīant̄ hebrei quasi ex
Abraā geniti: vt dicit̄ q̄dā. q̄uis aliq̄ dicat
q̄ dēnoīnāt̄ hebrei: q̄z ab heter dēscēderunt.
Hic fuit p̄mus q̄ p̄fessus est fidē vniū dei
inter idolatras caldeos adorātes ignē p̄ deo
in quē iniecit̄ ab eis vt experiret̄. **S**icut̄ eius
illeus exiuit. t̄ h̄ tangit̄ **N**ecmie. ix. c. **Q**uia
ḡ ab hoc nobili p̄ncipe dēscēdit beatissima s̄
go **M**aria. **I**o illi d̄: **L**an. vij. **Q**uā pulcri
gressus tui i calcāmētis filia p̄ncipis. q̄d ex
ponit glo. dīcēs. **I**d est opa tua in exemplis
sanctorū q̄s imitat̄ t̄ oēs excedis. **D**ēscēdit
q̄z ipa mater dei b̄ndicta. vt p̄z i codē p̄mo
Matth. c. a q̄ttuordecim ducibz t̄ a q̄ttuor
decim regibz. **I**dē illa canit eccl̄ia i officio
hodiernē festiuitat̄. **R**egali ex p̄genie **M**a
ria exorta refulget. **I**te dēscēdit ex semie p̄
phetali maxime ex **D**auīd q̄ fuit exim̄ p̄ro
phetaz: vt dicit̄ theologi. j. sn̄az. di. ij. **I**o
canit eccl̄ia vbi s̄. **N**atiuitas gl̄iose s̄ginis
Marie ex semie **A**brae: orta de tribu **J**uda:
clara ex stirpe **D**auīd. **F**uit etiā exorta ex se
mine sacerdotali. s̄. de tribu **l**euī. vt dēclarat
Albert⁹ vbi supra. q̄z solū tribz regia. s̄. iuda
t̄ sacerdotali. s̄. leuitica iungebāt̄ simul ma
trimonia. **U**n̄ brā s̄go etiā dēscēdit de semie
Aaron summi sacerdot̄: q̄z de stirpe eius fuit
Annā mater ei⁹. vt inq̄t **J**oh. damascen⁹. li.
iiij. t̄ **B**eda sup **L**u. **E**t **S**rego. xxiij. moral.
Beat⁹ q̄z **L**ucas. iij. sūt euāgelij. c. dēscribēs
nobilitatē origis sue: genealogiā suā vsq̄
ad **A**dā p̄trahit. **U**n̄ vt p̄bat m̄gr **B**ar
tholome⁹ p̄san⁹ in suo mariāli. fructu. iij.
Beatā s̄go orta est p̄mo de multis patribz ve
teris testamētī maxime a dēcimonono incipi
endo ab **A**dā vsq̄ ad thare. **S**ecōdo de p̄iar
chis. **T**ertio de p̄ncipibz. **Q**uarto de iudici
bus. **Q**uinto de regibz. **S**exto de ducibus.
Septio de p̄p̄his. **O**ctauo de doctoribz. **N**o
no de vir̄ strenuis t̄ fortibz. **D**ecio de sacer
dotibz t̄ sumis p̄fificibz. **U**ndecio d̄ p̄p̄l̄ re
ctoribz. **D**uodecimo de cultoribz dei: t̄ iustis
parētibz. vt ip̄e ibi lat⁹ dēclarat. **E**t iō dīcere
nō imerito possum⁹ brē s̄gini illō **U**rgilij

in. j. enei. **Q**ue te tā leta tulerūt **S**ecula qui
tātī talē genuere pentes. **E**t sup̄dictis autē
colligit̄ q̄ x̄po dñs n̄r q̄ sine m̄re genit⁹ est fm̄
diuinitatē. t̄ sine p̄re fm̄ humanitatē: totam
ipam hūanitatē t̄ dignitatē q̄ ad ipam se
quunt̄. s̄. cognatōis t̄ sanguinat̄ ab ipa ma
tre sua b̄ndicta suscepit. **C**orp⁹ ei⁹ formatū
fuit ex purissimis ipsi⁹ s̄gis sanguinibz vir
tute spūsc̄ti: vt dēclarat̄ theologi i. iij. dist. ij.
Quia ḡ oēs nobilitates p̄cesse hūano generi
in **A**dā p̄ncipaliter a deo date sunt vt dēscen
derent p̄ multas generatiōes. t̄ p̄ s̄ginē ma
trem terminarent̄ in x̄pm q̄ esset vltim⁹ dux
vltim⁹ rex: t̄ vltim⁹ patriarcha populi dei. dē
q̄ **A**poc. ij. d̄. **H**ec dīc̄ p̄m⁹ t̄ nouissim⁹. p̄i
mus quo ad diuinitatē t̄ nouissim⁹ q̄ ad hu
manitatē. iō apparet q̄ta sit ipsi⁹ s̄gis nobi
litas q̄ ipm̄ dei filiū q̄ ad humanitatē nobili
tauit. **E**t p̄sequēter ex ei⁹ nobilitate oīs crea
tura nobilitata est. **Q**uaprop̄ ipa b̄ndicta
s̄go p̄t dīcere illud **E**cc̄i. xxiij. **E**go sic ne
bula regi oēm carnē. i. x̄pm. p̄ quē oīs caro. i.
tota humana natura est nobilitat̄ veste in
duta. **E**t p̄p̄ter **A**mbro. in li. ij. dē s̄gini
tate ait. **Q**uid nobili⁹ dei mat̄: q̄si dicat n̄
hil in rebz creat̄. **D**ēs em̄ p̄claritates: inge
nitatis dignitates t̄ nobilitates. q̄ possent
esse in aliquo indiuiduo humano poluit dē
in hac egregia puella q̄ oīs p̄ncipes: duces
reges t̄ impatores: t̄ q̄scūq̄ nobilissimos vi
ros t̄ semias nobilitate trāscēdit. **D**e nobili
tate autē s̄tutis ei⁹ infra dīcēt̄ p̄te q̄ta hui⁹
opis. vbi dē s̄tuosa ei⁹ cōuersatione tractabi
tur. p̄nūc autē sufficit̄ sacre s̄pt̄ure testimo
niū q̄ in ei⁹ p̄sona **E**cc̄i. xxiij. c. inq̄t. **I**n me
oīs spes vite t̄ s̄tutis. **E**t iō p̄sideras **S**alo
mon nobilitatē s̄tutū t̄ sanguis dētere i brā
s̄gine relucere: exclamauit **S**ap. iij. **Q**z
pulcra est casta generatio cū claritate. **Q**uia
ḡ brā s̄go de stirpe regali p̄genita est regiam
habuit dignitatē s̄ncarnē. nā filia q̄ de rega
li p̄genie nascit̄ regal̄ d̄. l. j. c. de digni. li. xij.
Quia s̄go deo dēsp̄sara fuit q̄ est rex regum t̄
dñs dñantiū. claz̄ ē q̄ oīs creaturas nobi
litate trāscēdit. **N**ā femis clarissimā digni
tatem mariti tribuit. l. femine. ff. de sena. **S**e
mine em̄ coruscāt radijs maritorū. **S**. h̄ ita
q̄z in aut. de p̄su. **U**nigenit⁹ etiā dei fili⁹ q̄ ab
eterno decreuerat ex ea nasci t̄ i ei⁹ vtero ha
bitare: illā oī nobilitate decorauit t̄ clarifica
uit. nā parentes efficiunt̄ nobiliores p̄ filios
nobiles. vt ait glo. i. s̄. generalis. i. aut. de di
gni. t̄ matres dignificāt̄ dignitatibz filiorū:
fm̄ **B**ar. in. l. j. ff. de sena. t̄ p̄bat p̄. s̄. h̄ itaq̄

Femine
nobilitā
tur a ma
ritis

in aut. de p. su. Jo de ipa dñi mfe dici pt istud
Apo. x. j. Claritas dei illuminavit eā. nos
qz dicere debem⁹ illud. ij. Eldre. viij. Bñdi/
ctus de⁹ parz nostroz q dedit volūtate i cor
regis. i. filij sui clarificare domū suā. i. matrē
benedictam.

Pars tertia huius sermonis que dicit
locunditatis.

Iocundissimā fuisse virginis gl'ose
natiuitatē manifestū est. Si em iu/
deoz gens gaudia fuit dñi p Bester
literata fuit. Bester. viij. 7 Thobia illumia
to magnū gaudiū factū est. Thob. xij. 7 Do
loferne supato letata fuit Judith cū populo
iudaeo. Judith. xij. si Abraā gaudius est i
ortu Isaac. Gen. xx. 7 Anna in natiuitate sa
muelis. i. Regū. ij. 7 parētes Johis baptiste
in eius ortu simul cū cognatis 7 amicis suis
sicut pdixerat angelus Luce. j. di. Et multi
in natiuitate eius gaudebūt. Multo mag⁹
in natiuitate hui⁹ virginis cui⁹ part⁹ victo/
riam mūdo atqz salutē attulit immēse leticie
causa extitit. Jo canit eccl'ia. Natiuitas tua
dei genitrix ego gaudiū annūciauit i vniū/
so mūdo zc. **P**rimo igit natiuitas matris
dei iocūda fuit ei⁹ pētib⁹. vt em in ei⁹ legen/
da habet. beata virgo ex parētib⁹ honestissi/
mis ac timētib⁹ deū exorta est. Joachim scz 7
Anna. Joachim nāqz paf illi⁹ ex galilea de
ciuitate nazareth sanctā Annā ex bethleē du
xit vxorē. Amboqz iusti erāt: 7 sine rephensi/
one in mādaris dñi incedebāt. omneqz suaz
subam tripharie diuidebāt: vnā partē tem
plo 7 templi seruitorib⁹ impēdebāt. aliā pe/
reginis 7 paupib⁹ erogabat. tertiā pō suis
vlib⁹ 7 p sua familia reseruabāt. Et ita p an
nos viginti plenū habētes vouerūt domi
no q si eis sololē cederet eā seruitio ei⁹ ppe/
tuo māciparēt. Qui rei grā cū singul' annis
in trib⁹ festis pcpuis hierl'm frequentarēt:
In festo enceniorz cū suis ipe Joachim ascē/
dit 7 cū ceter⁹ ad altare accedēs oblationem
suā offerre voluit. quē vidēs sacerdos cū in/
dignatiōe nimia repulit. 7 q ad altare acce/
dere psumeret increpauit: asserēs nō esse con
ueniens maledicto leg⁹ obnoxii oblationez
dño leg⁹ offerre. nec inf' fecūdos infecūdū et
q populū dei nō auxit astare. Joachim g sic cō
fūsum se vidēs: p pudore domū redire nolū/
it: ne silt a ptribulib⁹ suis q b audierāt rātū
opprobriū sustineret. itaqz ad suos pastores
secessit. Quqz ibi aliqz diu morā traxisset: q/
dam die soli angel⁹ cū ingēti claritate appa
ruit 7 de ei⁹ visione turbatū ne timerz admo

**Iocūda
parētib⁹**

**Dysto/
ria nati/
uitatis
Marie**

nuit dicens. Ego sum angelus dñi missus
ad te vt annuncie tibi pces tuas exauditas:
7 elemosynas tuas in p'spectu dñi ascendisse
Uidi em pudorē tuū 7 andiui sterilitatē op
probriū nō recte tibi obiectū. peccati qpe nō
nature vltor est de⁹. Et iō cū alicui⁹ vterum
claudit ad hoc facit vt mirabil⁹ denuo ape
riat. 7 non libidinis esse qd nascit. sz diuini
fore muner⁹ cognoscat. **P**rima gētis vestre
mater Sara: nōne vsqz ad nonagesimū an
nū sterilitatē opprobriū p'tulit? 7 tñ Isaac
cui repromissa erat oim gentiū beatitudo ge
nerauit. Rachel etiā nōne diu steril fuit? et
tamē Joseph gentiū: q toti⁹ egypti dñiū ha
buit. Quis fortior Samsonē. vel sanctior
Samuele? 7 tñ hi ambo matres steriles ha
buerunt. **R**ationi igit z exēplis crede dilas
tos diu pcept⁹ 7 sterilis part⁹ mirabiliores
esse solere. **P**roinde Anna vxor tua pariet tū
bi filiā 7 vocabis nomen ei⁹ **M**aria. hec vt
voulit⁹ erit ab infantia sua dño p'sectata: et
adhuc ex vtero mris sue spūsancto plena. nec
forinsecus inter populares sed i templo dñi
morabit. Et sicut ex sterili mfe ipa nascetur.
ita mirabiliter ex ea filius altissimi genera
bit. Cui⁹ nomē Iesus: 7 p eū oib⁹ gētib⁹ erit
salus. 7 tibi hoc erit signū q hec omia fient.
Cum pueneris ad aureā hierosolyme portā
Annā vxorē tuā obuiā habebis: que de tua
tardatione modo sollicita tunc i tuo conspo
ctu gaudebit. **H**is dictis angel⁹ ab eo disces
sit: ipm qz leticia plenū reliquit. Anna autē
cum amare fletet: quia quo vir su⁹ esset igno
rabat. idē angel⁹ sibi apparuit 7 eadē que vi
ro suo annūciauerat patefecit. Et vt viro suo
ad aureā portā obuiaret ipauit. **I**git iux an
geli pceptū ambo sib⁹ hui⁹ obuiātes de mu
tua visione letati 7 de ple pmissa securi: ado
rato dño domū redierūt: diuinū promissū
hilariter expectantes. Anna g cōcepit 7 suo
tempe filiā pepit que vocata est **M**aria. cu
ius natiuitate nō solū pater eius 7 mater: sz
etiā tota illoz cognatio fuit letabunda 7 mi
ro gaudio resp'sa. **S**ed de hac iocunditate 7
sequēti itez dicet infra smone. ij. hui⁹ ptis
pre vltima. **P**uto aut hāc gratiosissimaz
puellā nō fm morē alioz nascentiū gemituz
emississe: sed cum maxima iocunditate inter
multa agmina angeloz dulcissima cantica
decantantiū atqz p natiuitate regine sue ex
ultantiū de vtero matris exisse. magnāqz le
ticia cū facie ac manib⁹ demonstrasse: in faciez
his qui aderant arridēdo: circūstantesqz an
gelos aspiciēdo 7 mirādo. ac cū eis piter ex

Sermo. I. De natiuitate Marie

ultando. Accurebāt autē vndiq; gētes vt puellā tā pulcrā tāq; speciosā cernere possent a cui⁹ sacratissima carne miri odoris fragrantia emanabat. eūsq; formosissima facies tā lucidi splendoris radios emittebat vt omnes i

Iocūda celestie stupore auerteret: nullusq; vultus illius elegantia fixis valeret oculis intueri. **S**ecundo natiuitas hui⁹ sanctissime puelle fuit celestie curie iocūda. Nō solū em̄ illo die q̄ nata est facta fuit in celo specialis supernoz ciuium exultatio. sed etiā om̄i anno in hac die particulari festiuitate recolit memoria natiuitatē eius. Vñ vt refert **Ioh. belet.** Postq; h̄go gl̄iosa in celū assumpta fuit: dies natiuitatē eius aliquāto tpe fideles latuit. Cōtingit autē q; quidā vir sanct⁹ sedule p̄p̄latiōi insistēs singulis annis sexto id⁹ septēbris i oratōe positus iocundissimā angeloz festiuitatē audiret in celo. Qui cū dñi deuotissime deprecaret vt sibi reuelaret cur q̄libet anno illa t̄m die z nō alia hoc audiret: diuinū accepit responsum q; virgo gl̄iosa dei genitrix **Maria** tali die mō fuisset nata. z p̄ceptū fuit illi vt hoc fidelib; xpianis manifestaret vt cōcordes fierent in hac celebritate celestie curie. **L**um ḡb summo pontifici z alijs intimasset: hūc diez in honorē natiuitatis ipsi⁹ h̄ginis celebrandum vniūsaliter statuere. **T**ertio z principiū gaudia est b̄tissima trinitas de h̄ginis hui⁹ natiuitate. Gaudius est em̄ deus pater de nobilissime ac iocūdissime sp̄se sue ortu. Gaudius est fili⁹ dei de matris sue dilectissimē natiuitate. Gaudius est sp̄s sc̄tus puelam illā modo editā q̄ dignū sibi esset habitaculū: z que sua sancta obūbratōe fecūdata illū a quo ip̄e p̄cedit vnigenitū dei filiū paruriret. **Q**uarto gaudia sunt sancti patres qui erāt in limbo q̄ vt inq̄t m̄ḡ **Bartholome⁹** p̄isan⁹ i li. br̄e h̄gis. fructu x. cognouit ab angel⁹ natiuitatē ipsi⁹ h̄gis. tū q; descendit erat angeloz ad ip̄os deferēdo animas iustoz in eodē loco. tū q; cū essent i statu ḡre z p̄ciues eoz futuri ad eos visitādos z solādos descendebāt. **I**nsup q; illā nascituraz figuris z p̄phetijs p̄dixerat ipsi sancti patres z de ortu xpi in generali z speciali quo ad rēpus fuerāt certificati. vt patz de **Abraā** de q̄ inq̄t dñs **Ioh. viij.** **Abraā** p̄ vester exultauit vt videret diē meū: vidit z gaudius est. z **Jacob** **Sen. xlix.** de ip̄o p̄dixit. z **Daniel. ix.** c. sui libri de tpe ei⁹ p̄phetauit. nō est putandum tale lumē post mortē ab eis esse amonū cū aīa extra a corpore recorderet eoz que i corpore gessit. q; in pte intellectiua est memoria. vt

patz p̄ doc. in. j. sen. di. iij. vñ diuini dictū fuit ad **Abraā** recordare fili⁹ zc. **Lu. xvj. ca.** Et q; recorderet affirmat **Aug⁹. ix. p̄fessionum. et Grego. iij. moral. z Theo. in. iij. dist. xliij. z. xlv.** Cognoscētes ḡ sancti p̄res nō solū sp̄ritu p̄phetico z reuelatiōe: s; etiā aliq; insolita illustratiōe ortū h̄gis b̄ndicte. gr̄as imensas z laudes deo dederūt cernētes adimplendas eoz p̄phetias z figuras in pte z ibreui expectātes i totū cōplēdas. vñ letabant et iocundabant atq; tripudiū magnū faciebant z deū de tāto b̄nficio b̄ndicētes pulchz canticum cecinerūt: sicut **Zacharias** fecit in ortu **Iohis. Luc. j. z Anna** in ortu **Samuel. j. Regū. ij.** exultabat. **Adā** vidēdo lignū vite. s; **Mariam** disponi ad fructū pducēdum vite eterne in medio paradisi. **Sen. ij.** **Eua** letabat erūnā suā aboleri z maledictionez a **Maria** remoueri. de q̄ **Sen. iij.** habet z loco maledictiōis b̄ndictiōem p̄ferri. **G**audēbat **Noe** cernēs archā cōponi ad gen⁹ humanū liberandū. **Sen. vij.** z arcū i nube poni ad fēdus p̄petuū stabilindū. **Sen. ix.** **Iubilabat** **Abraā** p̄missum suū impleri. **Sen. xxiij.** **Jacob** scalā ad celū p̄tingētē erigi. **Sen. xxvij.** **Sicq; oēs aliq; indicibili leticia gratulabāt.**

Quapropter z nos debem⁹ in hac die exultare z letari sic admonet sancta mat̄ ecclesia que in officio hui⁹ diei canit dicēs. **A**ū iocūditate natiuitatē h̄gis **Marię** celebremus vt ip̄a p nobis intercedat ad dñm **Iesū xpm** Et itez. **S**orde z aīo xpo canam⁹ gl̄iaz i hac sacra solēnitare p̄celle genitricis dei **Marię** **I**pa em̄ est fenestra celi p̄ quaz de⁹ oculo suo misericordie nos respicit. **V**ñ canit i officio eiusdē h̄gis. **I**ntret vt astra flebiles celi fenestra facta es. **Et Lan. ij. dr.** **E**n ip̄e stat post parietē nostrū. i. post naturā humanā. respiciēs p fenestrā. s. matrē suaz. **D**icere autē pōt h̄go b̄ndicta q̄ est ostiaria paradisi illud **Ioh. x.** **E**go sum ostiū. p̄ me si q̄s introierit saluabitur. **I**o o p̄ctōres a patria celesti exules intrate p̄ portā istā. **I**te o infirmi ad medicū. **A**ccedite o orphani ad parentē. p̄gite o ceci ad lumē. **P**ropate o afflictī ad cōsolatiōem. **A**mbulate o h̄gines post speculū pudiciē. **F**estinate o matres ad matrem dei. **C**urrite o vidue ad nutricē veri sponsi. **P**rofisciscimini o paupes ad thesauratricē bonoz celestīū. **A**gredimini o incarcerati p ianuā p̄fecte libertatis. **N**osq; om̄es i hac miseriāz valle laborātes: rogem⁹ eā cū br̄o **Augustino** in sermone hodierno dicentes. **S**ancta **Maria** succurre miseris: iuuā pusillanimes: refoue fle

Iocūda ergo sit nobis

Iocūda totitriti tati

Iocūda patrib; i limbo

S cuius p̄ctōre cordabit

biles: ora p ppho: interueni p clero: intercede
p deuoto femineo sexu: sentiat oēs tuū iuuu/
mē qūq; celebrāt tuā scāz natiuitatē. Assi/
ste parata votū pscētū. 7 repēde oībz opta/
tū effectū. Sic tibi studiū assidue orare pro
pplo dei q meruisti bñdicta pēu pferre mun/
di. Qui uiuit 7 regnat i secula secl'oz Amen

De eadem sanctissima pginis natiuita
te Sermo secundus.

Uirga uigila
tem ego video. Dierē. j. Uir/
ga d: brā pgo Maria. Prio
aur ea q significat p uirgāz au
ream. de qua d: Dester. v. extēdit rex ptra re
ginam uirgā aureā quā tenebit i manu. Cū
em rex ille nomine Assuer' esset iratus: extē/
sio illius uirge ipm placauit. 7 reginam De/
ster in palaciū introduxit 7 omnia ipetravit
Ipsa quippe pgo beata deū iratū placat. qā
est nostra aduocata. Aus em deus pcutit cor
pctoris. pga aurea. i. deuotiōe pginis statim
placat. 7 illi eternā penā remittit. 7 iō possu/
mus dicere deo illud Prouer. xxiij. Si pcut/
seris eū pga nō moriet. Tu pga pcutis eū 7
animā ei' ab inferno liberabis. Decibi. Et
Isa. xj. d: de xpo pcutiet terrā. i. terrena cor/
da. uirga oris sui. i. deuote pgis q ex ore altis/
simi pdisse pmo genita d: Eccl. xxiij. Sic
em ptores solebāt uirga pcutere seruos sup
capita qñ volebāt eis dare libertatē suando
modū quē refert glo. in. s. multis. in pbo uin/
dicta. Iusti. de libertinis. p legē scdaz. Cū ad
uer. liber. Sic 7 xps cū nos pcutit pga. i. de/
uotione pginis nos facit liberos a seruitute
diaboli. Dec quoq; brā pgo figurata p pga
aureā in palaciū celeste nos introducit. qz ē
ianua paradisi. Un canit eccl'ia i officio bea/
te pgis. Tu regis alti ianua 7 porta luc' ful/
gida. Dia etiā nobis ipetrat ista pga aurea
qz est mater dei uenerāda. Dicit em ei filius
ei' illd. iij. Re. ij. Pete mī mī: neq; em fas ē
ut auertā faciē meā a te. Scdo brā uirgo
appellat pga aromatica. de q d: Cantic. iij.
Que est ista q ascēdit p desertū sic pguila fu/
mi ex aromatibz mirre 7 thuris 7 unūsi pul/
ueris pigmētarij. Ipa qppe fuit pguila ppē
humilitatē: 7 fuit pguila fumi. qz cōcremata
fuit p charitatē. 7 d: ex aromatibz mirre. qz
fugauit diabolicas tētatōes. Et thuris. qz re/
stringit fluidas cogitatōes. 7 uniuersi pulue/
ris pigmētarij. qz i se habuit oēs grās 7 pte/
tes. Tercio d: pga decora: de q Zach. v. ait

ppheta. Assumpsi mibi duas pgas. vnā vo/
caui decora: aliā funiculū. pga q uocat funi/
culus fuit Eua: q nos pstrinxit uincul' pctō/
rum. pga pgo q uocat decora ē pgo Maria.
Tūc em pga est decora qñ est floribz: folijs et
fructibz bñ ornata. Brā igit uirgo habuit
flores. i. redolētes cogitatōes q ad deū. Un
Eccl. xxiij. c. ipa inqt. Flores mei fruct' ho/
noris 7 honestat'. Habuit etiā folia. i. pba
sanatiua q ad primū. de qbz Ezech. xlvij. fo/
lia ei' ad medicinā. Et Apoc. xxiij. folia li/
gni ad sanitatē gentiū. Habuit qz fruct'. i.
opa pura 7 mūda q ad seipm. de qbz Prou.
ij. dicit. Primi 7 purissimi fructus eius.
Quarto appellat brā dei genitrix pga uigi/
lans a Diere. ppha in pbo ppositis. Ipsa
ei uigilat sup deuotos suos ut custodiat eos
Un ipa dicit illud Can. v. Ego dormio 7 cor
meū uigilat. Et iō etiā nos debem' uigilan/
tes esse 7 feruidi i deuotiōe ei'. Nā si impator
noctes ducit in somnes 7 noctibz uis sub eq/
litate dicit p subditoz qere. ut i aut. ut iudi.
sine quoq; suffra. in pñ. coll. ij. 7 idē fac papa
ut in pphēio septi. mltomagis nos uigilare
oportet circa pgis deuotionē. Uigilantibz ei'
7 nō dormiētibz iura subueniūt. i. pupillus.
in si. ff. de his q in frau. cre. l. in summa. ff. de
pecu. 7 in pphēio institutionū. Item in ma/
ne 7 post somnū reperit pfecte meditationis
studiū. ut inqt glosa in fili. 7 l. vnica. C. de
iusti. codi. pfirmā. in uerbo indefesso. 7 ideo
ad hoc nos hortando ipsa benedicta uirgo ē
quit Prou. viij. Ego diligentes me diligo
7 q mane uigilauerint ad me inueniet me. te/
atus q audit me: 7 q uigilat ad fores meas qe/
ridie. q me inueniet inueniet uitā: 7 hauri/
et salutē a dño. Eccl. iij. c. d: Qui illā di/
ligit: diligit uitā. 7 q uigilauerint ad illā: cō/
plectent' placorē ei'. q tenuerint illā: uitā he/
reditabūt: 7 q seruiēt ei: obsequētes erūt san/
cto. 7 eos q diligūt illā diligit de'. De cuius
uigilantis natiuitate itez tres consideratōes
faciemus.

Prima dicit descriptionis
Secūda contrariatiōis
Tercia pgo appellabit' expositōis

Par. pma h' pmonis q d: descriptōis.

Quia ut sup dictū est Matthe' pmo
sui euangelij. c. 7 Luce. iij. scripsit ge/
nealogiam xpi. 7 p psequēs etiā bea/
te uirginis: queri potest utrū pgrue et bene
describi potuit: Et pmo uidet' q nō. qz Ila.
liij. dicit. Generatiōem ei' quis enarrabit:
quasi dicat nullus. Insup ut ex Iosephi di

Uirga
decora

Uirga
uigilans

Uir ge
nealogia
Marie
sic bñ de/
scripta

Uirga
aroma
tica

Sermo.II. De natiuitate Marie

etis colligim⁹ in. vij. li. antiq⁹ rarij. et Beda etia idē refert in sua cronica. Cū omnes gene- rationes hebreoz i archinis tēpli secretiori- bus seruarent^r. Herodes alienigena omnes iussit incēdi vt sic sua ignobilitas iudeis mi- nus prempribilis esset. Quō igit^r Matthe- us elapsis annis tā ferme quadraginta a de- letione libroz hmoi euāgelij scribēs potuit hāc genealogiā agnoscere. Ad p^mū obie- ctū rīdet Hiero. sup^r Mat. dicens. In Isaiā legim⁹. generationem ei⁹ q^s enarrabit. nō g^r putem⁹ euāgelistā pphē esse p^ruū. vt qd ille impossibile dixit affatu. hic enarrare icipiat q^r ibi d^r generatiōe diuinitatis. h^r de incarna- tionis eit dictū. Hec ille. Verūm i istā rīst- onē pleriq⁹ inducit sniam Leonis pape i ser- mone de natiuitate xpi. vbi ait. In dño nro Iesu xpo nō solū ad diuinā s^r etia ad huma- nā spectat naturā. qd dictū est p^r pphetā. ge- nerationē ei⁹ q^s enarrabit. Igit^r nec genera- tio tpalis xpi fm carnē est explicabil^r. Ad qd rīdet ex doctrina b^ri Thome i. iij. pte sū. q. xxxj. q^r vba ista itelligūt de mō incarnatiōis q^r ineffabilis est. qd ex v^rbis seqntib^r ipi⁹ Le- onis pape pcludit. Inq^r nāq⁹. Vtrāq⁹ em naturā in vnā diuinitate psonā nū fides cre- dat fmo nō explicat. Ad aliud vō qd obie- ctū est de cōbustione libroz in q^b descripta erat origo nobilis iudeoz. Rīdet Nicola⁹ de lyra sup^r Mat. q^r Matthe⁹ habuit p reue- lationē qd nō habuit p scripturā. Vñ apli et euāgeliste nō min⁹ fuerūt illuminati. imo ma- gis de mysterijs xpi q^s patriarche et antiq⁹ p- phete. Quidā tū dicūt q^r nō oēs illi libri cō- busti fuerūt. cū et domi pseruarent^r a multis Alij q^s memorie mādauerāt q^r de hmoi nobi- litate didicerāt a paup^r. Nā Esdras scriba vt refert Iud. in li. vj. ethimol. incensam le- gē a chaldeis. dū iudei regressi fuissent i hie- rusalē diuio afflat⁹ spūscro repauit cūcta re- gis et pphetaz volumia q^s fuerāt a gētib^r cor- rupta correxit. Quāto mag⁹ xpi generatiōz retere potuerūt. Mat. et Luc. q^s spūscm cū alijs aplis in linguis igneis descendētem acceperunt.

Pars scda h⁹ smonis q^r d^r p^rariatōis Contra hāc descriptōz natiuitat^r xpi et beate vgis p^r opponi dupl^r p^maz oppositiōne et p^rariatōz refert et sol- uit Hiero. sup^r Mat. dicens. Querat dili- gens lector et dicat. cū Ioseph non sit p^r dñi saluatoris qd p^rinet ad dñm ordo deductus vsq⁹ ad Ioseph. Qui rīdebim⁹ p^mū nō esse p^rietudinis scripturaz vt mulier i generati-

onib^r ordo tēraf. Deinde ex vna tribu fuisse Ioseph et Mariam. Vñ et ex lege cā accipe cogebat^r vt p^rinquā. Hec ille. Mulier em nō poterat nubere cū viro alteri⁹ trib⁹ qñ ad ipam p^rinebat hereditas paterna. vt patet Num. xxvj. B^ra aut^r ego Maria fuit vñ ca Ioseph patri suo. et iō cogebat^r ex lege vi- ro sue trib⁹ nubere. Et p^r p^r h^r etiā iuit cū Ioseph i bethleē in ciuitatē David vt p^riteret cū eo. vt scribit^r Lu. ij. c. Et iō Hiero. vbi s^r. hoc p^rfirmās addit. p^r p^r h^r i^r censent^r i bethleē vt de vna videlicet stirpe generati. iō oēs sū oportebat ipialē cēlūz p^riteri i bethleē ciuita- te eoz. Hec ille et idē Damascen⁹ inq^r dicens Ioseph em iust⁹ exis et ex David stirpe de- scēdens nō despo^rasset beatā vginē nisi fuisset de tribu iuda et de familia David. Si aut^r q^rat q^rre vt dic^r Hiero. et Damasc. sacra scri- ptura nō p^ruenit genealogizare mulieres sic viros. Rīdet Alu⁹ magn⁹ i li. sup^r missus est. q^r p^r p^r plures causas. P^rio q^r sex⁹ semine us est indignior. et viril⁹ dignior. l. j. ff. de se- na. et h^r est p^r p^r p^rncipalitātē generadi. q^r vi- rilis generat in semineo. Scda q^r sex⁹ semie est natura posterior. p^rus em format^r e^r Adaz postea Eva. et ipa de costa ei⁹. et iō q^r p^ror ē tpe potior est i iure. l. potior. ff. q^r potiores i pigno- ri. habeant. l. diuiliis t^rib^r. C. eo. ti. et. l. q^rtiens ff. de vsu fructu. Tercia causa est. q^r culpa prior fuit in femina q^s in masculo. vir em cecidit p^r femina. et nō femina p^r virū. c. Adam. xxij. q. v. Quarta quia mulier est infirmior. et ad opera infirmitatis et fragilitatis p^rclunior. Est em serus femine debilitatis rōnis et p^ru- ris corporalis q^s virilis. et ista notant^r in l. si fu- erit. §. si. et in l. q^r duos. §. si marit⁹. vbi glo. ff. de rebus du. et. l. qui testamento. §. mulier. vbi glo. ait q^r mulier est fragilis et corrupti- bilis. ff. de testa. Et q^r mulier sit indignior et infirmior viro est textus in l. in multis. cum glo. ibi. ff. de sta. ho. et in l. femine. cum glo. ff. de reg. iur. Et propter istas causas mulier est sub dita viro et inferior eo. c. Adam. et. c. mu- lierem. et. c. mulier. xxij. q. v. Itē mulier nu- pra efficitur de familia et domicilio viri. l. si. §. item rescripserunt. ff. ad muni. Item dici- tur esse in potestate viri. vt ait glo. in §. si. in sti. ad sena. cō. tertu. Itē mulier debet defen- di a viro et nō vir a muliere. et h^r p^r p^r fragili- tatē et debilitatē. §. contra aut^r. Initi. de iniu- rijs. Ideo apls. j. ad Thim. ij. inq^r. Mul- ier cū silentio discat cum omi subiectione. de- cere aut^r mulieri nō p^rmitto neq⁹ dñari in vi- rum sed esse in silentio. quia autē beata vir-

Quare
nō gene-
alogiza-
tur p^r se-
minas

Mulier
est debili-
or viro

go exempta fuit ab omni defectu et maledictio
ne muliebri. id est ipsa genealogia. scilicet per ipsum
suum et genealogia describitur: ad demonstrandum
dignitatem et eminentiam eius: et profunde humilitatem.
ut ait Albertus ubi super. Dignitas enim eius declaratur
dum ipsa sola inter omnes feminas in sacra scriptura
genealogia. dicitur enim quod omne singulare et
rare preciosum est. scilicet quod tractum est. ubi glo. etiam no
tat in aut. de psu. coll. iij. humilitas vero eius
ostendit dum per alium eius genealogia demonstratur.
Secunda contrarietas est in hac descriptione.
Nam Mattheus dicit quod Jacob genuit Jo
seph vir Marie. Lucas autem dicit Joseph
fuisse filium Eli. Uterque quod proprium est iura in
tribus concordare. l. j. C. de inoffi. do. et. s. si. i. au
ten. de exhi. res. Item quod in iure una concordia at
que personarum aduersario nemine constituto. l. j.
s. nulla itaque. C. de vet. iu. enucle. et. s. q. b. i.
prima p. si. co. et nullum in iure contrarium reperit.
si quis diuersitatis rationes subtili animo excutiet.
scilicet est aliquid noui inuentum vel occulte positum
quod dissonantie quarela dissoluit et aliam naturam i
ducit discordie fines effugientem. l. ij. s. priu.
C. de vet. iu. enu. Jo huius contrarietati respondet
Augustinus in li. de sensu euangelistarum dicens.
Tres cause occurrunt quare aliquam euangelista se
cutus est. Unam enim euangelista premit Joseph a quo
genuit est noiauit Alter vero vel autem maternum
vel aliquem de cognatis maioribus posuit. Aut
vnu erat Joseph naturalis pater. Alter vero eum
adoptauerat in filium. Aut more iudeorum cum si
ne filiis vnu decessisset: eius uxorem propinquum ac
cipiens filium quem genuit propinquo mortuo de
putauit. Nec ille. Et hec causa vltima est verior
fuit beatus Thomam i. iij. pte sum. q. xxxj. Et
Hieronymus super Mat. hanc causam assignans dicitur
per illa verba. Jacob autem genuit Joseph. h. lo
co obicit nobis Julianus Augustinus dissonantiam
euangelistarum. Cur euangelista Mattheus Jo
seph filium dixerit Jacob. et Lucas eum filium
appellauerit Eli: non intelligens consuetudinem
scripturarum quod alter secundum naturam alter secundum legem ei
pater sit. scilicet enim per Moysen domino iubente pro
ceptum ut si frater aut propinquus absque liberis mor
tuo fuerit alius eius accipiat uxorem ad suscitandum
semine fratris vel propinqui sui. Super hanc Af
fricanus scriptor: et Eusebius cesariensis in li
bris diaphoniarum euangeliorum plenius disputa
uit. Nec ille. Dicit ergo Africanus et Eusebius
cesariensis in ecclesiastica historia quod Nathan
et Mathath descendunt a David sed diuer
simode. nam Nathan descendit per lineam Salo
monis. ut describit Mattheus. Mathath vero
per lineam Nathan qui fuit etiam ipse filius David.

ut describit Lucas. Isti autem duo diuersis temporibus
successive de vna eademque uxore ista nomine
filios procreauerunt. de Nathan natus est Jacob
ut dicit Mattheus. de Mathath autem Eli.
ut inquit Augustinus. Eli ergo et Jacob fuerunt fratres uter
rini a diuersis patribus geniti. Eli autem accepta
uxore mortuus est sine semine. et ideo Jacob frater
eius accepit uxorem fratris sui ut ei suscita
ret seminem sicut preceptum erat a domino per Moysen
Deuter. xxv. Ex qua uxore genuit Joseph ita quod
Joseph fuit filius naturalis ipsius Jacob. et sic
accepit eum in genealogia Mattheus et fuit le
galis filius. Leui. et sic accepit eum Lucas. nam fi
lius quod modo predicto nascebat secundum naturam erat fili
us generantis. secundum autem legem erat filius defuncti.
Et hoc etiam dicit Damascenus li. iij. c. vj. Qua
renon est mirandum si alius christi genealogiam scri
bit Mattheus quod Lucas cum uterque proferat ve
ritatem. nam et si multa nomina vel alia dicat Lucas
quod tacet Mattheus. illud est secundum Augustinum ubi super.
quod Mattheus in christo regiam instituerat insinu
are personam. Lucas autem sacerdotalem. Quare
Mattheus explicat illos qui regiam coronam fuerunt
decorati. Lucas autem illos quibus dignitas sacer
dotalis fuit concessa Mattheus posuit carna
les patres. Lucas vero spirituales. Mattheus de
scribit genealogiam christi descendendo ab Abraha
et David usque ad Joseph. Scio quod declarare
intendebat assumptionem nostre humanitatis a
deo. Lucas autem progressus est ascendendo a Jo
seph usque ad deum. quod describit redemptionem
nostram in deum que fit per gratiam adoptionis. et sic di
stingue rationem causas et personarum et concordabis scri
pturas. c. non debet de plan. et affi. c. si. de transla.
c. super eo. de homi. et. l. apud antiquos. ubi glo.
C. de furtis. **S**i autem queratur cum omnes ascen
dentes alicuius appellentur parentes eius.
ut dicitur in l. liberos. ff. de verbo. sig. et. l. quod
litigandi. ff. de in ius vo. ut etiam inquit Hieronymus
super Daniele. multi qui fuerint patriarche
et reges a quibus descendit christus. Quare etiam fi
lius David et Abraham nuncupatur? respondet
Hieronymus super Mattheum dicens. Ideo autem ceteris
pretermissis horum filium nuncupauit quod ad hos
tam facta est de christo repromissio. ad Abraham
inquit. In semine tuo benedicentur omnes
gentes ad David. De fructu ventris tui po
nam super sedem meam. Nec ille. David ergo
fuit principalior inter reges et Abraham inter
patriarchas. Et ideo quod a priori et digniori
debet fieri denotatio. scilicet si quotiens. iuncto. s. si.
Institi. de iure na. gen. et ci. denotatus fuit fili
us Abraham quod prior fuit in ordine patriarcha
rum. facit. l. quotiens. ff. de usufructu. Item quia

Quare
ipsi filii
David et
Abraham
dicuntur

Concor
dia iuri
um

Col. v.

De ge
nealogia
christi
Marie

Bermo.II. De natiuitate Marie

erat antiquior. ar. in. l. semp. ff. de iure iuu. fili⁹
q³ David appellat. q³ ceteris fuit dignior et
sanctior. ar. i. d. s. q³ dicit. pponit at David
ipi Abzac. icet fuerit tpe posterior p⁹ emi-
nentiā regie dignitat⁹. Nō em̄ est absurdū
iuniores senioribz auferri i p⁹ulatu r digni-
tatibz ob eoz v⁹itutes. s. ordinatiōe. in aut. de
mona. coll. j. r ibi glo. in p⁹bo temp⁹. r glo. i
l. j. C. de xcu. li. x. facit glo. in l. gallus. ff. de li-
be. r post. in p⁹inci. ibi. quanto iuniores tāto
perspicaciores.

Pars tertia h⁹ p⁹monis q³ d⁹ expositiōis.

Quo ad tertiā p⁹h⁹ p⁹monis q³ inq³
Matthe⁹. j. sui euāgelij. c. j. q³ le-
gitur in missa natiuitatis virginis.

Maria
dicit lib
rone ma-
serie

scz liber generatiōis Iesu xpi. Exponēdū vi-
det q³re ipa dei genitrix dicatur liber. **E**tm̄
deo q³ triplici de cā. s. rōe materie: scripture r
clausure. **P**rimo rōne materie. libri em̄ nota-
biles sūt de p⁹gameno q³ ad materiā seu car-
tā. **D**ec autē carta vt sit bona d⁹ esse sine car-
nositate r absq³ aq³sitate seu hūiditate. r absq³
q³ superfluitate seu pilositate. **S**ic itaq³ fuit
hec carta nitidissima b⁹ē s⁹gis q³ nō hūit car-
nositate p⁹cti original⁹. nec aq³sitate seu hū-
miditate p⁹cti actual⁹ mortal⁹. nec pilositatem
seu sup⁹fluitatē p⁹cti venia⁹. vt diffuse p⁹batū
est sup⁹ in. j. p⁹chui⁹ op⁹is. **P**ossum⁹ etiā ex-
ponere finē q³ dā doctores q³ b⁹ā s⁹go non ha-
buit carnositate luxurie: nec aq³sitate sup⁹bie
humiditas ei uimīa fac⁹ inflare: r idropisim
generat. nō etiā habuit sup⁹fluitatē auaricie
que sup⁹flua g⁹regat r retinet. **A**niquē autē
materia libroz fiebat de cortice arboris sub-
tiliori q³ est medi⁹ inter corticē grossum exte-
riorē r lignū. **Q**ui cortex medi⁹ r subtil⁹ d⁹ li-
ber. vñ a tali materia liber ē dicit⁹. r ego ocu-
lis p⁹p⁹is vidi scripturas antiq³simas in ta-
li materia factas. q³ materia bene g⁹ruit b⁹ē
Marie. q³ facta ē media seu mediatrix iter
dei r homines. p⁹pter q³ canit eccl⁹a. media
trix hominū. ablutitq³ criminū p⁹ctōrū ve-
nia. **E**t iō p⁹ctōres discordes r inimici dei fa-
cti p⁹pter offensam vt reconciliēt ei: debet ad
istū lib⁹ū r ad mediatrix hāc recurrere. **N**ā
sicut ipa mediatrix sedata est lis que erat iter
dei r hoies. ita etiā p⁹ ipam terminā f⁹q³stiones
inter hoies r diabolu. **P**at⁹ exēplo q³ legi-
tur in miracul⁹ beate s⁹ginis de illo p⁹ctōre ma-
gno q³ in visione duc⁹ est ad iudiciū dei. vbi
p⁹ multas allegatiōes diabolu⁹ p⁹babat euz esse
suū: s⁹ p⁹ beatā s⁹ginē sapiēter respōdentē
fuit sup⁹at⁹. **N**ouissime autē allegauit diabo-
lus cōtra eū q³ plura erāt illius mala q³ bōa

Exēplū

Aum q³ ad p⁹ceptū iudic⁹ appenderent⁹ stare
ra bona r mala ei⁹. r statera ad sinistrā p⁹tem
in qua mala erāt p⁹ponderaret: subito virgo
gloriosa manū apposuit ad partē statere i q³
erāt pauca bona r traxit eā ad terrā. r sic p⁹
ponderauit alteri. **T**ūc diabolus p⁹usus ab-
scellit. r ille euigilās vitā suā in meli⁹ cōmu-
tauit. **S**ecundo beata **M**aria d⁹ liber ratiōe
scripture. **I**n libris em̄ p⁹tinet sapientia de-
scripta. r ipa cōtinuit in se diuinā sapiētiā
id est xpm qui est sapientia dei patris. **S**cri-
ptura em̄ in libri nihil est aliud q³ verbū in-
carnatū: id est carta incorporatū. r represen-
tat verbum dei incarnatū in virgine. **U**nde
ipsa dicere potest illud ps. xliij. **E**tractauit
cor meū verbū bonum. **I**deo deus pater et fi-
lius dixerunt spiritui sancto cui⁹ opere cōce-
ptus est christus: illud **I**sa. viij. **S**ume tibi
librum grandē r scribe in eo stilo hominis. **L**
iber iste grandis fuit beata **M**aria que con-
tinuit in se xpm. in quo vt ait apl⁹s ad **C**oll.
ij. sunt omnes thesauri sapientie r sciētie dei:
scriptor autē hui⁹ libri fuit optimus. s. spiri-
tus sanctus qui omnū est artifex om̄ nē hūis
virtutē **S**apientie. j. **I**n hoc libro possunt
debent om̄es legere r seruare in eo p⁹ctā. **E**st
enim ille liber de quo scriptū est **I**sa. xlix. da-
bitur liber nescienti litteras. quilibet em̄ id i-
ota potest in eo legere. **I**ste est liber quem p⁹-
cepit deus seruari in latere arche **D**ent. xxxij
id est in latere mentis nostre p⁹ deuotionem
r ideo de indeuotis ipis benedicite virginis
potest dici illud ps. lxxvij. **D**eleant⁹ de libro
viuentiū **D**igit dulcissima virgo fac ex tua
solita pietate vt de nobis verificet illud. ps.
cxv. r in libro tuo om̄es scriben⁹. **D**ete ei
dici potest illud **E**cc⁹i. xliij. hic est liber vite
Et illud **D**an. xij. **S**aluabit⁹ om̄is qui inue-
tus fuerit scriptus in libro vite. **O**mnes igit
tur debemus semp in mente descriptā habere
vitā beate s⁹ginis r illam imitari quia i ea
inuenimus om̄is probitatis exempla. vt
ait **A**mbrosi⁹ in libro de virginibz. **N**am de
hoc libro dici potest illud **Baruch**. iij. **H**ic
liber mandatorū dei. **T**ertio dicitur beata
virgo liber ratiōe clausure **L**ibri em̄ habet
sua clausoria vel sigilla. **I**psa autē dici p⁹ li-
ber ille: de quo **A**pocal. v. ait **I**ohānes euan-
gelista. **V**idi in dexterā dei sedētis sup⁹ thro-
num librum scriptū intus r foris: signatum
septem sigillis. **I**ste liber fuit beata **M**aria
que fuit in dextera dei. id est in eius prede-
stinatiōe r p⁹electione cunctozum. **N**am
ipsa dei p⁹destinatio: dicitur liber vite.

Ratiōe
clausure

Ratiōe
clausure

ut ait Aug⁹. xx. de ciui. dei. c. xiiij. et Alex⁹. de
ales in. iij. pte sum. i. tractatu de li. vite. et bea/
tus Tho. i. j. pte sum. q. xiiij. ar. j. pp⁹ tales
g singularē pelectionē ac pdestinationēz pōt
dicere ipa hgo bndicta illd Ecclⁱ. xiiij. Ego
ex ore altissimi pdij pmo genita an oem cre/
aturā. Et illud ps. xxix. In capite libri scri/
ptum est de me ut facerē voluntatē tuā. deus
me⁹ volui et legem tuā in medio cordis mei.
Iste qz liber beate hgis est script⁹ lris aureis
intus et foris. qz in aia fuit plen⁹ habitibus
sanctitat⁹; et in corpe ac exteriori puerfatione
refulfit actibz p⁹uosis. signat⁹ hgo est septem
sigillis. i. septē spū sancti donis Quia vero
hunc libru. i. beatā hginem cōposuit deus et
tradidit legendū nō solū iudeis; sz omnibz
hoīm generibz vsqz in finē mūdi pcreandis
Iō ipa dei genitrix dicere p⁹ illd Ecclⁱ. xiiij.
S Memoria mea i generatione sedoz. **H**ec
aut bndicta hgo nō tm est liber generatiōis
Iesu xpi filij dei. sz etiā est liber generationis
oīm saluādoz. Et iō merito dicere possum⁹
omnes illud qd scriptū est Act. xvij. s. Ipsi
etenim gen⁹ sum⁹. Beā em hgo Maria ē ma/
ter nra. Impator enim celestis dñs Iesus in
throno crucis residēs p editū suo ore platur
matrē suā Johāni dedit in matrē. dicens illi
ut habet Joh. xix. ecce mater tua. vtz qz Jo/
hānes interpretat in q est gra. In quocūqz est
dei gra. illi⁹ mater est hgo bndicta. Iō Ansel/
mus in quodā sermone inqt. Mater dei scā
est mater nostra. Un de ipa d^r Isa. xl. Par/
turiūt syon filios suos. Que verba exponit
Albert⁹ magn⁹ vbi sup de illa que nos i fide
et bonis opibz generauit. Iō bñ d^r Au. ij. q
ipa pepit filiū suū pmo genitū. g habet filios
scdo genitos: qz pmo d^r respectu scdi. l. q du/
os. in pmo rñso. ff. de rebz du. Aostat aut q
nō habuit carnales. Et iō intelligit de spūa/
libz. Sicut g m^r habet magnā curā et d filijs
educādis: maxime infra triēniū q tpe ad hoc
necessitat. l. ij. C. de infan. expoli. l. penlt. vbi
glo. C. de pa. pote. et l. fi. ff. vbi pupil. educ. d.
Ira beata hgo de nobis sollicitā curam gerit
Un ipa dicere p⁹ illud Isa. xlix. nūqd obli/
uisci pōt mater infantuli ut nō misereat filio
vteri sui? Et si illa oblita fuerit: ego nō obli/
uiscar tui: quāis aut amor patris ad filiū sit
solidior. amor tm m^ris erga illū est tenerior.
tū qz m^rter naturalis ē mag⁹ benigna qz vir.
vt d^r. viij. de alalibz. tū qz m^r est mag⁹ certa
ipm esse suū filiū qz pater. l. quia semp. ff. de i/
ius vo. ppter maiorē g benignitatem matr⁹
parui⁹ magis recurrit ad ipam p his que

vult qz ad patrē. facit text⁹ In aut. vt sine phi/
bi. ma. debiri. coll. viij. s. qz. hgo. el pmo. qui
dicit q amor matris erga filios naturaliter
est pius. qnta g est hui⁹ matris nostre erga
nos filios suos benignitas: que omes vt ad
ipam currāt in necessitatibz suis iuitat di/
cens illud Ecclⁱ. xiiij. Transite ad me omes
qui cupiscitis me et a generationibus meis
adimplemini. Et ibidē etiā inquit. Ego ma/
ter pulcre dilectionis: timoris et magnitudi/
nis et sancte spei. Hec est mater cunctoz vi/
uentiū figurata p Auā Gen. ij. Iō si vis il/
lam esse tibi bonā matrē: esto illi bon⁹ filius
seruās p filiū sapientis Prouerb. j. vbi ait.
Ne dimittas legē matris tue: honora illam
si vis ab ipsa honorari et in bonis vitari. qz
vt inqt sapiēs Ecclⁱ. ij. Sicut q thesaurizat
ita q honorificat matrē suā. **C**ōtra hō de
malis q inhonorāt et vilipendūt beatā virgi
nem eā blasphemātes: dici potest illud Ecclⁱ
ij. Maledict⁹ est a deo q exasperat matrē
Et Prouer. xv. scriptū est. Sult⁹ hō despi/
cit mrem suā. **G**ens pdita et sceleratissima
que hāc tā piā tāqz gratiosā matrē hginē
scz benedictā a qua cōtinue tot recipit benefi/
cia maledicit et blasphemijs vituperat. profe/
cto ipa de istis maledictis et iniquissimis fi/
lijs cōquerit p ps. dicens. Retribuebant mi/
hi mala p bonis et odium pro dilectiōe mea.
Nos hō boni filij erga ipam piissimā virgi/
nem: rogem⁹ illā cantantes dulciter illd qd
canit ecclⁱa in officio eiusdē hginis dicens.
Monstra te esse matrē: sumat per te preces:
qui p nobis nat⁹ tulit esse tu⁹. Virgo singu/
luris inter omes mris: nos culpis solutos
mites fac et castos. Vitam presta puraz: iter
para tutū: vt videntes Iesum: semper colle/
temur. Amen.

De eadem celeberrima hginis natiuitate
Sermo tertius.

Consurget h⁹
ga de israel. Num. xiiij. In
hōbis ppositis inspirante deo
Balaā pphauit de hgie bndi/
cta quā nasciturā viderat de semine israel. et
iō subiūgit de prāte ei⁹ et qliter destruere debe/
bat regnū diaboli dicens. Et percutiet duces
moab vastabitqz oēs filios Beth. et erit idu/
mea possessio ei⁹. De hac etiā brē hgis dñari/
one sup malignos spūs pphetauit Dauid
ps. cix. loqns filio dei et dices. virgam p⁹utris
tue emitter dñs ex syon dñare i medio inimi/
coz tuoz. Fuit qz brā hgo figurata p virgā

S Pa⁹ li/
ber gene/
rationis
saluādo/
rum

Cura fi/
liorum

H Inuehit
hō hono/
rātes eā

Sermo. III. De natiuitate Marie

Maria in q̄ **M**oyſes fec̄ pdigia magna. **Exo.** xliij. ⁊
p̄ quā demergi fecit **Pharaonē** cuſ exercitu
ſuo in mari rubro **Exo.** xliij. iō vñtutiqz n̄m̄
in q̄t dē illud **Exo.** xliij. ſume ſgā in māu tua
id eſt deuotionē b̄tē ſgis habeas ſp̄ in corde.
hecaut ſgā diuina. ſ. ſgo b̄ndicta recta fuit p̄
intērois puritatē. **Un̄ p̄s.** xliij. in q̄t **Dauid**
Sedes tua dē? i ſeclm̄ ſecl̄i: ſgā directionis
ſgā regni tui. **Ip̄a** em̄ fuit ſedes dei: qz i ea
ſp̄ redēuit. vñ ip̄a in q̄t **ſc̄i** r̄m̄. d̄ creauit

Virga me regente i tabernaculo meo. ¶ **Suit** etia /
directi ga directois: q: opa sua sp i deū direxit. fuit
onis qz regni dei: qz p ipaz de regnū suū qd dīaz
bol⁹ vsurpauerat acq̄sinit. ap̄a at virga q̄nif
fuerit recta qzū ad deū p rectā intetōz fuit m̄
z est flexibil⁹ qzū ad nos p cōpassione: Nam
mō flecit ad iustos iperrādo eis grāz. modo
flecit ad moriētes expellēdo ab eis hosti⁹ sal
laciā. **Nō** flecit ad iā mortuos aīas eoz de
ducēdo ad glīam. **Nō** flecit ad tribulatos
exhibēdo eis solatōz suā. **Un** figurata fuit
p **egam** Jonathe: in cui⁹ sūmitate gustauit
mel: z illuminati sunt oculi ei⁹. j. Regū. xiiij

Uirga
Aaron
k De hac vga in figurā scriptū est Numeri
xvij. Germinauit vga Aaron i domo Leui. z
turgētibz gēmis eruperūt flores q̄ solijs dila
tatz in amigdalas deformati sunt. De q̄ Am
bro. in smone de natiuitate vgis inq̄r. Acce
presunt a Moysē scō singule vge de singul
tribubz israel noibz eaz inscripte iubē dñō
z posite i tabernaculū ei⁹. inter q̄s vna q̄ fue
rat Aaron sequēti die germinasse: floruisse:
fronduisse ac peperisse amigdalas reperit. sci
ens q̄ dñm⁹ h op⁹ suū esse magni mysterij
iussit seruari vga ad monumētū. moneban
tur em filij isrl pntia vge q̄rere sollicitē qd si
gnificaret tā mirabile factū. sicut em illa vir
ga sine qlibet nature adminicu lo fructifica
uit. ita vgo Maria sine coniugali ope filiū p
creauit. filiū sane p florē designatū ppf spe
ciē z p fructū ppf vtilitatez. est em speciosus
forma p filijs hoīm. z vitalis reffectio n solū
hoīm sz etiā angloz. Hec ille. Fruct⁹ autem
hui⁹ virge fuit amigdala q̄ fm Ang. signifi
cat xpm. qz sic i amigdala sunt tria. s. exteri
or pellis fragil: z int⁹ nuda⁹ dulcē: i medio fo
resta fort⁹. Ita in xpo tres sunt subes. caro ex
terior que habuit infirmitatē. Diuinitas in
terior in se hñs oēm dulcedinē. Et aia scā q̄
circa omēs passionēs habuit fortitudinem:
q̄uis aut virga hec fuerit multū gracilis: tñ
fructū portauit q̄ totū gen⁹ hūanū sariauit.
imo q̄ totū mūdū suo robore sustētauit. In
passione em xpi fracte fuerūt columnę mūdī

et ista ego totum sustentavit mundum. **Hec** est illa
 erga homines in summmitate sua stimulum qui demo-
 nes tanquam boues virgine effugant. **Jo** potest dici
 de ipsa illud **Eccl. xxxviii**. Stimulo boues
 agitat huiusmodi qui diaboli tanquam piscis dece-
 ptus et captus fuit ab ea. **Un** illi uenire potest
 illud quod scriptum est **Job. ii. c. in oculis eius** quasi
 homo capies eum: et extrahere poteris leuiathan
 hamo. et fune ligabis linguam eius. et pones cir-
 culum in manibus eius huiusmodi in summitate sua hec
 erga laqueum ad capiendum demones tanquam anes
 vnde illi potest dici illud **Job. xvi. c.** Misit i rethe
 pedes suos et tenebit platanum eius laqueo. **No**
 tandum quod sic visus ergo est ad dominij onus
 onem: quia ea videntur reges et principes ac plati. vnde
 in sacra scriptura ponitur quod erga per imperio. c.
 in calice. de **ps. di. ij.** Ita beata ergo data est no-
 bis tanquam domina et regina. vnde illi canit ecclesia.
O gloriosa domina etc. **I**te sicut erga vrimur ad de-
 fensionem et percussionem. c. disciplina. **xl. di.** sic
 faciunt bellatores. **I**ta beata ergo data est nobis
 a deo ad defensionem nostram et percussionem demo-
 num. **Un** dicit **Isa. xxx.** A voce domini pauebit **Is-**
 sur erga percussus. **S**icut etiam vrimur erga ad
 directionem sicut faciunt pastores ad dirigendum
 greges suos. **E**t sacerdotes ad regulandum
 lubditos suos. c. i calice. de **ps. di. ij.** Ita data
 nobis est beata ergo ut nos in presenti vita regat et ad
 pascua eterna deducat **Jo** de pater inquit si-
 lio illud **Michae. v.** Pascue populum tuum erga
 tua. **E**t **ps. ij.** itez inquit. Reges eos in virga
 ferrea. est enim erga ferrea demonibus effugandis
Jo subdit. et tanquam vas siguli confringes eos.
Sic etiam erga vrimur ad sustentationem sic fa-
 ciunt debiles et infirmi. **I**ta nobis data est beata
 ergo ut nostram infirmitatem sustentet. **Jo** quilibet
 affligitur ad auxilium eius recurreret et solatio re-
 cipiet per dicere deo illud **ps. xxi.** erga tua et ba-
 culus tuus ipsa me solata sunt. transumptine in. c.
 disciplina. **xl. di.** **D**e cuius dignissime ergis
 ortu tres considerandos itez faciemus

Prima dicitur creationis.

Scda prenunciacionis.

Tertia no appellabit exultatiois.

Pars prima huius sermonis quod dicitur creatio
In creatio mundi ostendit deus creatorem
 bene regis ac patrem eius. **I**tem ipsa dicere
 potest illud **Eccl. xliij. memoria mea in**
 generatio seculorum. et illud **Sen. j. Iste se gene**
 ratios celi et terre. potest exponere. id est. pater meus
 tuus. **Dum** igitur **Moses Sen. j. In principio**
 creavit deus celum et terram. figuratim exponendum
 est. id est. **Joachim** patrem virginis et **Anna** ma
 trem eius. omnia enim in figuram pertinebant illis. ut

Ussé
virge

Laudat
parentes
Marie

ait apl's. j. ad **Apo. x.** Sicut g celū nobili⁹ ē terra: ita pfectior est pater. qz est principium actiū qz mater que est pncipiū passiū. Et ideo describit p⁹ celū factūz et postea terra. celū autē d^r **Joachim** pater ei⁹ qz celestē. i. vir tuosam habuit puerlationē. Sicut em celū est luminosum: ita et ipse fuit illuminat⁹ lumine grē: et doctrine legis diuine. Et sicut celū est pur⁹ et liber⁹ ab omni corruptōe ut d^r in p⁹ mo de celo et mūdo. ita **Joachim** cast⁹ et mundus fuit: seruās fidē vxori: ac nō miscens se cū alia muliere ut filios haberet cū vxore esset steril⁹. Ait quoqz dat pluriā abundantē tēpore suo et **Joachim** ut visum est finōe. j. h⁹ parte parte vltima. dabat abundanter elemosinas paupibz. Terra autē significat **Annā** Nā sicut terra est infimū elementoz et subijcitur influentie celū ita ipsa humil⁹ erat et subiecta in gubernatione dom⁹ viro suo sicut eē debebat fm dispositionē iur⁹. ut i. c. mulierem **xxiiij. q. v.** terra stabil⁹ est in eternum: ut ait **Salomon Eccl's. j.** Et **Anna** stabil⁹ ostans et fort⁹ fuit in sua sterilitate et nō turbulenta vel murmurās ptra deum eo qz filios ei non daret sicut multe mulieres faciunt murmurantes qz nō habeant qd eis nociū ēēt. **Uñ** **Valer⁹ maxim⁹** ait. Plerūqz id vor⁹ expolcū⁹ quod nō obtinuisse meli⁹ foret. oratur impotente a mulieribz infecūdis p filijs habendis qz haberi aliquādo sunt cā pditionis parentū. Sicut etiā terra atterit mult⁹ modis et scindit ad fructificandū. ita et **Anna** ieiunijs vigilijs et alijs modis castigabat corpus suū ut subditū esset rōni Terra ergo ut subditur in eodē. j. **Sen. c.** erat inanis et vacua. quia **Anna** erat steril⁹ et infecūda ut maius inde appareret miraculū et magnificētia ex fecunditate ei collata. Et tenebre erāt sup facie abyssi: id est tenebre afflictionis et cōsolationis erant sup facie ipsi⁹ **Anne** et mariti sui qz tanqz maledicti reputabant steriles fructū generationis nō facientes. et pudor ē feminis nuptiaz pmiū nō habere ppter qd primo institutū est mrimoniū. ca. pudor. **xxij. q. ij.** **Uñ** **Iuuenal⁹ satira. ij.** inq^r pterea tormentum ingēs nubentibz heret. **Qz** nequē parrere et partu retinere maritos. puant em steriles maris munere mulier qd est parere et partū pseruare. l. q^r in pⁿ. ff. d. edili. edicto Quia g ut in fmone pⁿdicto patuit **Joachiz** ad offerendū deo in templū accedēs cū magno improperio ē reiect⁹. vñ domū pⁿ fusio ne redire noluit. ppter qd **Anna** viri sui solatio destituta cū lachrymis deū exorabat p re

uersione viri sui. et remotōe hui⁹ opprobrij. **Jo** subdit. Et spirit⁹ dñi ferebat sup aqz. i. lachrymaz ei⁹ ad pⁿsolādū eā et exaudiendūz votū ei⁹. vñ seq^r. Dixit p⁹ de⁹. fiat lux. i. virgo bñdicta. cui⁹ vita gl'iosa lucē dedit seculo. ut canit eccl'ia. Et facta ē lux. i. **Maria** tota lucida ac sine originali pctō. **Jo** subdit. et diuinit⁹ lucē a tenebz. Et hec facta fuit pⁿma die. i. in pⁿmo grē tpe. Et sicut illi⁹ luc⁹ creatio sol creationē pcessit. et fm sniam **Petri** lombardi in. ij. sniaz. di. xij. **Ex** ipa corp⁹ veri solis formatū est. Sicut or⁹ beate pⁿginis veri solis id est xpi formationē pcessit. et ex ipa ipse sol iusticie format⁹ est. **Jo** ipa inq^r **Eccl'i. xxiij.** Ego feci in cel⁹ ut oriret lumē indeficēs. **Po** test etiā alit⁹ exponi qd supⁿdictū est de celo et terra creata ut p vtrūqz figuret pⁿgo maria diuersis respectibz. **Primo** em d^r celū sydereum triplici de cā. i. ppter ornatū: motū et effectum. **Primo** rōne ornat⁹. Sic em celū sydereū est ornatū varietate stellaz. sic **Maria** diuinitate pⁿutū. **Jo** d^r **Eccl'i. xliij.** species celi id est pⁿgis **Marie** gl'ia stellarū. i. gl'iosa varietas pⁿutū. **Secundo** d^r celū sydereū rōne mot⁹. qz sicut celū sydereū omēs inferiores celos secū qⁿtidie circūducit. sic **Maria** omnes scōs ad intercedēdū p nob⁹ secū adducit. motor ist⁹ celi est de⁹ q inq^r **Aggei. ij.** **Mo**uebo celū et terrā et veniet desiderat⁹ cunctis gēribz. **Ipa** g beata virgo tali motu agitata mouet ad deū p feruentē amorē. et em rota de⁹ q d^r **Ezech. j.** Quocūqz ibat spūs: illuc eūte spū et rote parit⁹ eleuabant⁹ sequētes euz spirit⁹ em dñi erat in rot⁹. **Mouet** etiā ad nos p cōpassionē. **Uñ** canit eccl'ia. Illos tuos misericordes oculos ad nos puerre. mouetur qz ad filiū ipm p nob⁹ exorādo. mouet ad angelos ipos ad nrm misterij dirigēdo mouet ad beatos illos ut p nob⁹ exhortando. Et iō de ipa dici p^r illud **Sap. vij.** **Di**u em mobilibz mobilior ē. **Tertio** d^r celū sydereū rōe effect⁹. Nā sic mediāte celo isto sydereo et suis lumiaribz fra fecūda ē: et i fructibz multiplicat atqz i auro et argēto ac lapidibz pⁿciosis. Ita pⁿgo **Maria** totā eccl'iaz illustrat suis exēplis et fecūdat spūscū donis. et fructificare fac opibz bonis et locupletat pⁿutibz pⁿciosis. et iō ipi tāqz sydereo celo dici p^r illud **Pⁿ. lxiij.** visitasti terrā et inebriasti eā mltiplicasti locupletare eā. **¶** **Secundo** brā pⁿgo d^r celū cristallinū qd factū est de aqz q sup celos scī modū cristalli soliditate. aq ei scī cogitationes et affectōes hūane q in nobis sunt fluxibiles seu in beata pⁿgine fuerunt solide: id est

M
Maria
celum sy
dereum

M
Maria
celum cri
stallinum

Sermo.III. De natiuitate Marie

Maria
celū em-
pyreum

in bono confirmate. **Uñ Bern.** i. fmōe de nati-
uitate regis inq̃t. Neq̃ em̃ festiuis laudibz
natiuitas ei⁹ celebraret si nō sancta nasceret.
id est in bono confirmata. **Iste** etiā aque fuerit
trāsparetēs et lucide. qz p̃ illas dei gl̃iam itū-
ebat et tēplabat. iuxta illud. j. ad **Thoz. iij.**
Nos aut̃ reuelata facie gl̃iam dñi speculan-
tes zc. **Tertio** dī celū empyreū triplici de-
cā. **Primo** p̃p̃ ineffabile claritatē. sic em̃ il-
lud celū est lucidissimū: ita ip̃a tota lucet et
splēdore plena ē. **Uñ Apo. xij. dī.** Signū
magñū apparuit i celo mulier amicta sole et
luna sub pedibz ei⁹ et i capite ei⁹ corona stella-
rū duodecim. Quia g̃ est lucida a pte inferio-
ri. iō dī qz luna est sub pedibz ei⁹. et qz est cla-
ra a pte sup̃iori. iō dī qz in capite ei⁹ erat coro-
na stellaz duodecim. et qz erat resplendens a
pte mediū. iō dī amicta sole. **Sedō** dī celū
empyreū p̃p̃ capacitātē. sicut em̃ nō p̃t exco-
gitari aliq̃s loc⁹ maioris capacitatis qz celū
empyreū: sic nec aliqua creatura p̃t inueniri
maioris charitatis qz maria q̃ fuit tāte capa-
cipatis ṽt habitatio dei facta sit et deū in ṽt
ro suo porrauerit. **Uñ** canit ecc̃lia. Tu quez
celi cape n̄ poterat: tuo gremio p̃tulisti. **Ter-**
rio dī celū empyreū p̃p̃ sublimitatē. sicut ei
illud celū est sublimi⁹ oibz alijs: sic ip̃a ē sub-
limior oibz creatur⁹. **Uñ** de ip̃a p̃t dici illud
ps̃. viij. **Elenata** ē magnificētia tua sup̃ celos
sc̃z nō solū materiales: s̃z etiā rōnales et itel-
lectuales. s. sc̃ros oēs et angelos. **Virgo** igit̃
b̃ndicta ē illd celū de q̃ inq̃t de⁹ **Ya. lvi.** **Le-**
lum mihi sedes est. **Et Job. xij.** **Dia** q̃ sub ce-
lo sunt mea s̃c. de h̃ celo pulcerrimo egressus
est de⁹. **Uñ** canit **David ps̃. xvij.** **Alummo**
celo egressio ei⁹ et occursus ei⁹ ṽl qz ad sūmū
ei⁹. **Et h̃** est qd̃ inq̃t apl̃s. j. ad **Thoz. xv.** **Pr-**
mus hō de terra terren⁹. sc̃dus hō de celo cele-
stis. **Altitudinē** aut̃ h̃ celū et ei⁹ excellētiā nō
potest human⁹ anim⁹ p̃scrutari. **Uñ Sap.**
ix. ait Salomon. Que in celis sunt q̃s inue-
stigabit: q̃s dicat null⁹. **Qd̃** etiā terra ip̃a
ego b̃ndicta. **Prō** qz licet terra oim̃ elemen-
toz sit infima. est tñ p̃ oibz elemēt⁹ mag⁹ or-
nata. sic brā ego p̃ oibz sc̃ris fuit magis infi-
ma p̃ humilitatē: s̃z tñ mag⁹ ornata p̃ virtutū
varietatē. infimā se vocabat **Luc. j.** dicens.
Resperxit humilitatē ancille sue. s̃z virtutibus
ornatā se ostēdebat dicens **Ec̃i. xxiij.** **In me**
grā om̃is vite et virtut⁹. **Hec** est illa terra quā
visitauit de⁹ et om̃ibz virtutibz ornauit. **Aui**
quit ps̃. **Visitasti** terrā et inebriasti eam zc.
Sedō dī terra: qz licet terra videat̃ in sup̃fi-
cie despecta int⁹ tñ p̃tinet p̃ciola auz sc̃z et ar-

Maria
terra

gentū ac lapides p̃ciosos. **Sic** brā ego vide-
bat̃ exteri⁹ despecta et tñ int⁹ p̃tinebat celestēz
thesaur⁹. s. dei filiū. **Jo** de ip̃a inq̃t **David ps̃.**
xxij. **Dis** gl̃ia ei⁹ filie regis ab int⁹. **Tertio**
dī terra: qz licet terra sit multipl̃r attrita: ē tñ
firmiter stabilita. **Sic** brā ego licet fuerit at-
trita in xp̃i passione p̃ dolorē: sic ei⁹ p̃dictum
fuerat **Luc. ij. p̃ Symeonē** dicentē. **Et** tuaz
ipsi⁹ aiām p̃rabit gl̃adi⁹. tñ fuit fortis per-
stantē fidē. **Jo Ec̃s. j. dī.** **Generatio** p̃re-
rit et generatio aduenit terra ego in eternū
stat. nā generatō multoz p̃terit a fide xp̃i: ge-
neratio aut̃ latronis et cēturionis venit ad fi-
dem. terra ego. i. ego **Maria** in eternū stetit
qz fidē sp̃ seruauit. **Ip̃a** g̃ benedicta mat̃ dei
est terra bona bono semine seminata: secūda et
ad germinandū apta. **Primo** est terra bo-
na. **Bona** em̃ terra cognoscit̃ fm̃ **Virgiliū**
georgicoz. j. p̃ colorē. qz nigredo attestat̃ bo-
nitati terre. **Uñ** cōit̃ dī. **A** terra negra falo
bono formētō. ip̃a aut̃ ego habuit nigredinē
humilitat⁹. **Uñ** ip̃a canit **San. j.** **Nigra** sū
sed formosa. **Hō** q̃ dicit̃ stat ad seruoze sol̃
efficit̃ niger et decolorat⁹. **Uñ** igit̃ xp̃s qui est
ver⁹ sol nouē mensibz in ṽtero reginis fuerit
nō est mixt̃ ip̃am nigrā et humilē fec̃ et ip̃am
ab om̃i colore mūdano decolorauit. **Jo** ip̃sa
dicit̃ **San. j.** **Nolite** me p̃siderare qz fusca s̃z
qz decolorauit me sol. **Sedō** cognoscit̃ bona
terra p̃ sapozē. qz si gleba terre aqua spargat̃
et ad gustū ponat̃. si est dulcis est bona: si ē sal-
sa est malo. **Uñ** **Virgī. i.** vbi sup̃ ait. **Sal-**
sa aut̃ tell⁹ et que phibet̃ amara. **Frugibus**
infelix. **Beata** aut̃ ego fuit dulcis et suauis
Uñ **San. vi.** ait illi celestis sp̃s. **Pulcra**
es amica mea: suauis et decora. **Et Bern.** in
quodā fmōne inquit. **Quid** ad **Mariā** ac-
cedere trepidas hūana fragilitas: nihil au-
sterum i ea reperies: nihil terribile. tota sua-
uis est: et oibz oia sc̃ta est: et oibz misericōdie sinū
aperit: vt de pulcritudine ei⁹ accipiat̃ vniū-
si. **Secūdo** p̃ncipaliter dico qz beata ego
fuit terra bono semine seminata. **Nā** deus in
agro ṽteri sui seminauit semē eternū antiquū
et nouū. i. diuinitatē que est eterna. carnez fi-
lij sui que est antiqua id est ab **Adā** p̃ducta.
et animā ei⁹ q̃ de nouo fuit creata. **De his** tri-
bus seminibz tāqz ex tribz farinis factus est
ille panis celestis: q̃ inquit **Job. vi.** **Ego** suz
panis viuus qui de celo descendi. **Itud** figu-
ratum est **Gen. xviij.** vbi **Abraā** id est de⁹ p̃-
dixit **Sare** id est virgini **Mariē.** **Accelera-**
tria sata farine commisce: et fac subcinericios
panes. **Tunc** enim **Sara.** id ē. virgo **Ma-**

P
Terra
bono

P
Terra se-
minata

ria tria sata farine cōmīscuit. qñ xpm existen-
tem in his tribus substācijs de suis visceribus
generavit. **T**ertio dico q ista terra fuit se-
cūda. bona ei terra generat fructū trigēsimū
melior sexagesimū optima centesimū. vt ha-
bet **Mat. xij. 7. Mar. iij. 12.** Istū aut triplicē
fructū terra gēnal' pūlit. ipa em fuit nupta
et sic pūlit fructū tricesimū. fuit vidua et sic
pūlit fructū sexagesimū. fuitqz ego gēnūz
et sic pūlit fructū centesimū. de q dicit **Sen. xx
vj. 1.** Semiauit **Isaac. i. 26.** in terra illa id est
in gēne **Maria** et inuenit cētuplū. hecigi-
tur bñdicta ego figurata fuit i illa terra op-
tima et fructifera fluēs lacte et melle quāpmi-
sit de? populo suo **Exo. iij. 17.** Hec illa terra bo-
na hñs irriguū sup? et inferi? quā **Saleph:**
id est de? dedit filie sue. i. eccleie in dōre p pecu-
liari possessione. **Josue xv. 1.** Quarto dico
q ista terra est ad germinādū apta. de q **Isa.
xlv. 12.** **Apia** terra et germet saluatore. hec
est illa terra de q dicit de? **Sen. j. 1.** Germet
terra herbā virentē et facientē semē. et lignūz
pomifera facies fructū iuxta gen? suū. **Luul**
semē in semetipso sit sup terra. ipa em beata
ego germinauit herbā virentē sanctaz cogita-
tionū et meditationū et flores feruētū deside-
rior et fruct? pfectaz opationū. et lignū vite
in medio paradisi. et qz semē remāsit sup ter-
ram. exterior exemplor iuxta q alij possint
fructificare p imitationē. Hec est illa terra
de q inqt **David ps. lxxxiij. 1.** Dñs dabit be-
nēdictionē. et terra nostra dabit fructū suū. i.
saluatore mūdī. Et h est qd pdictū fuit **Isa.
iij. 1.** vbi dicit fruct? terre sublimis. De hac eti-
am terra intellexit idē ps. dñ de deo ait. **De-
ratu** est salutē in medio terre. i. gēis glorio-
se. Hec est illa terra in q debem? opari p deu-
otionē: qz vt inqt sapiēs **Prover. xij. 1.** q opat
terrā suā saturabit panibz. i. solatōibz spū
alibz. **Jo vniūqz nostrum inqt Moyses:**
Deut. viij. 1. Bñdicas dñō deo tuo p terra op-
tima quā dedi tibi. Hec inquā est illa terra
bñdicta quā de? omnīū grāz suaz pfluuiū ir-
rigauit. de q intelligi pōt illud ad **Rom. vj. 1.**
Terra sepe sup se venientē bibens imbrē acci-
pit bñdictionē a deo. Hec est illa terra quaz
de? sua habitatiōe illustrauit. de q **Isaie. vj. 1.**
dicit. et plena erat oīs terra maiestate ei?. Hec
est illa terra de q sapiēs **Prover. iij. 1.** inquit.
Dñs sapia fundauit terrā Hec est illa terra
que pepit eternā et ineffabilē veritatē fm il-
lud ps. lxxxiij. veritas de terra orta est. Hec
est illa terra quā bñdixit de?. **Qui inquit Da-
uid in pdicto ps. Bñdixisti dñe terrā tuam**

Potest etiā exponi illud. In pncipio crea-
uit de? celū et trā vt p celū qd incorruptibile ē
intelligat aia gēinis q a deo creata ab omni
pctō fuit incorrupta. et p terrā intelligat ei? cor-
pus mortale a parētibz ppagatū. et fm h ex-
poni pōt illud **Prover. xv. 1.** Celū sursum: et
terra deorsum. Quia ego vtrūqz horū excellē-
tiori mō de? pdidit qz vnqz aliquā creaturā et
qz pmi celū et pmiā terrā. **Jo h i spū videns**
Johes euāgelista inqt Apoc. xij. 1. Vidi celū
nouū et terrā nouā. Et qz brā ego nō solū in
aia: s; etiā in corpe fuit beatificata: et grā dei
plena. **Jo inqt de? Diere. xij. 1.** Celū et terrā
ego impleo.

Pars scda h? fmōis q dicit pñunciatōis
Nquit **Bern. in epla ad lugdunen-
ses. 26.** paucis mortaliū est pcessuz
fas nō est credere tāte gēini fuisse de-
negatū. quo p supposito q natiuitas brē gēi-
nis debuerit pñunciari. patz si attendat pmi-
nentia ipsi? gēinis ad illos q fuerūt pñuncia-
ti. Nam p angelū fuit nūciat? mri **Ismael.**
vt habet **Sen. xvj. 1.** Et **Isaac** patri et matri.
Sen. xvij. 1. et **Samson** vtrūqz parētī. Pñ-
matri cui dixit angel? **Judic. xij. 1.** Sterilis
es et absqz liberis s; picipies et paries filiū et
Secdo fuit annūciatus patri suo **Manue.**
Judi. xij. 1. **Josias** quoqz p ppham fuit pñu-
ciat? **Reg. xij. 1.** **Jacob** qz et **Esau** fuerunt
pñunciati diuino oraculo. **Sen. xxv. 1.** Et **Joh.**
patri suo **Luc. j. 1.** Si q isti fuerūt pñunciati:
nō est dubitandū qn etiā brā ego fuerit pre-
nunciata. q fortior esse debet **Samson** in
psterndō hostes inferiores. Sublimior isa-
ac in meditatione et cōtemplatiōe. **Ismaele**
secundior: qz et si ille duodecim pñcipes gene-
rauit **Sen. xvij. 1.** **Maria** p filiū totū mun-
dū ad vitā grē pduxit. Feruētior in obfua-
tiōe mādator **Josia.** et immūtor **Jacob** ab
omni pctō. ac **Johes** sanctior. et oī pñte secun-
dior. Debut g vt inqt **Anselm? in li. de con-
cep. gēi. c. ij.** pñunciari p angelū sicut et factū
fuit. Dicit in li. de infantia saluatoris. Si
em de? pñciuit mittere angelū p minoribus
negocijs. sicut **Thobie** **Raphaelē** ad curari-
onem infirmitat. **Thob. xij. 1.** Et **Sabrielem**
ad liberatōz captiuoz **Daniel. ix. 1.** Et **Mi-
chaelē** ad expugnādū inimicos. **Apocal. xij. 1.**
multo magis pgruū fuit pñunciari natiuitatē
gēinis bñdicte. que pceptura erat illū q ve-
niebat curare infirmitates. liberare captiuos
et hostes expugnare. q dixit **Isa. lxj. 1.** Spūs
dñi sup me vt mederer contritos corde et p-
dicarem captiuis indulgentiam et dīc vltio

Maria
debut p-
nunciari

Bermo.III. De natiuitate Marie

Quis a gel^o pnu clauit nis deo nro. **S**taut qrat qd angel^o fuerit iste q pri z mri bre & gis annuclauit ei^o natiuitate. **R**ider mgi Bartholome^o pisanus in li. bre & gis. fructu. vij. q licz septura sacra de h expsam no faciat mctione. tn coiter te/ nect q fuit gabriel angelus vel alius ei eqlis qz si ipe Gabriel ortu Johannis annuclauit Luc. j. a fortiori crededu est eu annuclasse ortu Marie. **N**o solu aut deus fecit nucia/ ri natiuitate & gis patri z matri eius. sz etiā p multa tempa an fecit illius ortu pdici eti/ am a gētilibz. vt fuerunt Sybille z alij de q/ bus plene satis dixit in pma pterofarij fmo/ nuz. ser. xliij. pte vl. **P**redictit etiā de illa ma gnus inter astrologos Albumasar. li. viij. i/ troductorij in astrologia. cui^o dicta peratiseo cā breuitas. **V**oluit qz de^o sue mris natiuita tem p suos pphas pnuclari. **S**i em vt scri/ ptū est Amos. iij. no faciet dñs jōbū nisi pñs reuelauerit secretū suū ad suos suos pphas pfecto crededu est q no fecerit hac & gine na lci qñ pñs excellētia ei^o annuclauerit pphis suis. **J**ō Job. xlvij. dr. **I**n manibz abscondit lucē z de ea annuclauit amico suo **Q**ua ex re pñsiderandū est qñ exultauerint scri pphete cū intellexerūt & gine debere nasci. p cui^o pñ erāt ab eterna damnatōe liberādi. **D**e ipa g oēs pphēp dixerūt. **E**t pmo q deberet dēscēde re de semie **D**avid qz xps ab ea nar^o fuit de semie **D**avid fm carnē. vt ait apls ad Ro. j. **P**rophetauit **I**saias. xj. sui libri. c. di. **E**gre diet & ga de radice iesse zc. **S**cdō q appella/ ret **M**aria: pdixit **M**oyles **Sen. j. di. L**ō gregatōes qz aqz appellauit maria. **A**gre gatis em oibz gratijs scōz i vñū locū. scz in aiām & gis. appellauit eā **M**aria. i. mare g/ riaz. **D**ia em flumia itrāt mare: z mare non redūdat. **E**cēi. j. id est oēs grē itrāt i **M**aria z tn ipa nō redūdat i supbiā. z dr maria me/ dia pducta nō correpta: qz sp aucta est in s/ tutibz. **E**t hec dixit scūs **B**ernardū^o i fmo nescō de noie & gis addēs. **R**edūdat tn in nos mare largitar^o diuic qz de plenitudine ei^o accepim^o oēs. i pñti grām z i futuro gloriām **T**ertio q deberet cōcipi sine originali pctō: pphetauit **D**avid ps. xlv. dices. **A**dinūabit eā de^o mane diluculo. i. i pmo instāti pceptō nis: ne p pctm corrupat. **Q**uarto q deberet i/ pleri spūscō z sanctificari. pphetauit **D**a/ uid ps. xlv. dices. **F**lumis impetus letificat ciuitatē dei: sanctificauit tabernaculū suū z al/ rissim^o. **Q**uinto q de natiuitate ei^o letari de/ beret pñ ei^o iustus z timēs deū. z alij qz plures maxime fideles z deuoti. **P**rophetauit idēz

David ps. xlv. di. **A**ux orta ē iusto: z rectif corde leticia. **S**exto q deberet i tēplo pñtari pphetauit fuit p figurā. ij. **P**aral. v. vbi dr. **I**ntulerūt archā federis dñi i locū suū. i. ad oraculū tēpli i scā scōz. **S**eptio q ibi debe/ bat cibari habet **I**a. lvij. vbi dr. **S**ustollā te sup altitudinē terre. z cibato te hereditate **J**acob pñs tui. **U**n ipa poterat dicere illud **I**hob. xliij. **E**go cibo z potu inuisibili q ab hoibz videri nō pōt vroz. **O**ctauo q debebat dēspōsari hz i figura **I**hob. viij. vbi pñ bre & ginis dixit angel^o. **N**oli timere dare illaz isti. huic em. i. **J**oseph timēti deū debet pñm filia tua. **N**ono q de spūscō debebat pñce et parere filiū dēthz **I**a. vij. **E**cce & ego pñpriet z pariet filiū: z vocabit nōm ei^o emanuel qd est itēptatū nobiscū de^o. **D**ecio q debebat esse & go i eternū: pphetauit ē **A**ze. xliij. vbi iqt ppha. **V**idi portā i domo dñi clausam. z di/ xit dñs ad me. porta hec clausa erit i eternū zc. **U**ndecio q de suis sanguibz vestiret deū hoiez factū habet **V**iere. xxxj. vbi dr. **N**o/ uū faciet dñs sup terrā: semia circūdabit vi/ rā. **D**uodecio q amari debebat a celesti spōso pphē hūilitatē hz i figura **Sen. xxi. vbi** **A**ya vroz iacob dixit. vidit de^o hūilitatē meā nūc amabit me vir me^o. **I**pa aut bñdicta & go i/ qd **Luc. j.** **R**espexit hūilitatem ācille sue zc. **T**redacio q visitaret elizabet^o z zachariā vi/ rū ei^o sacerdotē i figura **h. iij. R. iij. vbi dr** **M**lier sunamis pfecta vēit ad helisēū. **D**e cimo qrtō q cātare debebat cāticū. p figurā p phetauit ē **E**ro. xv. vbi maria soror aarō cecit nit dices. **S**ātem^o dñō glōse zc. **D**ecio qntō q debebat mdo edere puulū q cēt ver^o messi/ as hz **I**a. ix. vbi dr. **P**aruul^o nar^o ē nob: z fi li^o dat^o ē nob: z vocabit nōm ei^o admirabil: pñliari^o. de^o forz: pñ futuri sēli. pñceps pacis fm āt trāslatōz chaldaicā hz. z vocabit pma nēs i scā messyas. **D**ecio sexto q pñpiedo z pturiēdo ipm nō admittet & gitatē hz **V**aie vl. vbi dr. **A**ngz pturiet pepit zc. z **San. iij. Dr^o** pclusus fons sigt^o emissiōes tue padis/ sus **D**ecio septio q a mag^o gētilibz debebat vi sitari z ei^o fili^o ab eis adorari hz **I**hob. xliij vbi dr. gaudebūt i ea oēs reges fre adorātes dñm deū isrl. **D**ecio octauo q a pastoribz de/ bebat visitari hz **V**iere. vj. vbi dr. **V**eniet ad pastores zc. **D**ecimonono de filiū sui ad tē plū deductōe hz i figura. j. **R. j. vbi dr. Ad/ duxit puez i domū dñi** **V**icesimo de filiū a/ missiōe. **I**hob. x. cepit pñtari valde ipe et vroz ei^o. z ceperūt ambo sil^o flere eo q statuto tpe nō reūteret fili^o. **V**icesimo pmo de ei^o iūq

tiōe. **Job. xj.** Uidit mī a lōge ⁊ cognit fili
um ⁊c. **Uicesimolēdo** de diaboli pstratōe
Gen. iij. inq̄t deus diabolo. ipa pteret caput
tuū. **Uicesimotertio** de vice pmedatiōe. **Ju-**
dith. xv. Tu gl'ia hierl'm. tu leticia isrl. tu ho-
norificatiō ppli nri. **Un** ipa dicere potat illd
Job. xxvij. Nō repēdit me cor meū i oi vi-
ta mea. **Uicesimoq̄rto** de ei⁹ ḡritōitate. **Gen**
xv. c. inq̄t de⁹. **Suspice** celū ⁊ nūera stellas si
potes. **Qd** exponit m̄ḡ **Bartholo. pisanus**
vbi s. fructu. ij. **Suspice** celū. i. mariā. ⁊ nu-
mera stellas. i. grās ⁊ dona ei⁹. **Un** ipi dici p̄t
illud **Hester. xv.** Amabil' es tu. ⁊ facies tua
plena grāz. **Uicesimoq̄nto** de ei⁹ exaltatiōe
sup choros angloz h̄ ps. xliij. **Astir** regi-
na a dextr' tuis i vestitu deaurato circūdata
varietate. **Un** d illa dici p̄t illd. ij. pal. xvij
Facte s̄ci infinite diuitie ⁊ mlt'a gl'ia.

Par. tertia h̄ simonis q̄ d̄ exultatiōis
Atra ea que dicta sunt in p̄mo simo-
ne hui⁹ p̄s. p̄t tertia possūm⁹ p̄side-
rare q̄tū gaudiū fuerit i celo de or-
tu hui⁹ sanctissime puelle. **Et** p̄mo q̄tū ga-
uilius fuerit **Sabriel** angelus q̄n de⁹ h̄ secre-
tum ei⁹ reuelauit. ⁊ misit eū nunciū p̄i ⁊ m̄i
ei⁹. **Quis** enarrare valeat q̄ntas grās egit:
q̄ eū ad tā mirabile op⁹ p̄legerit? q̄ celerit
⁊ cum q̄ta leticia ad parētes s̄gis puenit q̄
iocūdefuit visus p̄ agmīa angloz transire:
atq̄ alijs angel' reuelare. postea s̄o q̄ s̄gis
ipsi⁹ natiuitatē nūciavit rediens ad celestia
q̄ magnū gaudiū ⁊ tripudiū factū ē ab om-
nibz angel' cū itellexissent mariā nascituraz
ipoz dñaz futurā. cui⁹ fructu eoz reparāda
erat ruina. hostiūq̄ capita p̄terēda. **Sz** q̄d
dicem⁹ de leticia quā i die natiuitat' h̄ puel-
le angli fecerūt. **Indubie** em̄ vt inq̄t magister
Bartholome⁹ pisan⁹ vbi s. fructu. x. creden-
dū ē anglos natiuitati brē s̄gis iterfuisse. q̄
om̄e s̄ile appetit sibi s̄ile: ⁊ ei⁹ p̄iugit ⁊ sociat.
Eccl. xij. Quia ḡ totū qd i maria erat ad eo-
rū redūdabat grāz ⁊ leticiā. **Jo** arbitroz de
oibz brōz angloz ordibz copiosaz mltitudi-
nē de celo decessisse q̄ spōse eñi reg' nascenti
ois gener' musicoz dulcissimū sonitū facie-
bant. suauissimaz carmīa cū mellisuis ⁊ in-
effabilibz melodijs decātābāt. **Que** ipa bene-
dicta puella audies ⁊ itelligēs: q̄ vsq̄z rōis
habeat: magnā dulcedinē ⁊ p̄solatōz sentie-
bat. **Quid** dicem⁹ at de p̄solatōe quā habue-
rūt parētes ei⁹? p̄fecto hūanis n̄ pt exp̄mi s̄-
bis. **Saudebāt** em̄ p̄mo q̄z cernebāt adiple-
tū qd p̄ angelū eis fuerat nūciatū. **S̄cdo** q̄z
de opprobrio sterilitat' erāt liberati. **Tercio**

q̄z accedere poterāt ad tēplū ⁊ sua mūera cū
alijs offerre. **Quarto** q̄z tā mirabili dono fu-
erat ditati. **Si** em̄ vnū puū munusculū tri-
buit gaudiū accipiet. c. j. **S. bñficiū.** i. quibz
cau. seu. amit. i. vsibz seu. q̄tomag' tā singla-
re donū filiatōis? **Nihil** nāq̄z h̄nt parētes ḡ-
ti⁹ filijs q̄s mag' diligūt q̄ seipos. i. isti q̄dē
in fi. ⁊ ibi glo. ff. qd mer' ca. l. liberoz. i. fi. ff. d.
xib. si. ⁊ rō ē. q̄z int' p̄iez ⁊ filiū nō ē differētia
nisi i solonoie. l. a suis. ff. de libe. ⁊ post. **D**igit
beata **Anna** q̄ h̄ac bñdictā puellā p̄pisti: die
queso q̄tū dulcedinis in ei⁹ parturitōe p̄ce-
pisti ⁊ sensisti. **Si** em̄ tāta i te m̄re **Johānis**
fecit dñs: p̄fecto plura in m̄re m̄ris sue p̄egit
Nōne **Maria** plena grā te ampli⁹ ḡritica-
uit? sacrificata te sacrificauit. illumiata te illu-
minauit. in grā p̄firmata te i bono roborauit
ad bonū inclinata te ad s̄tutes iclauit. tot an-
geloz agminibz vallata te delectauit. diuina
dulcedine recreata te p̄solatōibz repleuit ee-
m̄rē tuā ad celestia eleuauit. si maria suo ad-
uētū ⁊ filij exultare fecit **Yohes**: q̄ro mag' tu
am aiaz gaudiū repleuit? **Q̄tū** itellectus
tu⁹ illuminat' fuit atq̄z islamat' affect' n̄ solū
cū illā i vtero gestabas. s̄z etiā post ei⁹ ortum
cū illū i brachijs gestabas. amplexibzq̄z fone-
bas: atq̄z lacte tuo nutriebas. si sara de isaac:
Aya de filijs. **Anna**q̄z de samuele gaudebat.
p̄fecto excellēiori iubilatiōe tu exultabis d̄ fi-
lia tua meliore ac sanctiore. ⁊ int' oēs puellas
bñdicta a p̄ibz figurata. ⁊ a p̄p̄is p̄nūcia-
ta. q̄ spūscō repleta te q̄z m̄rez suā repleuit:
sicut **Yohes** suā genitricē **Lu. j.** **Sz** qd di-
cem⁹ de p̄e ei⁹ **Joachim**: p̄fecto iercogitabi-
li gaudiū letabat. atq̄z infinitas deo grās ex-
hibebat q̄z tā nobil' filia ei⁹ cēt donata. **Et** q̄z
qd p̄ibz antiq̄s erat p̄missū i se videbat ad-
impletū. **Saude** igit' p̄ **Joachim** cū filiām
habeas q̄ dom⁹ **Dauid** honorat: p̄ficiat ⁊ exal-
tatur. **Tu** ḡ cū filia tua oīm facta i peratrice
secure puoca celū ⁊ terrā ⁊ oēs creaturas vt
te cū deū laudēt. **Decāta** igit' spūscō plenus
cū eadē filia tua illud dulcissimū canticum
Luc. j. descriptū dicēs. **Magnificat** anima
mea dñm ⁊c. **Quia** fecit mihi magna q̄ po-
tens est. **Si** em̄ merito filij sui **Zacharias**
replet⁹ fuit spūscō. vt h̄ **Luc. j.** p̄fecto et fi-
lia tua **Johāne** generosior. ⁊ spūscō magis
repleta te diuino spū repleuit ⁊ iubilare fecit.
Et tūc verificatū fuit i te illd **Prouer. xxij.**
Exultat gaudiū p̄ iusti. ⁊ q̄ sapientē genuit
letabit in eo. **Brē** q̄z s̄gini dici poterat illd
qd in p̄dicto. c. sequit'. **Saudeat** p̄ tuus ⁊
m̄r tua ⁊ exultet q̄ genuit te. **Ad** h̄ etiā applē

Saudi-
um d̄ na-
tiuitate
s̄ginis

Bermo.III. De natiuitate Marie

carri pōt illud ps. xcvj. Lux orta ē iusto. s. Jo achūm. et recte corde leticia. s. vtriusq; pētib; bte fgis. q; miz i modū de ei? natiuitate leta ti sunt. Que oia pōsiderās mgi Bartholome us pisan? inqt vbi. s. Et nos g gaudere i tā ta solēnitare debem? Ipa em oriēte lux orta ē nob cecis. infirmis medicina. ignorantib; do/ ctrina. aberrantib; via. pētib; venia. ppicia tio dēspat. desolat. pōfideria. recte corde leti/ cia. angel dñā. exulib; patria. port? naufra/ gātib; scis et iust? vt celū ascēdāt ianua por ta et scala. Quare nos q; desolator cathēa con stringit. terrenorū obūbrat nebula. sua arte diabol? illudir. mūd? blādicijs allicit. et carna lis sp titillat libido i h? alme exordio decet gaudere. nō solū angloz et iustoz exēplo s; et nra vtilitate. vt ei? cui? gaudiōle ortuz celo bram? itercedētib; meritis triplici hoste sub/ acto a pētis purgari. gñā et fructib; adornari ad ei? felicē glām trāseam?.

De eadē excellentissime atq; pulcerrime fginis natiuitate. Sermo quart?

Ideis noua

lux oriri visa est: gaudiū honor et tripudiū apud oēs populos vites atq; puicias. **P**eter. viij. Licet omēs q; sunt i gra dei noie luc? nuncu/ pent: quib; inqt dñs Matth. v. Vos estis lux mudi. **U**n? Prouer. iij. d. Iustoz semita quasi lux splendēs procedit et crescit vsq; ad pfectū diē. Et apls. j. ad Thez. v. omib; bonis xpianis diē. Omēs filij luc? est. **I**n beata fgo Maria excellētiōi mō lucis noie demonstrat: que omēs sanctos claritate pcel/ lit. Verba em generaliter plata debent veri/ ficari in excellentiori et sublimiori significati one. l. j. q; in ppetuū. ff. si ager veci. vel em phi. pe cū ibi nō. Et ita intelligi p? illud Ec/ cli. xxiiij. Lux lacē supat et diē diē. De ipa em d. Sap. viij. Lādor est luc? eterne et spe/ culū sine macula. Splēdor em d. q; tūm ad puritatē mētis. et speculū sine macula q; tūz ad honestatē carnis. **L**āta em erat honestas isti? speculi lumiofi q; ab omib; inspicientib; expellebat omēs mor? inhonestos. **U**n? ipsa fgo dicere potest illud Job. xxix. Lux vult? mei nō cadebat i terrā. **R**ecte aut ipa glō/ sa dei mater lux vocat multiplici exca. **P**rio q; sicut lux habet in substantia sua puritatem sic ipa claruit sp omimoda puritate. **U**nde i eodē. vij. Sap. c. subdit. Vapor est em fructus dei et emanatio quedam claritatis ei? sin/ cera. Et ideo nihil inquinatū in ea incurrit.

Sed o q; sicut lux oia corpa excellit sua di/ gnitate. dicere Aug? in quodā fmōe. q; iter oia corpa lux p mū locū tenet. sic brā fgo om nia creata excedit sua nobilitate. **J**o Sap. viij. d. de ea. **S**up oēm dispositiōem stellaz. id est angloz et scōz: luci cōpata iuenit pōz. **T**ertio. q; sicut lux omib; se cōicat et mor vt oritur p orbem diffundit. sic beata fgo omni bus beneficia sua impartit: et se ad subueniē/ dum eis semp exhibet paratā. **U**n? Sap. viij. d. **P**reoccupat eos qui se cōcupiscunt vt se prior illis ostendat. **E**t Eccli. xxj. de implorā/ ti auxiliū ei? scriptū est. **O**buiabit illi quasi mater honorificata. **Q**uarto q; sicut lux om nia clarificat sua pulcritudine dicte ambro sio in quodā sermone: q; lux facit vt cetera vi sibilis appareāt pulcra et laude digna. **N**il em videt nisi in lumine. vt d. in. ij. de aia **S**ic beata fgo sua illustratiōe et illuminati one facit opa nra i ppectu dei esse gratiosa et gñā digna. **J**o de ipa dici pōt illud Luc. ij. **L**umē ad reuelatōz gētū et glāz plebis tue isrl. **E**t ad h? etiā applicari p? illud quod ait apls ad Eph. v. s. **D**ñe qd manifestat in lu mine ē. **Q**uinto q; sic mediāte luce cernim? p quā viā incedere debeam? sic mediāte fgi ne bñdicta cognoscim? q; itinere ad celestē pa triam puenire valeam? **J**o ipi dicere p? flu/ mus illd ps. xxv. **I**n lumine tuo videbim? lumē. **I**n natiuitate em ipi? pificatū fuit il/ lud Isa. ix. **P**pls q; sedebat in tenebr? v idit lucē magnā: abulātib; i regiōe vmbre moris lux orta ē eis. **D**e? nāq; ipi fginē nascēti di/ xit illd Isa. xliij. dedit ei lucē gētū vt apas oculos cecoz. **S**exto appellat lux. q; sic lux ē delectabil? ad vidēdū. et letū hoiez reddit. inq; illd **P**rou. xv. lux oculoz letificat aiaz. **E**ccli. vij. **D**ulce est lumen et delectabile ocul? videre solē. **E**t alibi d. q; luc? claritas maximā et de/ lectabilē cōmoditatē pter inhabitatibus do mos. vt pbat p. l. p mū. in fi. ff. si vsuffr. pe. et in. l. si is q; binas. ff. de fui. **E**cōtrario fgo sub/ tractio luc? maximū dat icōmodū icarcerat? l. j. C. d. custo. re. **I**ta ista fgo pulcerria: q; vt figuratiue scptū ē Sap. viij. fuit lux specios? or sole formositate sua nō solū hoies et anglos s; etiā ipz deū letificauit. **E**t subtractō sue cla ritat? et grē nob i hac valle miserie icarcerat? maximū dispēdiū fac? **J**o nō solū nos ei? clari tatē itueri desideram? s; etiā celestis sup? spūs f affectās inqt illi **L**an. ij. c. onde mihi faciē tuā. sonet vox tua i aurib; meis. vox em tua dulcis et facies tua decora nimis. **E**t **L**an. iij. itez ait. **Q**uā pulcra es amica mea q; pulcra

Verba genera/ lia

Maria lux

Lux cō moditat

es. **P**rio ar dic pulcra. s. q ad corp⁹. scdo idē
replcat. s. q ad aiaz. rē q luce diuina etiā expo
nītr illō Eccl. xliij. **P**ulcritudinē cādorīs
ei⁹ admirabit ocul⁹. **T**o bñ dō i sōis. pposiū
Iudeis rē. **I**pa em fec gaudiū deo. honorez
generi hūano: tripudiūq angel in suo ortu
De cui⁹ pulcritudinē tres cōsideratōes faciē⁹.

Prima dices dubitatio

Scda 2firmatiōis

Tertia No declaratōis

Pars pma h^o fmonis q d^r dubitatōis

E Ro expeditōe p̄me p̄t̄ q̄rit. Utz do
Utz fue rit corpa lī p̄lra **P**mina n̄ra pulcritudine corpale ha/
 buerit. Et p̄mo v̄r q̄ nō debuerit eā
 h̄re. qz p̄rou. vl. d̄r. Fallax gr̄a ⁊ vana ē pul/
 critudo: s̄z ī br̄a h̄gie mūne fuit de vanitate.
 ḡ nec pulcritudo. Itē pulcritudo mulierum
 magna est occasio mali. Un̄ Eccl̄. ix. d̄r. Vir/
 gine ne cupiscas ne forte scādalizer̄ ī deco/
 re illi. Et itez ibidē. p̄p̄ sp̄m mlier̄ mlti
 perierūt. S̄z br̄a h̄go oibz debuit eē eā saluā
 di. ḡ nulli eā p̄dēdi. ⁊ p̄sequēs nō pulchra.
 Itē q̄to plēs sunt cause hūilitat̄ ⁊ castitat̄
 atqz charitat̄ ī aliq̄ p̄sona: r̄tō maior ⁊ for/
 tior est hūilitas ⁊ castitas atqz charitas ī ea.
 Ergo q̄ summa habuit hūilitatē castitatēqz
 ⁊ charitatē. oēs h̄re debuit cās ip̄az h̄tutum.
 Quia igit̄ vt inq̄t Duid. i. j. de fast̄. Fast̄ ī
 est pulcr̄ seq̄turqz sup̄bia formā. Un̄ ⁊ p̄a/
 phil⁹ poeta sui li. c. ij. inq̄t. Tōcipit ingentes
 aios fiducia forme. Inqz modū d̄nam nō si/
 nit esse suā. Est qz formositas cā luxurie. iur̄
 ill̄ d̄ Iuuenal̄ li. iij. Rara ē concordia forme
 atqz pudicie. Un̄ Duid. i. epl̄s ait. lis est
 cū forma magna pudicie. Itē ē cā inuidie.
 Un̄ Duid. ix. metham. inq̄t. Cupit formo/
 sa videri. Et si q̄ ē illie formosior inidet illi.
 Ergo arguēdo p̄ locū ab opposit̄. oppositor̄
 ei eadē ē disciplina. l. q̄ accusare. ff. de accu. cū
 si. Xū deformitas sit cā oppositor̄. s. hūilita/
 tis: castitat̄ ⁊ charitat̄ q̄ nō inidet. vt d̄r. j.
 Aoz. xij. vt q̄ b. h̄go debuerit eē ⁊ fuerit d̄for/
 mis. Itē d̄ns ī carnatōe maximā oñdit hūi/
 litatē. qz exinanivit semetip̄z formā sui acci/
 p̄tes: vt ait apl̄s Phil. ij. s̄z maior ē hūilitas
 assumere carnē de deformi qz d̄ pulchra. qz q̄/
 to remissio ē p̄dicatū: r̄tō hūili⁹ ē suū subie/
 ctū. §. generalit̄. arguēdo a p̄rio. i. aurf. de dig
 ni. col. vj. ḡ d̄ns debuit nasci de deformi S̄z
 his n̄ obstātibz dico. q̄ sic d̄ns n̄ ihs xps su
 it speciosus forma p̄ filijs hoīm: vt p̄dixit d̄
 ps. xliij. Ita beissima h̄go fuit pulcherria īnē
 oēs filios ⁊ filias hoīm. Et vt inq̄t Alb. ma/
 gn⁹ sup̄ missus ē: ip̄a hūit sumū ī pulcritudī

ne qđ pōtuit eē i corpe mortali natura opante h̄ em argumētū ē fortissimū. **Fili** pulcer. ḡ m̄ pulcra. qz natura gignit sibi sile. ar. i. l. qđ q̄s. C. ad legē iu. ma. vbi ait glo. sepe solz silius sil'is eē pri. **Sil** solet dici q op' laudat m̄gm **Uñ** inq̄t **Pro** i li. epigramatū. **En** miris opēz signis oñdī actor. **Actores** suū p̄dita q̄q̄ canunt. **Et** pbat hec inia. s. i. lancia. mus. i. aur. de mo. quē textū allegat glo. ad h̄ ppositū. i. s. cūq̄z h̄. i. phemio isti. **Op** qđ est xps ē formosus. ḡ brā s̄go ē formosa. vt sic ab effectu cā demōstret. ar. c. estote. de reg. iur. ibi. **A** fructibz eoz cognoscer' eos. qđ etiam habet **Mar.** vij. **Affect** em est demōstratiu' sue cause. vt dī in li. de causis. iij. phisic. 7. j. posteriorz. **Quā**ta aut fuerit xpi pulcritudo apparet ex h̄ qđ dī **Mar.** xiiij. s. q̄ iudei velauerūt faciē xpi cū illuderēt ei in passione. 7 cōspuebāt i faciē ei'. **Qđ** fecerūt s̄m **Hiero.** qz oculi xpi erāt tantū attractiui tātūq̄z amoroſi 7 tantū dulces q̄ null' erat sic crudel ipz aspiciens quā mansuesceret ex aspectu eius pulcerrimo. 7 iō nolebāt ei' decora faciē viderē ne eoz corda crudelia mansuescerent ex elegantiā 7 venustate ipsi'. **Legit** q̄z de pulcritudine filij brē s̄gis. q̄ tpi'bz **Octavian** impator' cū ex vniuersis mūdi p̄tibz illi qui p̄erant p̄uicijs scriberēt senatoribz rome nouitates que occurrēbāt p̄ mūdi climata qđā noīe **Antul** h̄ns officiū i p̄tibz iudee: scripsit senatoribz i hūc modū. **Apparuit** tpi'bz istis hō magne p̄tut' noīat'. **Iesus** xps q̄ dī a gētibz p̄pha s̄itat'. quē ei' discipuli vocāt filiū dei. suscitās mortuos 7 sanās lāguidos hō quidem stature p̄cere. vultu venerabilis quē intuentes possent diligere 7 formidare. **Capillos** habēs color' nuc' auellane t̄pma. ture. 7 planos fere vsq̄ ad aures. ab auribus s̄o circinos. crispos 7 aliq̄to ceruliores 7 fulgētiore ab hūer' vētilātes. discri'mē h̄ns iū medio capite iux' morē nazareoz. frōtem planā 7 serenissimā cū faciē sine ruga 7 macula aliq̄ quā rubor moderat' venustat. nasi 7 or' nlla ē p̄sus rephēsio. **Barbā** h̄ns copiosam 7 ipulcerē capill' colorē. nō lōgā s̄ bifurcatā **A**spēctum h̄ns matur'. ocul' glauc' varijs 7 dar' existētibz. **In** icrepatōe horribil' in admonitōe blād' 7 amabil' hilar' suata gūitate. nūq̄z visus ē ridere. flere at sic. **In** statura corpis ppagat' 7 erect' man' h̄ns 7 brachia i visu delectabilia 7 tot' speciosus forma p̄e filijs hoīm. **Dec** ibi. **Ex** q̄bz p̄cludit matre' ip' fuisse pulcerrimā. **Iō** illi dicere possum' illō **Hester.** xv. facies tua plēa est grāz. **D.**

Epla de
pulcris
die **V**el

Sermo.III. De natiuitate Marie

Euāgelii
ste n lau
dāt mari
am de ei
puleritu
dine

aūt euāgelii nūq̄ scribit sup eo: pnt eē ples
cause fin **Albertū** vbi. s. Una q̄ cū dñā nra
nobis posita sit ī speculū ⁊ exēplū soluos sic/
di: nō eā voluit euāgelii laudare de talibz q̄
rum appetit⁹ īordinat⁹ vlt abusus ē multis
cā p̄dēdi. Alia eā ē sc̄ptura sufficit h̄ p locum
a minori inferre. q̄ q̄d bonitatis vlt pulcri/
tudinis in aliquo sc̄oz fuit: h̄ ī ipa minime
dubitem⁹ defuisse. Un̄ sc̄ptura magis laudat
eā hoc tacite supponēdo q̄ p̄teren⁹ explican/
do. **T**acēdo em̄ p reuerētia regulā nob tradi/
dit infallibilē. q̄ q̄d boni vlt landis ī alijs
fuit: h̄ de ipa nō oporteat dubitari. nec ī q̄stio
nē venire debeat qd nefas ē dubitare. vtpbat/
ter. in. l. domicilis labeo. ff. de testa. ⁊ ibi glos.
vbi em̄ nulla est dubitatio: ibi sup̄tacia est
sc̄ptura. l. j. si. ff. ad muni. facit. ff. de capri. et
postli. rel. postlūmīniū. §. si. ⁊ de cōdi. insti. l.
hec s̄ba. ⁊ de vltur. l. si stipulat⁹. ⁊ de le. j. l. si
qñ q̄s. ⁊ l. si creditori. ⁊ de carbo. edic. l. qd la/
beo. ⁊ de mino. l. i. cause. j. rñso. ⁊ de p. ob. l. do/
li. ⁊ l. si sic stipulat⁹. ⁊ l. si dari. ⁊. C. de iur. de/
l. j. ⁊ de thesau. l. j. ⁊ arbi. tu. l. cū iter dicte **I**re
sicut angeli summi a donis melioribz laudā/
tur ⁊ denotant⁹ ⁊ nō ab inferioribz q̄ nō ī ipis
esse nō dubitant⁹. Ita ⁊ beata s̄go donis no/
bilissimis spūalibz ⁊ gratuitis plenissima: ita
occupat ⁊ implet aīas laudatiū euāgelistarū
q̄ obliuiscunt⁹ bonoz corpaliū atqz illa p̄tere/
unt. **I**re euāgelii magis respicit spūalia **A**lex
aūt ver⁹ p⁹ corpalia. p̄p̄riū ḡ est euāgelij de
gratuitis laudare. veteris aūt testamēti cor/
poralia cōmēdare. **I**oqz dñā nra ī veteri te/
stamēto de pulcritudine corpali cōmēdat p̄ fi/
guras. In testamēto aūt nouo de spūali p̄fe/
ctiōe p̄ anglos ⁊ euāgelistas. **R**aro enim vel
nūqz ī nouo testamēto inuenit⁹ q̄ aliqz de cor/
porali pulcritudine cōmēdat. **P**ec **Albert⁹** vbi
sup̄. **N**ō obstat mō qd obiectū fuit d̄ vani/
tate pulcritudis corpali. qz ī ea aūcte **S**alo/
mon nō appellauit pulcritudinē vanā qz sit
mala de se. s̄ qz caduca ē ⁊ paz durabilis sic
⁊ alia trāsitoria. iuxta illud **S**alustij in cati/
linario. **N**atura diuiniat⁹ ⁊ forme gl̄ie fluxa
atqz fragilē. Un̄ **S**en. i. yp̄olito inq̄r **R**es ē
forma fugax. ⁊ **Q**uid. xv. metham. **N**ec spe/
cies sua cuiqz manet zc. ⁊. iij. de tristibz. **I**sta
decēs facies lōg⁹ viciabit⁹ annis. **R**ugaqz ī an/
tiq̄ frōte senil⁹ erit. **L**ūqz aliqz dicit: fuit hec
formosa dolebis. **E**t speculū mēdax eē q̄rere
tuū. **E**t **A**lphurni⁹ ī bucolic⁹ dic. **N**ō hec
sp̄er⁹ p̄dūt ⁊ ḡmia flores zc. **E**t iō **U**irgil⁹
ī bucolic⁹ ait. **O** formose puer nūmūm ne
crede colorī. **A**lba ligustra cadunt vacciniā

S
Solutio
argumē/
torum

Pulcri/
tudo trā/
sit

higra legūt. **D**ia ḡ tpalia caduca s̄ ⁊ vanā.
de q̄bo idē **S**alomon inq̄r **E**c̄cs. j. **V**anitas
vanitatu ⁊ oīa vanitas. **I**pa enī pulcritudo
amittit⁹. inq̄ illd̄ **Q**uid. i. lib. de medicamē fa/
ciei. formā populabit⁹ etas. **E**t placid⁹ rugis
vult⁹ arar⁹ erit. **E**t idē i. ij. de arte amādi ait.
Forma bonū fragile ē: q̄tūqz accedit ad an/
nos. **S**it mior. ⁊ spacio carpit⁹ ipa suo. **N**ō se/
quit⁹ ḡ ex p̄dict⁹ qn̄ formositas corpali qz ī sta/
tu vie nō erat p̄manēs nō debuerit esse ī bea/
ta s̄gine: sic fuerūt alia bona corpalia. vt for/
ritudo ⁊ h̄mōi. que tñ cū tpe deficiūt. iuxta il/
lud **Q**uid. ij. de ponto. **D**ia deficiūt: animul⁹
tñ oīa vincit. **N**ō obstat etiā qd obiectum
fuit de mali occasione. **Q**uia rñdet q̄ pulcri/
tudo corpali simplr in suo genere est bona. et
nob p̄t esse vtil. **D**ia em̄ pulcra creauit de⁹
ad vtilitatē nraz. vñ p̄s. inq̄r. **D**elecasti me
dñe in factura tua. nā a magnitudie sp̄ci po/
terit creator cognosci vt ait **S**alomō **S**ap.
xij. **B**on⁹ ḡ ⁊ pulcr⁹ de⁹ ī mōdo creauit bona ⁊
pulcra. Un̄ **B**oeci⁹ li. iij. de sol. ait. **P**ulcr⁹
pulcerrim⁹ īpe mūdū mēte gerēs zc. **N**ihil
aūt bonū ē in q̄ nō p̄tingat malos scādali/za/
ri. q̄ nō tñ in xpo hoīe scādali/abant. sicut
sc̄ptū est **M**at. vj. Un̄ **M**at. xj. ⁊ **L**u. vij.
dicebat saluator. **B**eat⁹ q̄ nō fuerit scādali/
zar⁹ ī me. **I**mmo ī ipso deo scādali/abāt. Un̄
sup̄ illd̄ p̄s. lxij. q̄s bon⁹ īsr̄l de⁹ hīs q̄ recto s̄
corde. glo. inq̄r pueris aūt pueris eē vide/
tur. **T**al⁹ aūt occasio mali siue scādali passiui
nō est viciū bonā naturā habētis: s̄ culpam
patiētis. **S**icut ⁊ ipi demones ī pulcerrima
dei iusticia scādali/ant. Un̄ p̄s. ait deo. **S**u/
perbia eoz q̄ te oderūt ascēdit sp̄. **N**ec p̄p̄t
in deo d̄z esse iniusticia. qz mali vel demones
scādali/ant ē iusticia. marie cū boni ī ea edi/
ficent vñ mali scādali/ant. **I**o inq̄r **A**ug. in
c. de occidēdis. xij. q. v. **A**bsit vt ea q̄ p̄pter li/
citum ⁊ bonū facim⁹ ⁊ habem⁹ si qd p̄pter h̄
cuiqz mali p̄ter nostrā voluntatem acciderit
nobis iputet⁹. qd em̄ est ī vsu hoīm bono ⁊ li/
cito vñ nō possit p̄nities irrogari. **V**ec ille.
Alioqn̄ nō essent in domibz fide fenestre qz
q̄s possēt se inde p̄cipitare. nec plātade arbo/
res. qz q̄s possēt se in eis suspēdere. nec ferrā
di eq̄: qz possent alicui nocere. nec debuiss̄z de/
us cornua bobz facere: qz hīs possent ferire.
Adūsam ḡ fortunā malos qz cūctus spectari
neqz ciuile neqz naturale est. l. in stipulantē.
§. sacra. ff. de p. obli. **S**ilr licet in p̄seq̄ntiaz
aliqd̄ malū eueniret ex pulcritudine: illd̄ nō
d̄z attendi: sed bonum principale ad qd cre/
ata est. regula em̄ est q̄ illud attendit quod

Pncipaliter agit. l. si qd nec cam. ff. si cer. pe. r. l. j. ff. de aucto. tuto. **Q**logrua g fuit pulcritudo beatissime ygis ad sui comendationem vtnaturā pficeret r gram augmētaret. qz vt iquit **U**irgili⁹ i. v. enyedos. **S**ratior r pulcrio: venies in corpe xpus. **A**dunat. r **Q**uidius. **F**orma pudicitie rara: sed apta comes **U**n **F**rācile⁹ petrarca i suis triūphis ait. **E**la cōcordia che si rara al mondo con summa pudicitia alma beltada. **N**on debuit igit beatissima ygo illo bono puari qd ab oibz naruralit⁹ desiderat. s. q sint pulcri. **U**n **Q**ui. j. de arte amādī ait. **D**electat etiā castas pconia forme. **D**z em i cōe puerbio. **C**hi dīo fece bello: nō fece pouero. **A**d nīaz qz edificatiōz r deuotionē atqz p solatōz: pgruū fuit beatāz yginē esse pulcrā. pulcrā em est casta generatio cū claritate. **S**ap. iij. **E**i⁹ nāqz aspectus nulli vnqz libidinōsz desiderū pccauit: s. ad deuotōz pōt⁹ maximā omēs iducebat. vt dicet diffuse i fīnōe seqnti pre. vij. r aliqd dī cē i. iij. preb⁹ optis fīnōe. x. pre. j. **I**tem ad corpis dñici cōmēdatōz puenies fuit pulcritudo in corpe ygis. **N**ō p em arbor bona et nobilis fructū malū r ignobilē facere. **M**athe. vij. **N**ō obstat etiā dū dicebat q pulcritudo est cā supbie luxurie r inuidie. qz verum est i malis q male ipa vtunt⁹: atqz bonuz puerit i malū. bonis aut est adiūmetū pccat⁹. sic r de diuitijs inq. **A**mbrosi⁹ in omelia sup **L**ucā. **D**iuities sicut sunt impedimēta improbis: ita pbis sunt adiūmetā pccat⁹. **A**d hoc facit illud qd dī **A**cci. xxix. **H**ec oīa sanctis in bona: impijs pō r pccat⁹ in mala cōuertentur. **N**ec est vez q deformitas sit causa humilitatis vel castitatis aut charitatis. cum multos deformes videamus supbros luxuriosos r sine charitate: imo plures qz pulcros. **N**ā incōpositio corpis r deformitas r notat icōpositōz r deformitatē mēt⁹. xl. dī. c. vl. i. si. **F**acies em sepe idicat qle est cor. l. obf uandū. ff. de of. pī. l. iij. ff. de testi. **N**ō obstat aut pdict⁹ auctes poetaz q in iure sē allegabiles. l. si pī. ff. de solu. l. antiq. ff. si ps here. pe. r. s. itē pī. insti. de empr. r vē. r ibi glo. nōr allegādo mltas pccordantias. qz rīdet qz formositas nō ē cā prima r imediata illoz deformitatis. licz possit ēē cā remota q nō attēdit: sed prima. vt ait glo. i. l. iij. s. ex pī. ff. de acq. pos. r i. l. in oibz causis. ff. de reg. iur. r. est i. l. cū delaneonis. s. asinā molendinariam. ff. de fun. instruc. **N**ā aut formositas nō sit cā imediata supbie r ceteroz viciōz pbat. nā si ita esset: cessante ipa cessaret ipa vicia. p locum a

Queniens fuit pulcritudine domarie

Formositas non est causa supbie

rōe cessante. ij. phisicor. r. l. adigere. s. qmā ff. de iure patro. cū filiis. **H** aut est falluz. **I**te si deformitas esset causa hūitalitatis r ceteraz pccat⁹. cessante ipa cessaret pdict⁹ pccat⁹ per eandē rōnē. qd manifeste apparet ēē fallum. g r. nec etiā fūisset maior humilitas qz deus incarnat⁹ esset de deformi qz de pulcra. humilitas em est grē collectiua r augmentatiua r nūqz diminutiua. **N**ō ēē g filij hūilitatē maior q hūilitatē r dignitatē mīs i sua nobilitate diminueret. r laudē sue castitatis auferret. nā nō mīz neqz laude dignū hoīm opio iudicaret. **S**i ygo qz esset deformis r qsi de specta vir hūilis r ygo pmaneret. cōuerfo aut qto ygo beatissima pūndior fuit hūilitate. r qto ab altiori infer⁹ i seipaz descendit. rāto maior fuit filij dei hūilitatio. q se a sumo celo p ipaz iclinauit. **E**t qto ipa ygo bndicta fuit pulcrior r formosior: rāto ei⁹ ppetua yginitas mdo extitit mirabilior r maiori laude digna. qz circa difficultia pstitit. ij. q. c. et is grad⁹ ceteros ancillit quē labor plūtor fecerit antēire. l. ij. C. de of. mgi. offi.

Pars secunda huius finonis que dicit confirmationis.

Redicta pclusiōz videlicet beatissima yginē **V**ariam fuisse r esse pulcritudinē pfirmare possum⁹ multiplici. **P**rimo aucte **A**lex. de ales in. iij. pre summe. q. ix. mēbro. iij. arti. j. vbi ait h piteri etiam ab infidelibz. **E**t s. **B**onauctura i. iij. dis. iij. ar. ij. q. iij. dicit de h esse testimoniū iudeorū qd nec vilipendendū est. **M**ult⁹ etiā rōibz idē cōprobare valem⁹. **E**t pmo rōe figuratiōnis: quā ponit **A**lbertus vbi s. dicens. **F**igura siue signū similitudinē hēre debet cū signato. sicut relatū debet esse pforme cū referēte. l. asse toto. ff. de here. insti. **S**z oēs mlieres beatissimā yginē figurātes: teste scriptura: fuerunt pulcerrime. g r bta ygo. **M**inor pater **Q**uattuor em inueniūt mlieres inf alias beatissimā yginē expssissime figurātes. videlicet **H**ester. **J**udith. **R**achel r **R**ebeca. **D**e **H**ester scptū ē. j. ei⁹. ca. **E**rat at **H**ester pulchra valde r incredibili pulcritudine. g r iosa omniū ocul⁹ r amabil⁹ videbat. **S**ilr de **J**udith legi tur. ei⁹. viij. c. **E**rat at elegātī aspectu nimis. **E**t ibidē. **C**ōsiderabāt faciē ei⁹ r erat stupor in ocul⁹ eoz: qm ei⁹ pulcritudinē mirabatur nimis. **E**t itē. **N**ō ē tal mlier sup terraz in aspectu r pulcritudine r sensu ptoz. **S**imili mō de rebecca legi **S**en. xxiij. q erat puella decora nimis. ygoqz pulcerrima r incognita viro. **D**e **R**achel etiā scptū ē **S**en. xxix. q

Quattuor mulieres figurant Variam

Sermo. III. De natiuitate Marie

erat decora facie: et venusta aspectu. At sic scri-
ptura oēs milites beatā virginē figurātes lau-
dat de pulcritudine. g. eludat beatā virginē per
ipās figuratā fuisse pulcrā. **Seda** **¶** Itē corp⁹ ordi-
nat ad aīam: ita q. aīe nobiliori debet corpus
nobilior. **¶** Un pulcritudo corp⁹ d. corrupe-
re pulcritudini aīe. q. loc⁹ d. esse cōformis et
pporionat⁹ locato. i. i. phisicor. et. i. de aīa.
et. l. qm. et. aut nouo iure ibi sequit. C. de custo.
reo. c. ij. de custo. eucha. et. c. sane. de cele. missa.
Et nobilitas corp⁹ attendit fm nobilitatez
aīe ad quā ordinat. Forma em et materia de-
bent esse pporionabilia. At hinc est q. corp⁹
humanū est nobilior oibz corpibz brutoz pp
vniōē ad aīam rōnālē. Un homo d. res di-
gnissima oīm creaturarū. i. iustissime et. ibi
glo. ff. de edil. edic. et. g. si. vbi gl. allegat. Qui
dum. instr. de iure natu. gē. et. ci. g. vbi fuit p-
fectissima pulcritudo aīe: ibi etiā pfectissima
pulcritudo corp⁹ debuit esse. **Sz** aīa bea-
tissime virginis fuit nobilissima et pfectissima
atqz pulcerrima. g. et corp⁹ eius fuit nobilissi-
mū: pfectissimū atqz pulcerrimū. **¶** Item p
pulcritudinē exteriorē ducit intellect⁹ ad in-
teriorē. g. in beatā virginē debuit esse pulcritudo
exterior: vt p ipam magis duceret intellect⁹
eius ad aliorū ipam inspicientiū ad pēplan-
dam pulcritudinē interiorē. **¶** Preterea pul-
crum et bonū additū pulcro et bono facit ma-
gis pulcrū et bonū. q. tale additūz talifacit
magis tale. vt ait phs. ij. metaphice. et. v. j. to-
picor. et. norat. i. l. balista. ff. ad tre. et. i. l. iuris
gentiū. et. q. nimmo. ff. de pac. vbi moderni di-
cūt q. nudū pacū additūz pacto nudo facit
oriri actionē. et sic tale additūz et. g. pulcritu-
do et bonitas exterior addita pulcritudini et
bonitati interiori facit magis pulcrū et bonum.
Sz beatissima virginis omēs puras creatu-
ras optima et pulcerrima fuit. g. hūit pulcri-
tudine exteriorē et interiorē. **¶** Io in qdam psa
quā allegat. **¶** Albert⁹ vbi s. d. et. **¶** Altissima cor-
pore. sanctissima moribz oīm pulcerrima vir-
go virginū. **¶** Itē corp⁹ vnitū diuinitati pfectis-
simū ē in pulcritudine: ita vt etiā angli deside-
rēt ipz pspicere. j. **¶** Pe. j. g. corp⁹ immediate or-
dinatū ad ipm fuit scdo loco pulcerrimum.
Sed illud fuit corp⁹ mris ex q. formatū fuit
illud qd diuinitati vnitū est. g. et. **¶** Insup
fm phm. i. ij. de aīa. et. j. phis. a natura insitūz
est oibz aīantibz sibi sile pcreare nisi impedimē-
tum adueniat. **¶** Si g. natura nō impediatur
vel errat: filius est filis pri vel mri. g. q. nascit
de matre et non de patre: et tali opante qui nō
potest impediri vel errare: necessario erit si-

milis mri et cōuerso. **¶** Et psequenter ipse beate vir-
ginis fili⁹ taliter pcreat⁹ fuit filis mri. **¶** Un g.
ipse fuerit pulcerrim⁹: in cōtinuabilis et eludi-
tur mrem ei⁹ fuisse pulcerrimā. **¶** Itē ordo ē
in rebz naturalibz et corpibz humanis: vt ait
phs. viij. metaphice. Bonū ei vniūsi pssistit
in ordine. x. metaph. **¶** Un g. natura aliqd fece-
rit pulcrū et aliqd pulcrū. g. et aliqd debet esse
pulcerrimū fm qd oīa alia pulcra distinguū-
tur: vt ait Diony. in li. de diuinis noibz. **¶** Nam
ra em habet aliquē terminū ad quē pōt et nō
vltra. **¶** Aut ergo illū terminū alicubi contin-
get repire aut nullqz. **¶** Si nullqz. g. deficiat respe-
ctu suaz opationū. **¶** Hoc aut est falsum quia
natura nō abundat supfluis nec deficit neces-
sarijs. vt dicit phs. ij. de aīa. et. ij. phisicorū.
¶ Ergo natura suū summū alicubi hz in pul-
critudine. **¶** Nā in vnoqz genere est dare su-
um pmiū. x. metaph. **¶** Corp⁹ aut naturale qm
qz format⁹ a corpore naturali ipa natura opā-
te naturalit. Aliqñ dō opante spūali. ergo
alicubi ē summū pulcritudis i corpore hūano
deo opāte. et alicubi ē summū i corpore ipa na-
tura opante. **¶** Et sic natura opans ē immediate
sub deo opante. **¶** Sic g. corp⁹ xpi qd deus p
seipm format⁹ ē pfectissimū et pulcerrimūz
in natura qd de⁹ potuit facere fm statūz vie-
vū q. viderūt veronicā: dicūt q. pulcerrimaz
et gloriōssimā reputat faciez. **¶** Ita corp⁹ beate
virginis ad h. immediate ordinat⁹ fuit pul-
cerrimū fm statū vie qd natura potuit face-
re se opante. **¶** Io Damascen⁹ inqt q. ipa a nul-
la illustriū supat. **¶** Si g. alie virginē laudant
de pulcritudine corpali et spūali. vñ canit ec-
clesia. **¶** Pulcra facie sz pulcior fide et. g. bea-
ta virginis oī laude dignissima debuit d. vnaqz
pulcritudine laudari. **¶** Alio qz fundamēto
qd d. formatōis seu opationis idem pbat.
¶ Si em pssideret fabricator ipsi⁹ virginis. ei⁹
pfecto pulcritudo demonstrat. **¶** Pro cuius de-
claratiōe est pmittendū q. ad h. q. artifex pul-
crā faciat imaginē tria requirunt. s. scire. vol-
se et velle. **¶** Et idē est in oīm alia opatione fm
phm. ij. et. hi. **¶** Tunc sic. Deus est creator oīm
et auctor pmaris oīm generationis. **¶** Und
impator in. l. j. in pnci. C. de veteri iur. enuc.
dicit. Omne spem nostrā ad solā summē pro-
uidentia trinitatis habentes. vnder mundi-
torius elementa processerunt. **¶** Et fm hoc ex-
poni potest illud Johis. j. Omnia p ipsuz fa-
cta sunt et sine ipso factū est nihil. **¶** Pater aut
et mater cū pcreare solis sunt opatores secūda-
rij. **¶** Et ita intelligitur illud ph. ij. de genera-
tione. et. ij. phis. scz. Sol et homo generant

Septia

M
q fuerit
corpore
pulcetti
ma

hoiem. Nihil enim potest operari solus nisi sine virtute primi agentis. I. dei. Unus impator i. j. c. de vere. in. enuc. dicit. q. nihil potest operari sine dei adiutorio. At ei p. h. s. viij. p. h. s. D. me agēs agit in virtute primi actiui. et iter. j. p. h. s. dicit. Notus p. me cause est causa mori secunde. Et auctor in libro de causis inq. t. Prima causa p. i. influit in effectum q. scda. Jo. Hiero. in c. nasci. lvij. di. inq. t. Inter illas secreti v. t. angustias man. omnipotentis dei operatur id est plasmator corporis et aie. Si q. oim generatio num. et hoim etiā infidelium deus est auctor et illo rum p. creationi auxiliū p. bet. m. l. to magis cre dendū est q. oim studio et virtute operatus sit i generatiōe mris sue. p. illā reglā. q. t. opicoz Si de quo minus t. c. Dic aut artifex et plas mator regis deus p. mo est sapientissim. de q. Ec cli. j. d. Omnis sapientia a dno deo est et cū illo fuit semp et est an. euū. Scdo est omipo tens. Un. ipe inq. t. Sen. xvij. Ego dñs omi potens. Et ista habent in c. firmiter in pnci pio. de sum. trin. et fide catho. Aū q. vnu q. d. q. sicut se habet ad entitatē: ita se habeat ad ope rationem. ut inq. t. Comētator. ix. metaphice. Et notat in. l. j. ff. de ven. inspi. et in. s. p. t. rea p. allusionē. Insti. de rerū diu. et vniuersaliū q. natura agat quod p. p. i. est ei diffinire: ut ait Boetius. iij. de sol. pla. iij. Aūq. vnu quodq. dirigat opa sua fm optimū eozū q. sunt in ipso. ut d. iij. ethicoz. et notatur i. l. item queritur. s. si gemmā. et l. maritū. vbi glo. ff. loca. et l. si seruus seruū. s. si calices. ff. ad legē aquī. Et facit ad hoc lex inter artifi ces. ff. de solu. Concludit q. deus cum infinita sapientia et omnipotentia sua corpus beate r. ginis generari pulcherrimū fecit. Et h. est qd d. Prover. ix. Sapientia edificauit sibi do mum. et ps. lxxvj. homo natus est i ea. et ipe fundauit eā altissimus. Q. aut xps volue rit matrē suā esse formosissimā quis dubitet Si em potuisset homo facere ad libitū suū illam de qua esset nasciturus. nōne ipsaz pul cerrimam fecisset. Aū igit xps ab eterno ele gerit r. ginē bñdictā ut de illa carnē assumeret sicut manifeste fuit p. dictū in psona r. ginis Prover. viij. et Eccl. xxij. Cumq. ipe xps es set sapientissimus et omnipotentissim. nō est dubitandū qn etiā voluerit sacratissimum corpus mris sue omni pulcritudine decorare Hoc aut videns in spū sapiēs Ecclesiastic. inq. t. sui li. xliij. c. Clas admirabile op. excel si. Quis aut nisi stult. vel infidel. alit credat Dicite mihi o deuoti christiani. Si quis ex vobis posset formare illā quāz sibi vellet eli

gere in spōsam: nōne ipam oī decore ac formo sitate relucētē facere conaret. De q. q. istam sanctissimā puellā an secula sibi in sponsam elegit: pfecto oim speciositate fulgētissimam fec. Et iō illi inq. t. ipe celestis spōsus Añ. j. Pulcherrima inf mulieres. pulcre sūt gene tue: collū tuū sic monilia. et Añ. v. iterū illi d. Quo abiit dilect. tu. o pulcherrima muli erū. Et. vj. c. etiā ait idē spōsus. Pulcra es amica mea suavis et decora. Veniat q. p. e. te antiq. ac oratores: et cū mult. fictioibz atq. ornatu p. b. z extollāt pulcritudinē Polydo ri. Hippolyti. Narcisi. Deiphobi et Pari dis. Quos pulcherrimos iuuenes inf omnes mūdi hoies fuisse dixer. Laudēt etiā decore Europe Meduse Iole Deyanire Argie. Pētasilee Polyxene Helene Didonis La uine Lalandre Creuse Procrpine Cleopa tre et Lucretie inf oēs romanas mulieres pul cerrie. Accedāt etiā hebrei et laudāt suos iu uenes formosissimos. q. i sacra scptura de for mositate cōmēdant. Inf quos fuit Ioseph. Saul et Jonathas Daniel et Absalō. Ma gnificēt etiā suas mulieres de q. b. eadē scptu ra inq. t. q. erāt formose. videlicet dña Eua. Sara Rachel Dina Thamar Noemi Be ster Judith Abigail Bersabea Abisach et Susanna. P. ofecto i cōpatiōe mris dei oēs turpissime et absq. vlla pulcritudine videbūt Un. l. g. itur de l. Dionysio ariopagita p. ho atheniē. q. cū esset p. s. us ad fidē p. beatum Paulū. mor. fama br. r. ginis desiderio viden ti ipam prexit hierlm. Aūq. a brō Ioseph enā gelista fuisse duct. an illā atq. ei. vultu aspi cere voluiss. statim ac si i lumibz odoz esset percussus solaribz radijs ex splēdore emanāte de pulcherrima facie br. r. ginis remāsit attonit. Postmodū p. o aliquēntulū ad se reuissus dixit. Nisi credere in filiū tuū: de q. mihi p. Paulū p. dicatū est nūc plāt. tuis puolūt. vnum te diuine maiestatis usigne adorare. Et nisi fides adesset: haud mihi p. suadere possem deū or bis auctore te esse pulchriore Sz noui q. is i cōphensibile lumen inhabitat: a q. tu ad nos radi. es destināt. ut illumiāres eos q. s. p. ma mulier cecos p. turrit. Silēm etiā hystori am refert beat. Epiphani. de pulcritudine r. ginis gloriose. Legit q. in miracul. ipi. r. ginis: q. tpe karoli magni regis francoz clericus q. dam ordine leuita: vngarie regis german. beatā dei genitricē Mariam toro corde dili gens: ei. deuotissime horas decantabat. Vic aut p. sanguineoz suorū deuictus impulsu et exhortatione: adolescentulā quā daz valde

De Dio nysio

Sermo. III. De natiuitate Marie

pulcrā accepit i spōsam rē. De q mirabilē de
mōstratiōe gignat pulcritudis. vide in offi
cio pceptōis in q̄rta lectiōe sexte diei. **A**n
speciosissime gignat pulcritudine itūes supn
spōsus inq̄t. **A**n. iij. Tota pulchra es amica
mea et macula nō est i te. **¶** **E**i q̄ pulcritudi
nē p̄siderās deuot⁹ **A**nsel. in li. orationū ex
clamat dicens. **O** pulchra ad videndū. o admi
rabil⁹ ad p̄templādū. o desiderabil⁹ ad aman
dū: quō effugies capacitatem cordis meī.
¶ **H**go mirabilē singlar⁹ et singlaritē mira
bilis: p te elemēta renouant. hoies saluant.
demonēs p̄culcant. et anglī reintegrant. **D**ec
ille. **E**x q̄b p̄t pulcritudo brē gignis i genera
li a qua incipe debūm⁹. **N**ā a generalib⁹ sp
est inchoandū: vt dī. j. phīsoz. **¶** **U**ez quia
a generalib⁹ ad particularia descēdere iubet
¶ **P**lato vt ait **P**orphir⁹ i suis vniūsalibus
¶ **I**o ad terciā p̄t de p̄culari ei⁹ formositate
loq̄ntē trāseam⁹. **N**ā ad p̄fectā cognitiōem
nō sufficit noticiā solū i generali et in p̄fuso.
s; requirit noticiā in particulari: s; p̄hī sen
tentiam. vij. ethi.

¶ **P**ars terciā hui⁹ s̄monis q̄ dī declarati
onis. in q̄ declarat i p̄culari pulcritudo cor
porā beate gignis.

Quia particularit⁹ dicta sunt maior⁹
efficacie q̄ scripta generaliter. l. s; si
quis. s. quesitū. ff. si quis cautio. l. j.
in fi. ff. si quis in ius vo. nō te. l. non solum. et
l. pomponius. ff. de p̄cu. **I**deo vt ad particu
larem gignis pulcritudine descendamus est
sciendū. q̄ vt dicit **A**lbert⁹ vbi s. **C**orporālis
pulcritudo consistit in tribus. s. in debita cor
poris quātitate et qualitate. **I**n elegātī mem
brorum dispositione et p̄portione. et in color⁹
venustate. **I**n q̄b oib⁹ beata hgo maria ele
gantissima fuit. **¶** **P**rimo cōueniens quāti
tas corporis ei⁹ potest p̄bari a quātitate corpo
ris filij sui quod tanq̄ p̄fectissimū in suis na
turalib⁹ debita habuit quātitatē. **C**orpus
em filij generat a corpore generātis. ita q̄ de
tali tale generat. et de tanto tantū. nisi error
aut impotentia impediāt. vel per viā accidē
tis aliter fiat. vnde naturaliter magnus ma
gnū: ac parū parū procreat. **¶** **P**arū em
non generat magnū naturaliter: quia nemo
dat quod nō habet. ij. elenchoz. et c. ventum
j. q. j. l. traditio. ff. de acquirē. rerū domi. l. ne
mo. ff. de regu. iur. l. si liberam. C. quod cum eo
¶ **A**ū g filius gignis habuerit in summo debi
tam quātitatē: p̄cludit q̄ etiā beata hgo ma
habuit debitā quātitatē p̄uenientem semine
et ita credūm⁹: vt etiā inq̄t **A**lbertus vbi sup.

Corpus aut xpi fuit magne stature et lōgitudi
nis. vt pater intueri sudariū ei⁹ in quo fuit i
uolutū post mortē. in ipso em remāsit impres
sum signū stature et lōgitudinis ei⁹. sicut ego
oculis p̄p̄is asperi. **C**orpus aut brē gignis: vt
legit in quodā li. d. miracul⁹ ei⁹: fuit lōgitudi
nis triū brachioz. **I**o dī ei sponsus eius ce
lestis. **A**n. vij. **S**tatura tua assimilata ē pal
me. **¶** **D**o exponit **N**icola⁹ de lyra ibi dicens.
s; p̄pter rectitudinē et altitudinē. **E**rat enī
s; in quosdā de stirpe gigātea sicut eius filius
Iuxta illud ps. xviij. **A**ultauit vt gigas ad
currēdā viā. **¶** **I**n q̄litate etiā p̄plexionis fu
it brā hgo pulcritudine decorata. nō em fuit
nimis pinguis nec nimis macra s; habuit cō
plexionē q̄ puenit ex oīm humoz equalitate
ita q̄ corpus ei⁹ erat eueraticū. i. optime p̄ple
xionatū. vt dī **A**lbert⁹ vbi s. **¶** **D**ispositio q̄
q̄ et p̄portio mēbroz ei⁹ s; **A**lbertū ibidem
fuit p̄gruentissima. quod probat ex parte ge
nerati. **I**n formatiōe em corporis a genera
te sic format totū a toto: q̄ a qualiter p̄te ge
nerat⁹ sit formatio p̄t generati sibi correspō
dens. **E**t ad h̄ applicari p̄ illa regla ciuīl⁹ di
cens. **S**ic se h̄z totū ad totū: ita se h̄z ps ad
partē. l. q̄ de tota. ff. de rei vē. l. an ps. ff. p̄ de re
lic. l. q̄ scit. i. p̄n. ff. de vltur. l. i. rōne. s. p̄orsus
ff. ad legē fal. et de admi. tu. l. si duo. i. fi. et d. ac
qui. he. l. si seru⁹ eius. et de pac. l. iuris gentiū
s; adeo. **I**nter generantē ḡ et genitū natura
liter et regulariter est singuloz mēbroz ad
inuitē similitudo in forma et figura nisi p̄ viā
accidētis impediāt. **A**ū igit in corpore dūico
formādo nullū potuerit accidere ipedimētū
cui⁹ formator extitit spūscitū. **I**sa. lxiij. vbi
dī. spūscitū ductor ei⁹ fuit. **I**deo mēbra
illi⁹ corporis fuerūt elegantissime dispositio
nis et p̄gruentissime p̄portiois. ita q̄ oculi nō
fuerūt nimis grādes vel pui respectu alioz
mēbroz. similiter aures: genēs: brachia
man⁹: rybie: et hmōt alia. **S**z singula erant
omnib⁹ alijs correspōdentia. ḡ et de dispositi
one et p̄portione mēbroz brē gignis idē est di
cendū. **A**git aut in p̄dicto li. miracloz eius
q̄ ipsa benedicta hgo erat recti aspect⁹ et deco
ra facie ac sine aliqua ruga. **D**e formositate
etiā ei⁹ **A**n. j. loquēs ipsi⁹ spōsus ait. **E**cce
tu pulchra es amica mea: ecce tu pulchra es.
¶ **D**e ipsi⁹ quoq̄ pulchritudine dī eiusdem
lib. vij. c. **P**ulchra vt luna rē. **E**t ipsa inquit
Ecce. xxiij. **A**go q̄si oliua speciosa i campis.
¶ **D**o exponens **D**amascen⁹ li. iij. ait. **M**a
ria in domo dñi plātata et ipinguata spiritu
vt oliua fructifera oīs p̄tutis habitaculum

Lōgiti
do brē g
ginis

Quali
tas p̄ple
xionis g
ginis

Corpus
pulchritu
do consistit
in tribus

facta est speciosum. De illa qz dicit **Frācis** pe-
trarcha i suis triumphis. poi vene coley che
ha il titol d'essere bella. Et itez ibidē. Li ogi
dal suo bel viso io nō volgea cū homo che in
fermo e di tal colla inchorido. che dolce algu-
sto ala salute e rea ad ogni altro piacere ceco
era sordo seguendo lei per si dubiosi passi.
Che remō ancho qual hor mēne ricordo **Ipi**
qz qgini itez dicit spōsus celestis **Lān. vij.** qz
pulcras e qz decora charissima in delicijs.
De ipi etia qgis pulcritudine dicit **prillud**
qd ego posui i epla ad sūmū pōtificē **Sixtū**
iij. dices ipi qgini. Adidior nūeo rutilās
regina decore Et radijs cedit dara diana tu
is. Luna suū p dicit tecū sociata nitore. Atqz
comes nullū sol tibi lumē hz **De colore** aut
cutis ei ē sciēdū fm **Albertū** vbi. s. qz fuit mi-
xtus ex albo e rubro. nā vt ait **Johānic.** Iste
color pcedit ex eq̄litate humoz. alij qz omnes
colores pcedūt ex ineq̄litate ipoz hūoz. vñ
p dicit color ex albo e rubro ē nobilissim⁹ e cor-
pori eucratice determinat⁹. e a galieno i tēpe-
rata cōplexiōe posit⁹. Nā dicit i. ij. regni. qz cor-
pus eucratice ē ex albo e rubro mixtū. e **Con-**
stātin⁹ i li. pātegni idē ait. Nō solū at corp⁹
b. qgis fuit hui⁹ coloris s; etiā corp⁹ xpī. Un
de ipo ait ipa b. qgo **Lān. iij.** Dilect⁹ meus
candid⁹ est e rubicū⁹ pulcer e decore electus
ex milibz. Iste aut color corpis significat ite-
riorē pulcritudinē aie. nā color cadid⁹ demo-
rat puritatē. Et iō **Acēs. ix.** inqt **Sapiens.**
Omī tpe sint vestimēta tua cadida Et **Apo-**
ca. iij. d. Vestimētis albis iduatz. Color qz
rube⁹ significat charitatē. **Jō Lān. iij.** de fer-
culo **Salomōis d.** Ascēsum purpureū me-
dia charitate pstravit. Que fortutes. s. puri-
tas e charitas fuerit i b. qgie i sumo. Tanta
em puritate nituit qz sub deo neqz maior itelli-
gi fm **Ansel. i li.** de pceptu qgiali. De ipisus
aut charitate inqt **Viero. i fmōe** assūptiōis
torā incāduerat dūm amor. De h g mixto
colore qgis dicit **Lān. iij.** Sic vitra coccinea
labia tua: e eloquiū tuū dulce. Sic fragmē
mali punici: sic gene tue **Quātū** ad colorē
capilloz ē sciēdū fm **Costātinū** i li. pātegni.
qz capilli caput custodiūt e defendūt ac hōe-
stāt. qbz si careat hō maria ē i honestas. e pci-
pue i mlieribz. e iux h fec natura corpi i uua-
mēta e ornamēta. Dicit aut qdā b. qginez
habuisse capillos cadidissimos: sic e capilli
filiū sui describūt fuisse cadidissimū: dū vidit
illū **Joh. euāgelista** q inqt **Apo. j.** caput ei⁹
e capilli erāt cadidī tāqz lana alba e tāqz nix
Galien⁹ aut. ij. regni dicit qz cerebz eucratice

id est bñ dispositū d; hīe capillos rubēos. et
allegat qdā rōes qz breuitatē cā ptransēo. e
tales vident qbusdā fuisse capilli brē qgini
cui dicit **Lān. vij.** Come capitis tui sic purpu-
ra regis iuncta canalibz. **Costātin⁹** aut vbi. s.
dicit cerebz eucratice hīe capillos nigros. e
mītas rōes allegat qre i capite bñ cōplexi-
onato sunt pulciores e meliores capilli ni-
gri. Et ita dicit qdā fuisse capillos b. qgis
sicut etiā fuisse dicunt nigri capilli sui filiū.
de q ipa inqt **Lān. v.** Come ei⁹ sic elate pal-
maz nigre qsi cornu. Un veronica pcedit ni-
gram barbā e nigros capillos dñm habuissē.
e g mī ei⁹ ei⁹ dē coloris videt capillos ha-
buissē: maxie cū multz appareat mlier specio-
sior cū capillos hz nigros. iux illud **Oracij** i
poetria. Spectādū nigrz ocul⁹ nigroz capillo
Opinio tñ alia mihi videt verior. s. qz do-
mina nra hūit capillos aurei coloris iux illud
poetici. Semineū caput si vis formare deco-
rē. Trinibz irruiter: nitet aureuz e. Et iste
color aucte **Isaac** i libell⁹ suis. e **Sordoni⁹** in
libello de vrinis ē sublimior inf alios colores
q sunt decē e nouē fm medicos. Non obstat
mō qz xps post resurrectōz oñdit se brō **Johi**
euāgeliste cū capite e capill cadidīs. qā fuit
ad demonstrādā ipassibilitatē e puritatē cor-
poris glīosi. Ut dicit dū q **Johi** nō apparui-
it xps: s; angel⁹ repñtās xpm. **Jō** i eodē capi-
tulo ait ipe **Johes.** Uidi filiez filio homis. i.
xpo. q in euāgelio appellat filius hoīs. vt pa-
ter **Matth. xvj.** Quia hō: vt ait **Nicola⁹** d
lyra ibidē: ipe angel⁹ apparuit **Johi** i forma
sacerdotis vt oñderet xpm fuisse vez sacerdo-
tem. **Jō** assumpsit capilloz canicie: vt signi-
ficaret maturitatē e grauitatē q d; esse in sa-
cerdotibz. Nō obstat etiā qd obijct de nigre-
dine capilloz xpī. qz rñdet qz diāstas cōple-
xionū facit aliū esse colorē capilloz i mulieri-
bus qz in viris. qz em viri sunt fortiores natu-
raliter qz mulieres. iō cōiter hñt capillos ni-
gros: qui fortiores sunt qz rubei vñ alij capil-
li. Quia etiā viri naturalit magis sunt cali-
di qz mulieres. magis abūdāt colerico humo-
re incensō e sanguie adusto qz femine. quoz
fumosa supfluitas expulsa p capillos eos de-
nigrat. **Jō** nō est mix si cōiter capilli virozū
magis tendūt ad nigredinē qz mulieruz qz
capill⁹ aurei coloris atqz aliquātulū crispal
maxie ornat e venustat. **Quidā** hō dicit:
qz xps naturaliter nō habuit capillos nigros
sed aurei coloris. vez cū tpe paulatim nigri
facti sunt. qz ab instātī cōceptionis vsqz ad
mortē semp habuit añ oculos mentis repre-

**De colo-
re cutis
Marie**

**De colo-
re capillo-
rum marie**

Berno. III. De natiuitate Marie

sentatōne oīm penarū quas sustinere debebat
Un dicit **Mat. xvi.** **Arist.** ē aīa me vsq;
 ad mortē. Quia sō ex melācolia hoīs capil-
 li nigrescūt. vt inq̃r **Salien.** i. q̃. regni. **I**do
 nūmāz i. capilli xpi nigri facti sūt. **U**ti etiā p
 pter tā ē p̃mūā rep̃ntatiōz videbat factus
 erat q̃ i q̃nq̃ginta annorū. **S**ic p̃z p dictūz
 indeorū **Ioh. viij.** dicentū. Quinq̃ginta an-
 nos nōdū habes tē. **B**eatā autē s̃gūē volu-
 it dē oīari oī pulcritudinē q̃ vñq; i aliq̃ mu-
 liere repta est. nec accidētālī facit sunt nigri
 ei capilli. **I**ō credunt fuisse tāq; fili aurei z

De ocul
Marie
R aliq̃tūlū crīpi. **O**culos q̃z habuit pulcer-
 rimos z lucidissimos. **U**n dē ipis dicere pos-
 sum? illud poetē. **R**adiant vtriq; gemelli
Auce smaragdina vsq; syderū instar ocelli. **D**i-
 cit autē **Albert.** vbi. s. q̃ oculi ei erāt nigri tē-
 perate. **T**ales em oculi sū cū sunt nobiliores
 z clariores ad vidēdū z etiā pulciores. **I**ō
Am. iij. ait illi sp̃s ei celestis. **O**culi tui
 colūbaz. vulnerasti cor meū soror mea sp̃sa
 mea i vno odorū tuorū. z i vno crine colli tui.
Et **A**m. viij. itēz inq̃r. **O**culi tui sūt p̃sine i
 elebo. **I**ō aut oculi brē s̃gis p̃sine cōpanē.
 q̃z sūt p̃sine hz abūdātia aq̃z ita ei oculi p̃i-
 etate pleni i tribulatoz afflictōibz effunde-
 bāt lachrymas cōpassiōis. **E**lebo sō p̃puta-
 tio interpretat. p qd significat q̃ oculi brē s̃gi-
 nis erat magne reputatiōis p̃p̃ eoz pulcri-
 tudinē. vt exponit **Ille.** de lyra sup ipo. vij. c.
Am. De ipis q̃z s̃ficata est p̃phā **Jacob**
Ben. xliij. dicētis de **Juda** a q̃ dēcedit beata
 s̃go. **P**ulciores sunt oculi ei vno z dentes
 ei lacte candidiores. **U**tra pulcritudinē au-
 tem oculorū z oīm mēbroz eā maxime deco-
 rat in dūmētū regale. dē q̃ ps. xliij. inq̃r **D**a-
 uid dñs nro **Iesu** ipo filio ei. **A**stirē regia
 a dextris tuis i vestitu deaurato circūdata va-
 rietate. **D**ecū varietas circūdans ipsam ce-
 loz reginā. nō solū est diuersaz pulcritudi-
 num corpis. s̃z etiā oīm formositatū aīe. an-
 cillima q̃ppe ei aīe oībz fuit s̃tutibz deco-
 ra. q̃bz beatissima dei genitrix sup oēs puras
 creaturas sp̃s studuit se ornare. scīs verū esse
 illā poeticam s̃niam q̃ ait. **C**orpis ob uscat
 mat̃ caligo nitore. **E**t cū s̃tute pulcior oīs
 bō. **I**ō **P**iero. i. s̃mone ad eustochū ait. **C**ir-
 cūdat eā flores rosaz z lilia p̃uallū vt s̃tut-
 tes s̃tutibz ulciat z decore formositas augea-
 tur. **P**ulcerrima g̃ fuit corpe z pulcerra mē-
 te. **A**ut nō solū formosissimū corp⁹ cū eius
 sp̃s oīssima aīa fuit dñs ecratū s̃z etiā oēs
 ei acc⁹. sensus. cog̃. t̃at⁹ z effect⁹ dei fuerūt sp̃-
 sūtiq; mācipat. dē q̃bz dīc̃ p̃ illd **A**re. iij.

Candidiores nazarei ei⁹ nūe nitidiores la-
 etc. rubicundiores eboze antiq; saphiro pulcri-
 ores. **A**stirē em nūi p̃p̃ refrigeriū castita-
 tis. lacti p̃p̃ mūdiciā puritatē. ebozi antiq;
 z rubicūdo p̃p̃ feruore charitatē. z saphiro
 p̃p̃ pulcritudinē celestē. p̃tēplariōis. **E**t ideo
 huic pulcerrime s̃gini decantem illā pulcer-
 rimā laudē quā i corona ipi⁹ s̃gis potui. **O**
Maria stella diana virginella gratiosa. de-
 pieta tu sei s̃orana. e de dīo cara sp̃sa. **O** ma-
 ria de sol vestita. z cetera vsq; in finē ipi⁹ ca-
 pituli. **S**ciendū est autē s̃m s̃niam p̃hī i. li.
 p̃spectiōz q̃ q̃ttuor sunt inē alia ex quibus
 causat pulcritudo. **P**rimū est magnitudo.
 vñ s̃m p̃hī. iij. ethi. licz p̃uī possint dici for-
 mosi. q̃z s̃z h̃nt debita dispositiōz z p̃p̃ortioz
 mēbroz. nō t̃m p̃nt dici pulcri. q̃z pulcritudo
 requirit debita p̃tēctiōz q̃ntitatē. **R**es igit q̃n-
 to maiorē h̃z p̃tēctiōz q̃ntitatē. tāto pulcri-
 or reputat. **A**t iō luna pulcior stellis appa-
 ret. z stelle magne p̃tis stellis pulciores.
Rōe g̃ magnitudis pulcerrima fuit brā s̃go
Un ipa inq̃r **E**ccl. xliij. **E**go mī pulcre di-
 lectiōis timorē z magnitudis z s̃erē sp̃i. **D**e
 illa q̃z dici p̃ illd **E**zech. xxiij. **Q**uasi cedr⁹
 in libano pulcer ramis z frōdibz. excelsusq;
 altitudie sup oīa ligna regiōis. z sub vmbra
 culo illi⁹ habitat cer⁹ gēniū plurimarū. estq;
 pulcerrim⁹ i magnitudie sua. **O**īe lignum
 padisi nō ē assilatum ei z pulcritudini ei⁹. z
 emulata sūt cū oīa ligna voluptatē q̃ erat in
 padiso dei. **D**ecibz. **I**pa etenibz s̃go d̃ hac
 pulcritudie magnitudis gl̃ari p̃t dīcēs i **I**ō
Eccl. xliij. **Q**uasi cedr⁹ exaltata sū i libano
Scdz at qd fac aliqd videri pulcrē nūer⁹
Un p̃nt exēplū **A**ri. vbi. s. dī. q̃ celū stella
 tū ē pulcri⁹ i ea p̃tē i q̃ s̃ plurime stelle q̃z i ea
 in q̃ sunt pauciores. **R**ōe aut nūerōitatē su-
 it pulcerrima s̃go b̃ndicta. q̃ q̃ ad corp⁹ i oī
 p̃tē z i singul⁹ mēbris singularē habuit pul-
 critudinē. z q̃ ad aīam fuit decorata oīm s̃tu-
 tū varietate. inē illd ps. xliij. **A**stirē regina
 a dextris tuis tē. **U**n illi dīc̃ p̃ illd **E**zech. xxi/
 viij. **O**is lapis p̃ciosus opimētū tuū. **T**erti-
 um s̃o qd pulcritudinē generat ē color. vñ
 p̃āni tincti z colorati s̃t alijs pulciores. **E**t
 iō de optime vestito d̃z **E**zech. xxiij. **I**acin-
 et⁹ z purpura de insulis elisa facta sunt operi-
 mentū tuū. **E**t s̃it beatissima s̃go rōne colo-
 ris fuit pulcerrima. vt. s. xi. um est. **F**uit eti-
 am tincta colore nigro hūilitatē. albo purita-
 tis. z rubeo charitatē. **D**e q̃ **A**m. j. ipa inq̃r.
Nigra sum sed formosa filie iherl̃m sic p̃et-
 les **S**alomonis. **U**n in eius figuram dīc̃

I
Quatuor
 or causa
 ria pul-
 critudi-
 nem

U

Hester. xv. Ipa aut roseo colore vultus pfulsa et gratis acriteribz ocul' ingressa ē ad regē Deipa qz dicitur **Prou. xxij.** Byssus et purpura indumentū ei? Est aut purpura vest' regalis quā nulli licet portare nisi regi. vt habet. C. d. vestibz oleobez. i. purpureis. li. xj. Quarta aut qd fac aliqd videri pulcrū ē lux. vt sup dictū est. **Multa** em que vident' i tenebris feda ac nigra adueniēte luce pulcra apparēt. Et hoc etiā respectu beata virgo tota lucida fuit pulcerrima. de qua dicit **Aan. vj.** Que est ista que pgrēdit quasi aurora surgens. pulcra vt luna: electa vt sol et c. **Un Berni.** i quodā smone ait. Beata ego **Maria** cui? vita indita cūctas illustrat eccl'ias: est lucerna qua ptra oēs tenebras illuminat mundi machina. Et tamē quo de? mūdū illuminat et tenebras aniaz nraz fugat. et ignis corda hoīm inflāmās: et suis innumeris beneficijs mūdū clarificās. **Tolle** hūc splendorē: quid erit mūd? nisi obscuritate plen? Et mundi machina qd valeret si hūc splendorē nō hz et **Tolle** hūc lumē solare: vbi dies: vbi claritas: vbi serenitas? **Serte** nō nisi caliga inuolens et vmbra mortis ac dēfissimē tenebre relinquitur. Quicūqz g semitas hui? lumis insecut' fuerit nō ambulabit i tenebris sz habebit lumen vite. **Dec ille.** Glosa hō sup illd **Mat. tpe. j.** et nō cognouit eā: dicit. Glosa virgo **Maria** dicitur aurora noctē horribil' obscuritatis et feritatis expellēs. Dicit etiā luna plēna lumine. eterniqz sol' receptiua. cui? radij plenitudine tāqz lucerna lucēs et pfulgida rata claritas de vultu ipsi? choruscabat q' i facie eius **Ioseph** spōsus illi? aspicere nō audebat. **Pulcerrimā** etiā fuisse hōginē bndictaz testat scā mater eccl'ia que in officio assumptōis canit **Vidi** speciosam sicut columbā et c. Et iterum. **Que** est ista que pcessit sicut sol et formosa tā qz hierlm? Et rursum eicant. **Pulcra** es et decora filia hierlm. Et in officio quottidia/no. **Speciosa** facta es et suavis in delicijs tuis sancta dei genitrix. Et iterum. **Specie** tua et pulcritudine tua et c. **Quinta** qz rōnem adde re possum? qre brā ego pulcra fuit. scz ppr' nouitate. **Nā** oīa noua sunt pulcritudine decorata. **S. in scdo. i. phemio. ff. de?** aut spōsam suā ornavit qdam singulari decore. et spāl' ac noua claritatis formositate. in illud **Hester viij.** **Iudeis** noua luxoriri visa ē et c. q fuerit pba thematis nri. g pulcerrima fuit. **Possu** mus aut ei? pulcritudine fuisse magna pba/ re ex omi genere causaz. q fm phm. ij. phisi. sunt qtuor. scilicet materialis. efficiēs. formalis et

finalis. **Prima** rō sumit a cā materiali q dicitur rō ppagatōis p semē electū ab **Adā** vsqz ad illā. **Solēt** em nobiles genere: eo q delicate sunt geniti et nutriti: speciosi esse corpe vt ex periciā docet. **Un Sen. i. li. tragediaz** ait. **Generosa** i ort' semia erugūt suos. Et facit ad hūc illd poeticū. Et placid' sanguis nobile corpe alit. **Fuit** aut brissima ego nobilissima genere inf oēs puras creaturas. vt pbatū est in smōe. j. h? pte. ij. **Nā** oīpotes de? fm q exponit **Nico. de lyra sup Sen.** ab initio mūdi d tpe i tps sepauit i humano genere bonos a malis. et meliores a bonis: vt tandem esset i ort' ppl's ei? peculiar' et acceptissim? at qz oī nobilitate pfulgēs: de q ei? fili? nāscerēt iuxta illud **Deut. xxij.** **Un** diuidebat altris simus gētes qn sepabat filios adā. **Nā** ante diluuiū sepauit filios **Cayn** a filijs **Seth.** ita vt filij cayn dicerēt filij hoīm eo q viciosi erāt et carnales. **Filij** hō seth dicerēt filij dei. qz boni et spūales erāt. fm illud **Sen. vj.** **Un** dētes filij dei filias hoīm q cēt pulcre et c. et qz generatio seth ex maria pte postea deciauit ad lasciuia: vt p ibidē. itez de? sepauit ex tinguēdo p diluuiū virū qz gen? refuat' tū panes de genere seth. qz boni erāt. **S. noe et filij ei?** cū vxoribz **Post** diluuiū hō itez sepauit eligēdo gen? sem q fuit pmogenit? noe. deinde qz filij sem ex maria pte facti fuerit idolatre: itez sepauit et elegit hebre. a q dicti sūt hebrei. q ppl's dei peculiar' dicebāt. vt declarat **Nico. de lyra sup Sen.** Deinde elegit abraā vt habet **Sen. xij.** sepando euz a cultoribus idolor. et postea **Iaac** et nō **Ismāelē** **Sen. xx.** Deinde **Iacob** et nō **Esau.** **Sen. xxvij.** et psequē de filijs **Iacob** elegit **Judā** et tribum ei? et sic p hū ordine pcessit sepando bonos a mal'. et talit' deduxit generatōz hōgis bndicte p ppagatōz nobilioris et dignioris et magis deo grati sanguis q nūqz fuerit i mōdo. Et id cū ipa descenderit p tot nobilissimas et poprimas stirpes et delicatissimas generatōes: nō est dubitādū q fuit corpe speciosissimā et moribz vltra qz dici possit nobilissimā. **Nō** em paz affert ad mox pclaritatē et corpis speciositatē parētū nobilitas. **Un Amb. sup Lucā** loqns de pentibz b. **Ioh. baptiste** inq. **Docet** at nos scpturadiuina nō solū mores i his q pdicabiles sūt: sz etiā parētes optere laudari veluti trāsmissa imaculate puritatis heditas i his q volum' laudare pcellat. **Voluit** g de? hūc ppl'm suo cultui dedicatū: sanctiorē et nobiliorē inf oēs ppl's mōdi: q ab alijs distict' erat distinctōe vestimētōz: circūcisionis et le

Nota si
lij dei et fi
lij hoīm.

Pulcri
tudo
ma
rie
fuit
magna

Sermo.III. De natiuitate Marie

gis septem: vt ex eo nasceret mī filij sui omniū
Potēti-
 or est gra-
 tiā nata
 lissima: excellētissima et speciosissima. **S**e-
 cūda rō pbās bndicte ḡgis pulcritudinē su-
 mit a cā efficiēte: q̄ fuit ḡr diuina. **N**ā vt cōi-
 ter tenet **J**oachim et **A**нна pcellerāt i dieb;
 multis: et nunq̄ filios genuerāt cū esset **A**нна
 sterilis. vt sup̄ dictū est in .ij. p̄mi smōis hu-
 ius secūde pris. **M**iraculose ḡ sublatū est
 ab ea impedimentū sterilitatis et ḡtus gene-
 ratiua in **J**oachim roborata: vt hāc gl̄iosissi-
 mā filiā generaret. **T**ertū est em̄ q̄ opa pdu-
 cta ḡtute diuina pfectiora sunt opib; q̄ sunt
 pure naturalia. q̄ multo potēti-
 or est natura. vt pbat multipliciter **A**mbrosi⁹ i
 c. reuera. de pse. dil. ij. originaliter aut in lib.
 de sacramētis. et paruit etia; in vino qd̄ dñs
 fecit ex aq̄. vt habet **J**oh. ij. **U**n̄ **C**hris. ibi i-
 quit. **N**ō simpliciter vinū s; vinū optimū
 fecit. **T**alia em̄ sunt xpī miracula: vt multo
 his que p naturā sunt speciosiora et vtiliora
 sint. **A**ū ḡ beate ḡgis corp⁹ ḡtute diuina pnci-
 paliter et p̄culari mō pceptū sicut etiā pba-
 rum et declaratū est i p̄cedēti hui⁹ smōis
 nō est dubitandū q̄ fuit pulcerrimū. **E**t pōt
 pfirmari p̄dicta rō sic. **B**eata ḡgo fuit p̄mū
 opus mirabile pductum a deo in nouo testa-
 mēto: cū fuerit q̄si auroza in oriente. i. in con-
 finio noui et veteris testamēti. **S**olent autē
 artifices nouiter incipētes alicubi opari egre-
 gium aliquod op⁹ p̄mopducere. vt patz ma-
 xime in pictorib; et hoc vt in arte sua cōmen-
 dent. **S**. sancimus. i. aut. de mona. coll. j. **T**e-
 nendū est ḡ q̄ om̄ipotēs deus artifex summ⁹
 oim̄: oim̄ hñs virtutē. **S**ap. vij. opus istud
 p̄mū i. beatā ḡginē q̄tū ad corpus et animā
 pduxit mirabilissimū. **E**t hec rō confirmat
 p̄ sniam venerabilis **B**ede: qui super **L**uca
 licat. **N**ec mirz si dñs redemptur⁹ mundū
 opationē suā inchoauit a matre: vt p quam
 salus om̄ib; opabatur: eadē p̄ma fructū salu-
 tis hauriret ex pignore. **H**ec ille. **T**ertia au-
 tem rō sumit ex cā formali q̄ est aia ipsi⁹ ḡgi-
 nis bndicte. de qua rōe tactū est sup̄ in p̄e p̄
 cedēti hui⁹ smōis. **E**t possum⁹ arguere sic.
Tertū est q̄ aia beatissime ḡgis post animā
 xpī fuit et est inter oēs: imo sup̄ oēs nobilissi-
 ma. **A**ia ḡo et corp⁹ se hñt vt materia et for-
 ma fm̄ p̄m in .ij. de aia. qui ait. **A**ia est act⁹
 et pfectio corpis phisici organici in potentia
 vitā hñtis. **E**rgo sicut aia que est forma req̄-
 rit corpus p̄ materia. ita aia dignissima req̄-
 rit corpus dignissimū et speciosissimū. no-
 bilissimū ḡ spūi oportuit nobilissimū corp⁹
 pparari. et corp⁹ optime dispositū excellētissi-

mo spiritui coaptari: vt p̄prio sit debita lit-
 ter materia et forma. **E**t iō corp⁹ gl̄iose ḡgis
 debuit esse optime cōplexionatū. et p̄ sequeles
 venustissime coloratū. **I**te optime organiza-
 tum. et p̄sequēter ordinatissime figuratū. **E**t
 potest hec rō cōfirmari. quia vt habet in com-
 pendio theologie. li. iij. dū beata ḡgo filium
 gestabat in vtero: mira claritas et speciositas
 in corpus eius redundabat. nō solū em̄ i ei⁹
 aia: s; etiā in corpore resplēdebat lumē diuini-
 tatis. **E**t possum⁹ exemplificare de lumine i
 lucerna existēte a q̄ fulgor emanat. **E**t sic for-
 ma diuinalis taliter informauit corp⁹ et ani-
 mā gl̄iosie ḡginis q̄ ex omni p̄e speciosissi-
 ma fuit. **Q**uarta rō sumit ex cā finali. **N**ā
 beata ḡgo ideo venit in mundū vt ex ea na-
 sceret fili⁹ dei. vñ firmiter credendū est q̄ nō
 solū fm̄ aiam s; etiā fm̄ corp⁹ fuit suo benedi-
 cto filio simillima. **U**idem⁹ em̄ q̄ sepe filij su-
 is parētib; tāta similitudine configurant̄ vt ex
 eis videant̄ formati tāq̄ exēplari ab exēpla-
 ri. **E**t iō dī **E**ccl. ij. **M**ortu⁹ ep̄ ei⁹ et quasi
 nō est mortu⁹. **S**ilēm em̄ sibi reliq̄t post se.
Quā si h̄ verificat in alijs filijs naturali mō
 genit⁹: multo mag⁹ verificatū est i dño **J**hu
 xpo et mīe ei⁹. que cū diuini spūs opatōe con-
 cepit. et quoz caro h̄ **A**ug. etiā eadē caro fuit
 et ideo inter filiū et ip̄am fuit i pulcritudinē su-
 militudo. vt pbatū est in p̄ma p̄e hui⁹ smō-
 nis. **A**ū igit̄ xps fuerit pulcerrim⁹ vt ibidez
 oñsum est. **U**n̄ sup̄ ps. xliij. fm̄ trāslationez
 chaldaicā dī xpo. **P**ulcritudo tua rex mel-
 sya maior est q̄ oim̄ filioz hoim̄. sequitur q̄
 etiā ei⁹ sanctissima genitrix fuit sup̄ oēs hu-
 manas creaturas speciosissima. **H**anc enī
 corpālē pulcritudinē recepit xps nō a patre.
 quia sicut in ḡtū deus nō habet matrē sed tm̄
 patrē. sic in ḡtū homo habet matrē s; nō pa-
 trem. **I**llā ḡ corpālē pulcritudinē quam alijs
 filij recipiūt ab vtriusq̄ parentib; totā habu-
 it xps a sola matre sua benedicta. que fm̄ **D**a-
 mascenū de suis purissimis sanguinib; ip̄m
 generauit. et iō incōmunicabilē p̄dud̄ ip̄am
 fuisse speciosissimā p̄ illā reglām phi i. ij. me-
 taph. quod est causa alioz vt sint talia: illud
 etiā est tale. **F**acit ad h̄ qd̄ dicūt iuriste. s. q̄
 illud qd̄ est in effectu: est etiā in sua causa. vt
 notat in .l. ij. ff. de pecu. et de peni. dil. ij. c. pōt
 discursus. et .s. his itaq; .z. s. ficta. et de p̄sum-
 pti. c. ex studijs. et c. litteris. in fine. et de statu
 regu. c. quod dei. et de noui ope. nun. c. ij. in fi.
 causatū em̄ sequitur naturam sue cause. **E**t
 eiusdem rationis est causa et causatum. i. ma-
 numissiones. vbi **B**ald. ff. de iusticia et iure

Effect⁹ ē
 in sua cā

Nobilis-
 sima aia
Marie

Et qualis est causa: talis producit effectus. ca. fert. r. c. vulnerato. j. q. j. r. l. de pupillo. ff. de nomi ope. nu. r. c. tue. de spon. r. c. accessit. r. c. ex lris. de despon. impu. r. c. cu clerici. cum ibi nota. extra de censibz. Un dicit autor in li. de causis: q omis effectus habet similitudinem sue cause.

Ber fructu g pulcherrimo ab ipsa bea/ rissima gine pducto. s. dno nro Jelu xpo. in que ppter eius speciositate desiderat angeli pspicere. j. p. j. cognoscit speciositas eius/ dem pulcherrime ginis. De cuius formosita/ te anime r corpis loquens beatus Epiphanius i qda epla inqt. **M**ores ei erat hmoi. **M**o/ nestia erat p oia. paz loquens. velox obediencie affabilis. libere ficiens omibz. sine risu absqz turbatione. sine ira. libeter se inclinans. hono/ rabilis ad omes. r admirabant omes in lo/ quela ipsi. stature erat magne. capillos hns flavos. ac bonos oculos. r tora erat speciosita/ te plena.

Mores
Marie

Bernardus quoqz sup **M**issus est omelia scda ait. **V**irgo regia gemis ornata virtutu. gemisqz meritis pariter r corpis deco/ re pfulgida: specie sua r pulchritudine in cele/ stibz cognita: celi cinium i se puocavit aspe/ ctum: ita vt celestis regis animu ad sui cupi/ scientia inclinaret. r celestis nuctu ad se de su/ pernis adduceret. **E**usebius etia sup **L**ucaz exponens illud. **D**iscessit angelus ab illa: inquit **D**iscessit ab illa angelus no solu impetrans qd optabat: s; stupens in gineea forma r pntis plenitudine. **P**ec ille. **D**e qua formosissima virgine loquens **D**antes in comedia paradisi. c. xxvij. ait. **S**oto cos belciel come diuiso **U**ntriquarto signori adua adue. **L**oronari veniano di fior daliso. **T**uti caruan benedi/ cta tue. **N**ele filioli dadam. r benedicte **S**i/ en in eterno belleze tue. **Q**uas nob concedere dignet oipotens deus in eterna felicitate posse preplari: p infinita secula seculoz Amen.

De eiusde electissime spose dei natiuitate.
Sermo quintus

Et eterno or

Maria sp^{sa} la
dinata sum r ex antiqs anqz terra fieret. **P**rou. viij. c. **I**n sacra scriptura aliqui d: spola dei qlibet fidel aia. iux illud **O**see. ij. **D**espon/ sabo tibi i fide. trasumptiue i. c. fert. et. c. sic vngueta. r. s. opponit. j. q. j. r. de peni. di. ij. c. si em. r. di. ij. s. illd. r. de sacra vncione. c. vnico. s. qz. **P**ec aut dei spola. s. aia. for/ nicat p pccm. iux illud **P**iere. iij. **T**u aut for/ nicata es cu amatoribz multis. **U**n de malis

hoibz q p vicia fecerut adulteria aias suas q pus erat dei sponse: exponi pot spualiter illd. **O**see. iij. s. **S**pse vestre adultere erunt.

Quoniam spose noie intelligit ecclesia triumphans: de qua exponi pot illud qd dixit angelus beato **I**ohi **A**po. xvj. du ait. **V**eni onda tibi spo/ sam vxore agni **D**e hac etia spola exponi pt illud **A**po. xvj. **U**idi ciuitate sancta hieru/ sale descendente de celo sic spola ornata viro suo. **A**liqn po spose noie intelligit ecclesia mi/ litans. vti. c. oibz. r. c. lector. xxiij. q. iij. r. no/ tat in. c. spsus. xlvj. di. **E**t de hac spola expo/ ni pt illud **I**oh. iij. **Q**ui hz spola spsus e xps em de noster ea sibi desponsauit. **U**n oes xpiani dicunt filij isti spose r huius sposi. de qbz itellerit xps qn inqt **M**at. ix. **N**unqd pnt filij sposi lugere qz diu cu ill e spsus **E**t **M**at. ij. **N**unqd pnt filij nuptiaz qz diu spo/ sus e cu illis ieiunare. **E**t **L**u. v. eade sniam dixit. **D**e hac desponsatoe eccleie inqt **P**au/ lus. ij. ad **E**ph. xj. **D**espodi vos vni viro gine casta exhibere xpo. **V**irgo ei ecclesia i die iudicii e ad sui celestis sposi nuptias pducen/ da: qn media nocte clamor fiet. **E**cce spsus venit: exite obuiam ei. **M**atth. xvj. **I**pe igit spsus nri ihs xps pcedat nob ee de illis spose sue eccleie filijs. de qbz i pdicto **M**at. c. dz. qz ornauerit lapades suas r exierit obuia sposo. **S**pali aut r singlarissimo mo iscri/ ptur: diuis noie spose intelligit glia virgo **M**aria. qua oipotens deus sibi ab etno spola elegit: vt ei vnigenit filius rags spsus proce/ deret de thalamo suo. ps. xviij. **U**n cu ipa dei spola pcepisset saluatore mundi: canebat beati angeli in celo r sancti ptes i limbo desidera/ tes natiuitate xpi. r dicebant illud **I**ohel. ij. **E**grediat spsus de cubili suo. **D**e hac etia spola exponi pot illd **S**ap. viij. s. **N**acama ui r qstui mihi sponsam assumere: r amator factus iu forme illi. **D**e ei rex celestis adama/ uit ea sup oes puras creatas. r io ea elegit si/ bi i spola. **Q**d pphatu fuit **I**sa. lxi. vbi de leticia dei r desponsant. b. gine inqt ppheta **S**audebit spsus sup spola. **N**o solu at de us gaudius e i desponsatoe giali: s; etia tora celestis curia r vnus mundus. qd i figura p/ nunciatu fuit **H**ester. ij. vbi de ipa hester q fi/ gurauit b. gine dz: **D**ucta e itaqz ad cubicu lu regis r adamauit ea rex pl qz oes mleres r posuit diadea regni i capite ei: fecqz ea regre p vasthi. i. p. ena. q huanu gen suo peto deua stauit. **E**t iussit puiui ppari pmagnificum cucts pncipibz r suis suis p puctoe nuptijs hester. r dedit requie vnueris puiuis ac

Ecclesia
sponsa

Maria
sponsa

Sermo.v. De natiuitate Marie

Sponsa uero largit⁹ est in⁹ magnificentiā pncipalem
 Decibi. Ita autē spōsam sūgine. s. imacula-
 tam q̄tū dilexerit d⁹. oñd it ipe q̄ **Can. iij.**
 c. eā suauiter inuitat ad suū cōnubiū dicens
 Veni de libano sponsa mea. ueni de libano.
 ueni coronaberis. Et iterū ibidē inq̄t. **Ulu-**
 rasti cor meū soror mea spōsa. valnerasti cor
 cor meū. q̄ sba replicat ad demonstrādā inen-
 sitatē amoris. Et rursum ait. Quā pulcre sē
 mām tue soror mea spōsa mea. pulchra sē
 vbera tua vino. et odor vnguētoz tuoz super
 oīa aromata. **Fau⁹** distillas labia tua spōsa:
 mel et lac sub lingua tua. et odor vestimētozū
 sic odor thuris. **Or⁹** clusus soror mea spōsa
 or⁹ clusus. fons signat⁹. emissiōes tūe pa-
 radisus. Quia sō electiōz hui⁹ spōse fec⁹
 añ secula. iō ipa merito dicere p̄t sba thema-
 tis nostri. s. **Ab eterno ordinata sum.** s. spōsa
 dei et mī filij ei⁹. et exantiq̄s añq̄s terra fieret.
 id est añ omnē corpālē creaturā. necdū erant
 abyssi. i. angeli. q̄ abyssi hūcupari p̄nt ppter
 eoz intelligētiā pfundissimā et nature sue ex-
 cellentiā. et ego iam pcepta eram. s. i mēte cre-
 atorū mei. et nata ac eius cōiugio pparata.
Sup q̄b sba videbim⁹ deē pditiones q̄s
 habuit hec admirabil⁹ dei spōsa. q̄s h̄re debet
 oēs idonee spōse cuiuslibet magni impator⁹
 pma dicet integritatē. scda p̄uositatē. tertia
 generositatē. q̄rta formositatē. q̄nta grati-
 ositatē. sexta fecunditatē siue fertilitatē. septi-
 ma copiositatē. octaua timorositatē. nona
 pudorositatē. decima et vltima appellabitur
 honestatē.

U De pma spōse dei p̄ditōe q̄ dicit integritatis
 diffuse pbatū est i pma pte princi-
 pali hui⁹ opis integerrimo ac ima-
 culato dei filio oportuit eligi matrem
 p omia integerrimā et immaculatā. et purissi-
 mo deo purissimā spōsam. Et tō d⁹ p̄ dixit
 filio suo et spiritui sancto. Ego volo mihi cre-
 are et facere vnā sponsāz egregiā meo modo:
 ita vt sit digna maiestati meo cōnubio. **Re-**
 spōdit fili⁹. Et ego volo mihi fabricare vnā
 virginē purissimā que idonea sit me excipere
 et portare i vtero suo. **Dixit** sō spū sanctus.
 Et ego volo mihi pstruere vnū templum sa-
 cratissimū in q̄ facere possum meū habitacu-
 lum. **Tūc** igit tota trinitas hāc immaculatā
 sūgine p̄cipit et nasci fec⁹. quā semp ab omī ma-
 cula illibata pseruauit. **Nō** em fuisse beata
 virgo idonea dei spōsa vel mater si aliqñ fuis-
 set p p̄m diaboli adultera et serua. vt claris-
 sime pbauimus vbi s. Beata ḡ **Maria** ite-
 gritatē semp pfectissimā habuit tam mentis

q̄z corpis. **Uñ** verificatū fuit de ea illud. j. ad
Thes. v. Integer spūs vester et aīa et corp⁹ si
 ne querela in aduentu dñi nostri. **Iesu** xpī s̄
 uetur. **Ipā** nāq̄ integerrima dei spōsa serua-
 uit illud ad **Titū. ij.** In omibz pte teipsum
 exemplū bonoz opoz in integritate. Et ill⁹
Jacobi. j. Sicis pfecti et integri: in nullo de-
 ficiētes. **Ut** autē esset talis fuit a deo pparata
 p grām puenientē q̄ eā pseruauit ab origina-
 li pctō et ab omibz immūdijs. Et h̄ ē qd d⁹
Sen. xxiij. **Ipā** est mulier quā pparauit do-
 min⁹ filio dñi mei. **De** h̄ sō null⁹ nisi vñ in-
 sipiēs vñ obstinat⁹ dubitare modernis t̄pibz
 p̄t. q̄b est beate sūgīs integritas luce clari⁹
 declarata. **Quis** em ciuis: ingenu⁹ ac nobil⁹.
 q̄s strenu⁹ miles. q̄s sapiēs doctor. q̄s magni-
 ficus comes. q̄s excellēs marchio. q̄s pnceps
 vel dux inclit⁹. q̄s serenissim⁹ rex vel ipator
 meretricē et p̄aminatā mulierē eligeret i spō-
 sam: valēs sibi eligere itegerrimā sūgine et ex
 omī p̄purissimā? **Dēs** em naturalit⁹ appe-
 tūt et querunt h̄re vxorē intactā. c. si dicunt.
xxij. q. vj. **Quid** ḡ mīz si impator celi et terre
 d⁹ rex regū et dñs dñantiū. q̄ ē sctūs: innocēs
 et impollut⁹. ad **Heb. vij.** voluit sibi sanctūz
 et impollutū habitaculū pparare. et inocērez
 ac immaculatā atq̄ oī puritate repletissimā
 spōsam assumere. **Ipe** enim est ille cui d⁹. j.
Paral. xxiij. **Tua** ē dñe magnificētia et p̄as
 atq̄ victoria et tibi laus. **Lūcta** em q̄ in celo
 sunt et i terra tua sunt. **Tuū** dñe regnū. et tu
 sup oēs pncipes **Tue** diuitie et tua est gloria
Tu dñas oīm: et i manu tua sctus et potētia
 magnitudo et impiū oīm. **Debit** ḡ ista spō-
 sa dei sctita brissima sūgo **Maria** cē sup oēs
 mōi creaturas itegerrima et mūdissima. qz ne-
 qz hōi p̄pabat habitatio s̄ deo j. **Para. xxiij.**
Uñ s. **Bona** uentura i. iij. sen. di. ij. ar. ij. q. j.
 dic⁹ q̄ nulla alia pura creatura rōnabili p̄t
 dici ill⁹ **Antic. iij.** **Tota** pulchra es amica
 mea: et macula nō ē i te. sic de sūgie gl̄iosa. **Et**
 eadē dis. etiā inq̄t. q̄ p̄gruū fuit vt aduocata
 hūani gener⁹ nullū h̄ret pctm qd ei⁹ cōsciē-
 tiā remorderet. et q̄ ipa brā sūgo p quā ause-
 rebat opprobriū nrm vinceret diabolūz. nec
 ei vñ modicū succūteret. et q̄ imaculata cēt mē-
 te sic fuit itemerata corpe ipa sūgo bñdicta q̄
 placuit altissimo vt mī ei⁹ fieret. **Ibidē** etiā
 ait sic ad l̄az p̄dic⁹ doctor. **Qm** igit b. virgo
 aduocata ē pctōz gl̄ia et corona iustoz. dei er-
 tori⁹ trinitat⁹ tridiniū et spālissimū filij dī re-
 clinatorū. hinc ē q̄ spālī grā nullū i ea pctm
 h̄uit locū. **Hec** ille. **Quia** autē res d⁹ integra
 añq̄ possideat. vt in. l. p parte. ff. de sui. **Iō**

Uxor in-
tacta

Res in-
tegra

beatissima ego a nullo diabolo vnq̃ possessa
sponso suo sp̃ fuit itegerrima. Uñ ipa sola in
ter om̃es puros hoies dicere potuit illd̃ Pro
uer. viij. Dñs possedit me in initio viaz sua
rum. Et illud ps̃. deo dicere valuit. s. Me at
ppter innocētiā suscepisti z pfirmasti me in
pspectu tuo ieternū.

De secūda pditione sponse dei que dicit̃
virtuositatis.

Volentes sp̃sam dignā accipe pmo
z añ om̃ia sagūt illā bonis mori/
bus z p̃tutibz ornata iuenire. Vir/
tutes em̃ sunt aie tegumētū z vestimēta ei⁹.
de pe. di. ij. c. sapiēs. cū duobz. c. sequētibz.
Itē sunt quasi picture quedā ad aie orna/
mentū. qz illa aia cōpingit a deo que habet i
se p̃tutū grām renitēte c. illa aia. eadē dñs.
Item sunt ornāmēta ipsi⁹ anime q̃bus vald̃
decorat̃. vt probat̃ p. c. p̃ncips. de pe. dist. ij.
Istis aut̃ p̃tutibz sup̃ om̃es creaturas reni/
tuit. z ornata fuit eterni regis sponsa gl̃iosa
virgo bñdicta. i cui⁹ vtero edificauit sibi do
mū ips̃ q̃ est dei p̃tus z sapia. c. nasci. lvi. dñs.
Quia p̃o p̃tus est vestimētū salutare faciēs
aiam. z monile atqz decoramētū aie. Iō ipsa
ornatissima dei sponsa dicere potest illd̃ Isa
ie. lxj. Induit me. s. sp̃s meus vestimēto
salutis: tñqz sp̃sam ornata monilibz suis.
De p̃tutis aut̃ ipsi⁹ sacratissime p̃ginis
breuit̃ hic p̃rāleo. qz de illa diffuse tractare i
tendo in q̃rta pte p̃ncipali hui⁹ op̃is. **S**ci
endū ē aut̃ q̃ tāta fuit relucētia z fragrantia
vestimētoz b̃rissime hui⁹ sp̃se: q̃ non posset
humana itelligētia p̃scrutari. Uñ sc̃a m̃r ec
clesia i festo assumptōis ei⁹ dē p̃gis ait de il
la. Qui⁹ iextimabil̃ odor erat nimis in vesti/
mētis ei⁹. s. oim̃ p̃tutū. Et hac de cā describit̃
a p̃pha David ps̃. xliij. in vestitu deaurato
circūdata varietate. Ipa em̃ b̃rissima virgo
suauit̃ illd̃ Prosper i li. epigramatū dicit̃.
Ad patriā vite de nocte valle vocati. Virtu/
tū gradibz scādite lucis iter. Atqz aut̃ alie sp̃o
se traducāt ad habitādū i domo viri sui. de q̃
traductōe tractat̃ in. c. nec vxorē. xxxij. q. iij.
tñ hec delicatissima z dignissima dei sponsa:
sic se p̃tutibz oibz adornauit q̃ talis suū cele/
stē sp̃suz captiuauit: vt traduci se pmitteret
ad habitādū i domo sp̃se sue. Uñ ipa inq̃t
Eccl̃. xxiij. Qui creauit me regēnit i tabna/
culo meo. s. ei tabnaculū tāt̃z delicijs adiple/
uit vt diceret ip̃e sup̃ sp̃suz cū sic adorna/
tā vidissz sp̃sā z suā. Hec regēs mea i sedm̃
sc̃l̃i: h̃ hitabo qm̃ elegi cā ps̃. xxxj. Iō salutat̃
b. p̃ginē sc̃a m̃r eccl̃a di. Salue m̃r pietas z

Odor
vestimē
torum
Marie

Traduc
tio sp̃se

torit̃ trinitat̃ nobile triditū. Verbi tñ icar
nati sp̃ale maiestati p̃pas hos piciū.

De tertia pditione sp̃se celest̃ q̃ d̃z ge
nerositatis.

Quia de nobilitate ac generositate
gl̃iose p̃gis Marie sat̃ dixi i p̃/
mo smone h̃ p̃ris. pte. ij. iō ad p̃
sens circa hāc tertiā pditionem
breuit̃ insista. Claz est ei oibz q̃ nobilissima
z generositate p̃clarissima ē debuit illa ego
q̃ ab eterno fuit p̃parata vt ēēt sp̃sa nō reg̃
fracie. nō reg̃ hyspanie. nō ipatoris terreni:
sed regis angeloz z impatoris vniuersoz il
lius q̃ p̃ antonomasiā sol⁹ d̃z dñs. cui om̃es
p̃ncipes z oēs creature elemētares z celestes
subijciunt̃. z cui⁹ imperiū a nullo dependet
cui⁹ potestas est eterna. z cui⁹ regnū stabit in
eternū. Dan. ij. Fuit g̃ omniū creaturaz di
gnissima z nobilissima cui⁹ tāta ē dignitas
q̃ a nemine ex p̃mi potest. licet em̃ q̃s habet z
demostrētis horēf̃i: tullij atqz lactārij facun/
diā. deficerēt ei accōmodata vocabula et ap/
propriati termini. nec attingere possz ṽl m̃i
nimū gradū dignitat̃ sue: aut centisimā ex
cellētie ei⁹ p̃te enarrare. Mutescit em̃ om̃is
lingua. obfuscat ois itellect⁹ ad ei⁹ p̃siderati/
onē. Uñ Aug. in q̃dā smōe inq̃t. Quid nos
tātillī. qd̃ actōe pusilli i laudibz Marie ef/
ferem⁹ cū etiā si oim̃ nīm mēbra verterent̃ in
linguas eā laudare sufficerz null⁹. Altor ei
celo est de q̃ loq̃mur. abyssio p̃fundior ē cūus
laudes dicere conamur. Si o ego celū te vo
cem: altor es si matrē gētiū p̃cedis. Si for
mā de te appellē digna existz. Si dñaz āge/
loz puida ēē p̃barz. qd̃ igit̃ digne de te dicā
q. d. nescio. Pot̃ aut̃ Marie dignitas ac no
bilitas p̃bari p̃ p̃ba themat̃ nīm. i q̃b̃ ab et̃/
no d̃z fuisse electa z ordiata tanto mysterio.
Uñ notādū q̃ vt p̃trahi ex dict̃. i. Bona
uē. i. ij. sen. di. ij. z b. Tho. i. p̃ma pte summe
q. x. ar. v. Tres sūt mensure oim̃ entū sicut
etiā tria sunt genera entū. Sūt em̃ qdā en
tia q̃ nō hnt̃ p̃ncipiū nec finē: vt entia diuina:
z ei⁹ attributa seu p̃fectōes. ip̃eqz p̃fone b̃riss/
sime trinitat̃ q̃ mēsurant̃ eternitate. q̃ caret
p̃ncipio z fine. vt ait glo. i. c. j. de sum. tri. z fi.
ca. li. vj. Quedā aut̃ sunt q̃ hnt̃ p̃ncipiū sed
nō finē. vt angli z aie rōnales. quoz mēsurā
d̃z eūū siue eūetnitas q̃ h̃z p̃ncipiū s̃z n̄ finē
Sūt p̃o qdā entia q̃ hnt̃ p̃ncipiū et finem.
vt aialia bruta. plāte. z h̃mōi trāsmutabilia
z istoz mēsurā d̃z tps. quod h̃z p̃ncipiū et
finē. Tps nāqz incipit in p̃mo instāti motus
p̃mi mobilis. z durabit vsqz ad diē iudicij.

Tres mē
sure entū

Sermo.v. De natiuitate Marie

Iurauit em angel' p videntē i secula seculor' q' ampli' tps nō erit. **A**po. c. x. **T**ūc em cessabit mor' pmi mobil' z psequē tps habebit finem. **S**icut g res eterne digniores sūt euiternis z euiterne tpalibz ita z mēsurā eternorum. s. eternitas dignior est euo. **E**ū aut dignius est tpe. **E**t q' apparet dignitas z excellētia beate g'nis q nō electa fuit z ordinata diuio pmbio z mīnitati dei ex tpe v' euo s. eterno

Maria nobilior omnibz. **Q**uā qz nobilitas apparet rōne finis. **N**az cu finis sit melior oibz q ordinat ad finē. i. phisic. **E**t qzto aliqd ē ordinatū ad nobilitatem finē rāto sit digni' pcludit q si oēs creature sil' essent ggregate z ab vno latere posite z sola gl'iosissima xgo ex alio nobilior z excellēior ipa sola reputabit qz oēs alie sil'. q' ad nobilitatē effectū z finē a deo ē electa. nihil em nobili' cogitari p ipa m're dei. z p'p' h' vt dicit sc'us **B**onacē. i. j. di. xliij. **S**i oēs creature q' tūcūqz ascēderēt i gradibz nobilitatē eēt pntes oēs deberēt reuerētiā m'i dei. z concordat b. **A**ho. in. j. pte sum. q. xxv. ar. vlti. **D**ehac etiā nobilitate gl'iole g'nis exponi pōt illd **S**ap. viij. **G**enerositatē ei' gl'ificat p'ubermū dei. **N**obil' em vir nobilitat vxo/ rē. i. mulieres. **C**. de digni. li. x. licet aht beata xgo fuerit nobilis genere. z dignissima sanguine. fuit tū dignior moribz z nobilior v' tutibz. q nobilitas ē excellēior. **U**n d' q nobilitas mox pl'ornat qz genitor. c. nos q. xl. di. **E**t alibi d' q nō loci nec gener' nobilitate. s. f'ute grā dei acq'rit. c. illud. xl. di. **F**uit g sponfa dei nobilitus indiuiduū tam quo ad corpus qz quo ad aiām. qd nūqz fuerit i mūdo excepto filio suo. qz vt sup' v'isum est fmo n: pcedenti. pte vlti. descēdit a nobiliori. di gniori z sanctiori pplō mūdi. **D**ebrat' em ppl's z hebraica lingua: vt inqt **M**. j. crimo. z **N**ico. de lyra sup' plogo eplē ad **H**eb. fuit p'or z antiq'or inf' oēs: z deo gratior z melior **U**n felix dei popul' dicebat. iuxta illud ps. **B**ea gēs cui' dñs de' ei'. ppl's quē elegit in hereditatē sibi. **E**t ps. cxlvij. dic idē ppheta **N**ō fec' talit' omī natiōi z iudicia sua nō manifestauit eis. **Q**uia igit' sim pl'm. j. rēth. maiore est nobilitas z generositas a lōge facta qz ppe. apparet generositas dñe n're q ab eror/ dio mūdi vsqz ad suos parētes sp de nobilissima stirpe traxit originē. quā de' sp p'fauit ob amorē ipsi' g'is. qd tū nō fecit de alijs parētibz z genealogijs. **N**ā si legim' cronicas z historiographos inuenim' q nulla fuit domus tā sublimis q aliquā tādē nō sit finita. z ad nihilū redacta. **M**utata nāqz sunt dñia

ab vno sanguine i aliū. z regnū ab vna stirpe i aliā. p'apia sō brē g'is a pncipio hūani generis vsqz ad suū filiū nūqz ē finita. s. semp a deo custodita. **E**t si qñ ppl's ille ppter aliq p'ctā eiect' ē de regno: vt sic correct' reuertēret ad dñm. tū de' sp reseruabat lineā illam per quā debebat ipa xgo p'cipi. z tādē reducebat in regno ppl'm suū: z sanguinē illū sp ab omnibz piculis p'seruauit. **E**t ex quadā speciali appropriatiōe ipse deus appellabat se deum **A**braā **I**saac z **J**acob. z deū **D**avid. a qbus descēdit ipa xgo bñdicta. **Q**ue qz generata ē ex illustrissimo sanguine. iō generauit filiū illustrissimū z nobilissimū licz em fm leges fili' i nobilitate z dignitate sequat' p'ēm. **U**n filij ipator' dicit' augusti. lxiij. di. c. **a**drian' nō aut sequat' matrē. vt ait **B**ar. in. l. filio. **C**. de decu. li. x. z in. l. filios. **C**. de muni. z origina. eodē lib. tū qz xps inq'itū hō nō hz patrē: totā hūanitatis nobilitatē z generositatem habuit a m're: q eā i filiū suū trās mittere nō p'nuisset nisi nobilissima fuisset. **P**ic aut' fili' g'is d' p'm' z nouissim'. **A**po. c. ij. qz fuit p'mū nobile indiuiduū qd de' ab et'no statu/ it pducere. nouissim' aut' d' qz i ipm oīs nobilitas z generositas terminata ē. **D**igit' xgo bñissima cū fili' tu' fuerit nobilissimus: illustrissim'. generosissim'. clarissim'. z sup' oēs dignissim' p'riarcha. p'pha. dux z impator: summusqz rex regū z dñs dñantū. **A**pocal. xix. pfecto tū q tantā nobilitatē ei' tribuisti: es nobilissima. illustrissima. generosissima z clarissima dñcissa: regina z ipatrix mōdi z tōmīna vniūsoz. q toti' generositatē auctores tuo nobilissimo ac sacratissimo vtero p'cepisti. eūqz q tā hoies qz anglos z orbē vniūsum nobilitate sua nobilitantē pepisti. **E**t tō ad te omēs p'fugere debēt i suis necessitatibz te obsecrātes z dicētes. **S**alue vera parēs xpi reginaqz diuū. **U**nica sollicit' sps qz salusqz re is. **T**u miser' atro iactat' turbine naut'. **A**e ui' aspirās aura vocata venis. **T**u p'ssōs tristi ppl'os belloqz fameqz **A**spic'. z pac' mūera lera refers. **T**u fessis trāquilla qes g'itūqz dolēti. **S**olam teqz ē auspicēste nihil. **P**er sacros vteri fruct' castūqz cubile. **P**er tibi cōmissi nūcia s'ba dei. **P**er dulces nati vult' atqz ofclā. p'qz **U**ltero q sacra suxerat ille sinu. **P**er te q solita es vota exaudire p'cātū. **R**ogō p natū casta puella tuū. **A**spicias regina pcor. g'itūqz merēti **A**ffer opē. z p'cibz annue diua p'ys. **Q**ui' at generole g'is nobilitatē integritatē z p'uositatē possum' etiā p'bare tripli' rōe. **Q**uaz p'ma d' finalitatē. nā oē

Nobilitas g'is probat

agēs sine rōne agit ppter finē. ij. phisic. z. ij. de
aia. De q̄ ad hūc finē capi fecit z nasci brām
p̄ginē ut vni genitū filiū suū quē eterno z in
finito amore diligit. i. vtero suo p̄ginali p̄ci
peret. z. ix. mēibz portaret. z. de suo purissimo
languie carneā vestē ei fabricaret. Cū igit di
cat phs. xj. metaph. q̄ origo agentū z eoz q̄
sunt ad finē d̄z esse sine ordie finis. Et. viij.
ethi. q̄ ea q̄ sūt ad finē debet esse p̄portionata
fini. icōuincibilis cludit q̄ itegerrimo: nobi
lissimo: p̄tuosissimo z formosissimo filio suo
de? ip̄e fabricauit m̄ez q̄ cū carne tegeret. ite
gerrimā: nobilissimā p̄tuosissimā z formosif
simā. Quis ei potētissim⁹ rex volēs suo vni
genito filio camisiā q̄ induat fabricare illaz
nō faciat ornatissimā z pulcerrimā? Seda
aut rō hūc filis d̄z localitatē. Nā loc⁹ d̄z eē
p̄siliis z p̄portionat⁹ ac p̄natural locato. iij.
phisic. z. ij. de aia. z. iij. de celo z mōdo. Cū igit
de? z hō ip̄s xps tāq̄ locatū deberet req̄scere z
locari i vtero p̄gis q̄ ē sup oēs creatas puris
sim⁹. et. iij. nobilissim⁹. z. necesse fuit ip̄az
dei genitricē eē purissimā sc̄tissimā ac nobilis
simā: ut idone⁹ eēt loc⁹ z habitatio tāti loca
ti. Tertia rō d̄z legalitas. Sic ei de? primis
parētibz z p̄p̄lo iudaico totā nobilitatē p̄tu
lit. q̄z d̄z cedere debebat de eis hec nobilissima
puella q̄ exhaurire debebat oēs illā nobilitatē
z eā i suū filiū terminare. ut s. dictū ē finone p̄
cedēti. sic etiā i lege sua p̄cepit eadē rōe ip̄i po
pulo tātā mūdiciā: nō t̄m i hūanis corpibus
z etiā i vasis: tomibz z castis z i cibis. vñ phi
buit ei comedere carnes porcinas z alia m̄lta
imūda. Aui. xj. z p̄cepit q̄ leprosi mitterēt
ex castra: z cū eis nō p̄uersaret. Aui. xij. z q̄
null⁹ vir sub pena mortis accederet ad m̄liere
mēstruatā. Aui. xx. q̄ oia z m̄lta alia filia p̄
cepit ad p̄suadā nobilitatē z mūdiciā p̄gis
q̄ ex lūbis eoz p̄creari debebat: ne imūdiciā
aliquā ad illā trāsmitteret: s̄z oimodā mūdiciā
z nobilitatē zc. ut dicūt doctores. qd̄ p̄z
q̄z habito fine: cessauerūt ea q̄ ordiata erant
ad istū finem. Nā generata ip̄a mūdissima
nobilissima z dignissima puella z filio eius
gēs iudaica q̄ p̄us erat mūdissima z nobilis
tima: facta est oim gētiū vtilissima z abiectissi
ma. Et q̄uis sepe herbis odoriferis z aq̄s cuz
aromatibz p̄dit se balneassent indei: t̄m ut p̄
exp̄ictiā p̄z ferēt ut canes z abomiabiles sūt
Reges eoz deposuere diademata. duces in
fulas. sacerdotes pastoralia. tacuere p̄phete.
cessauerūt p̄iarche. z ois eoz nobilitas z di
gnitas i hac excellētissima puella z filio ei⁹ fi
nita est z ab eis exhausta.

De quarta p̄ditione sponse dei que dicit
tur formositas.

Magnanimi p̄ncipes i sp̄s suis nō
solū req̄rūt integritatē: p̄tuositatē:
z generositatē: s̄z etiā formositatem
Spectolitas em̄ puenit regibz z reginīs. vñ
apud grecos d̄z. Sp̄s p̄iam digna est im
perio. Atern⁹ igit rex volēs sibi idoneā spon
sam copulare: voluit eā esse formosissimāz et
om̄i pulcritudine renitētē De q̄ formosita
te spectolissime p̄gis sat⁹ dixim⁹ in smone p̄
cedēti. Tāta aut fuit pulcritudo br̄issime p̄
ginis. ut ei⁹ celest⁹ sp̄s de ip̄a mirari vide
ret. Vñ Sān. iij. c. dicebat. Quā pulcra es
amica mea: q̄z pulcra es. Sc̄tis p̄o Bern. de
ei⁹ formositate stupefact⁹ in qdā smōe iquit.
Quid dicem⁹ de te o pulcerrima mulieruz?
Si solē te dixerim: splēdidior es. Si cyna
momū z ballamū aromatizās: oēs aromati
cas species odore p̄cedis. Decille. Jō de ipsa
b̄ndicta dei matre que nō t̄m fuit itegerrima
s̄z etiā p̄tuosissima. z nō t̄m p̄tuosissima: sed
etiā generosissima. z nō t̄m generosissima z
nobilissima s̄z etiā formosissima. possum⁹ di
cere illud Quidij i. iij. de fastis. Nec facies i
par nobilitate fuit. Nec im̄erito h̄ esse debu
it. Ut ei inq̄t idē poeta. Facies exornat amo
rē Pulcritudo etiā marie puenit cū optimis
moribz. sic ecōtrario vicia d̄icōueniūt cū for
mositate. iux illā eiusdē poete sniam. Nō fa
cit ad mores tā bona forma malos. Possum⁹
mus igit dicere br̄issime p̄gini et̄ni impato
ris sp̄se poeticū illd. Te clari exornant mo
res: te viuida p̄r. Te decoratq̄ alte nobili
tat⁹ bonos. Et tibi fr̄os leta ē z amica virē
tibz annis. Ingeniusq̄z tuo splendori ore se
det. Tu n̄m syd⁹: tu glia n̄ra p̄nis. Dia tu
n̄re iura salut⁹ habes. De illa etiā dicere vale
mus illd. ij. Re. xj. erat m̄lier pulcra nimis
Qd̄ etiā h̄z. ij. Re. j. Illi q̄z dic sp̄s su⁹
celest⁹ illd Sān. vij. Quā pulcra es z q̄z deco
ra charissima i delicijs. Qn̄ aut de? elegit do
minā n̄ram i suā sp̄saz: p̄ficatū est illud Ju
dicū. v. Pulcerrima femiaz eligē ei. De an
gelis p̄o vidētibz ip̄az pulcerrimā dei sp̄saz
p̄ficatū est illud Judith. x. c. Euz vidissent
eā: stupētes mirati sunt nimis pulcritudinē
eius. Et itez illud qd̄ ibidem d̄z. f. Cōsidera
bāt faciē ei⁹: z erat i oculis eoz stupor. q̄miam
pulcritudinē ei⁹ mirabant nimis. Nō soluz
aut habuit beatissima dei sponsa pulcritudi
nem naturālē: s̄z etiā sup̄naturalē infusam. si
bi sup̄naturaliter a suo dilectissimo sponso.
Vñ verificatū fuit de illa illud qd̄ i eodē. ca.

Sermo.v. De natiuitate Marie

legit. s. Multit illi dñs splēdorē et pulcritudinē ei⁹ ampliauit. De q̄ exponit illud Eccl. xliij. Pulcritudinē candoris ei⁹ admirabitur ocul⁹. vñ si q̄s eā videret: posset dicere illud Gen. xxiij. Vidi faciē tuā q̄si vultū dei. Et illud Gen. xlvj. Jā letus moriar: q̄ vidi faciē tuā. Sz heu q̄ si eā rogauero dicēs illud Exo. xxxij. Dñe mihi faciē tuam. Timeo ne mihi rñdeat illud qd̄ in eodez. c. habet. s. Faciē meā videre nō poter. Nō em̄ videbit me hō et viuet. Tāta em̄ est gl̄ia vultus ei⁹ vt mortalibz oculis sicuti est cerni nō possit. Sz opulcerrima fgo: si nō vis mihi ostēdere faciē tuā i ea pulcritudine q̄ scōs in patria celesti cōsolari: saltē ne auerras faciē tuā a puero tuo. ps. lxxij. illā scz quam aliquādo i hac miseria valle deuotis tuis demonstras. Tur em̄ faciē tuā abscondit Job xij. Quare faciē tuā auertis. ps. xliij. vsq̄ autis faciē tuā. ps. xij. Dñe ḡ nob̄ faciē tuā et saluū erim⁹. ps. lxxix. Illumina faciē tuā sup̄ fūm tuū. ps. cxvij. Dñe mihi faciē tuā: sonet vox tua i auribz meis. Lān. ij. Dñe si nō vis vt videā te i hac vita: saltē ocedē mihi vt te i eternū p̄tēplari possim i alia: vt adipleat i me illud Job. xxxij. videbis faciē ei⁹ i iubilo. Vos autē deuoti brē fginis seruare illud ad qd̄ nos exhortat Dauid ps. ciiij. di. Querite faciē ei⁹ sp̄. Faciē inq̄s pulchram. faciē decorā. faciē omni formositate repletissimā.

De q̄nta p̄ditione spōse celestis q̄ d̄r gēnerositatis.

Somnibz spōsis expedit spōsam habere gratiosam: multo magis magnis p̄ncipibz. nō em̄ sufficeret q̄ eēt pulchra si nō esset gratiosa. Nā sc̄ptū est Eccl. xl. Grām et spēm desiderabit ocul⁹. et sic grā i ḡratiositas p̄fert speciei et pulcritudini. Et Proverb. xj. d̄r. Mulier gratiosa inuenit gl̄iaz. Talis autē fuit spōsa regis celestis. q̄ non solum ipsi: sz oim oculis fuit gratiosa. sic per figuram dictū fuit de ea Dester. ij. De gratiositate autē quā habuit erga spōsum suū exponit illud Eccl. xxvj. Gra mulier? sedule delectabit vir suū Ipa em̄ p̄fectissime suauit illud qd̄ gratiosa mulier erga virū suū facere tenet. q̄ in alias obligatōes tenet seq̄ vir suū q̄cuq̄ prexerit fin Lynū in. l. liberte. C. d. ope. liber. et Guliel. de ci. in. l. obseruare. s. p. fici. ff. de offi. p̄cō. et leg. et Bar. in. l. meua. s. j. ff. de annu. le. et doc. i. c. de illis. et de spon. et glo. in. c. vnaqueq̄. xij. q. ij. et in. c. j. de cō. in. l. p̄p̄o. et xxiij. q. j. c. si q̄s necessitate Sem

per nāq̄ spōsum suū secuta est q̄cuq̄ p̄gebat q̄rū humane creature possibile erat. imo ita ei⁹ dilectōe lāguebat q̄ rogabat eū ne vnq̄ ipam relinq̄ret sine eo: dicēs Lān. j. Trahe me post te. In odore currem⁹ vnguētōz tuorū. Talis autē eū amauit q̄ ei⁹ dilectōi nihil addi poterat p̄ statu vie. Vñ dicere poterat illd̄ Virgilij i buccol. De tñ vñt amor: q̄s mod⁹ adsit amor: Quia p̄o ei⁹ spōsus seruauit legē veri amoris q̄ d̄r esse reciprocus. ix. et h̄i. id̄ et ipe ei⁹ gratiosissim⁹ fuit. Qd̄ p̄phetatū fuerat Zach. iij. vbi de illo d̄r. Requabit grām grē ei⁹. Vñ talis ei⁹ gratiositateri fuit attract⁹ q̄ ipaz seq̄bat q̄cuq̄ prexisset et i domicilio ei⁹ sp̄ manere desiderabat dicēs Lān. v. Aperi mihi foror mea. amica mea. colūba mea. immaculata mea et c. Et continue ei⁹ āplex⁹ desiderabat: et brachijs suis eā dulciter fonebat. Vñ ipa inq̄t Lān. ij. Leua ei⁹ sub capite meo et dextera illi⁹ amplexabit me. D̄ gratiosissima spōsa: tu adeo suauit spōsum tuū amplexata es q̄ ipm creatorē et dñm tuū ad amorē tuū talis captiuasti. q̄ licet dicat Quidi⁹ i. ij. metham. Nō bñ pueniūt nec i vna sede morant̄ Maestas et amor: secp̄tri gūitate relictā. Ipe tuo se ex dilectōe nimia subiecit impio: et claudi sepim̄ i tuo sc̄ssimo vtero. qd̄ bñ i tui p̄sona p̄dixerat Salomon Lān. ij. di. Quēsiui illū quē diligit aīa mea. Inueni eū et tenui: nec dimittā donec iroducā illū i domū m̄is mee. et i cubiculum genitricis mee. Dom⁹ em̄ m̄is tue et cubiculū genitricis tue fuit corp⁹ tuū qd̄ ipa m̄ tua tibi de sua suba fabricauit. D̄ fgo sc̄ssima et placidissima atq̄ humanissima: p̄p̄ tuā ḡratiositate dixit tibi spōsus tu⁹ illd̄ Exo. xxxij. Inuenisti grāz corā me. Vñ vificatū i te fuit illd̄ ps. xliij. Diffusa ē grā i labijs tuis: p̄pterea bñdixit te d̄ i eternū. Et nō soluz dedit tibi grāz suā sz etiā gl̄iaz. sic p̄dixerat Dauid ps. lxxij. di. Grām et gl̄iaz dabit dñs Ille ḡq̄ m̄asuer⁹ dat grāz Prou. ij. remāsueratissima grā repleuit. Et cū sc̄ptū sit Prover. xij. q̄ ille q̄ bon⁹ est haurit sibi grām. Et xxiij. eiusdem libri. c. q̄ sup̄ iustos morabit grā. Et Eccl. ij. c. q̄ qui se humiliauerit inueniet gratiam Et eiusdē libri. xxij. c. q̄ verecūdia pibit gratiā: et p̄reuerēcia dabit bonā gratiā. Profecto tu optima. iustissimā. humillimā verecūdisimā et reuerendisimā omni gratia fuisti repletissima. et omni gratiositate ornatissima.

De sexta p̄ditione sponse celestis q̄ dicit fecunditatis.

Neluti principes regunt vxores q̄ n̄ sit
sterilis s̄ fecunda. Si em̄ aliqua esse
sterile sciret: cū ea m̄imoniu nō con
traheret. qd̄ p̄ncipalit̄ p̄ libeꝝ p̄creādis isti
tutu est. vt inqt̄ Amb. sup̄ Luc. trāsumpti
ue i. c. pudor. xxij. q. ij. vbi etiā d̄z qd̄ pudor ē
femis filios nō p̄creare. Contra v̄o magna
grā z dignissimū mun⁹ feniāz ē filios cōci
pere. l. querit. §. si mulier. ff. de edil. edic. z. C.
de indic. vidui. tol. l. ij. Silt z p̄ibz accrescit
dignitas rōe filioꝝ. vñ dīc glo. i. l. in albo. C.
de decu. li. x. q. ille q̄ h̄z filios p̄ferēd⁹ ē in cōsi
lio z p̄gregatōe z sessione illis q̄ filios n̄ h̄nt
Vtile est q̄ omibz p̄iugatis: maxime regibz z
magnis dñis: h̄re vxore secundā q̄ eis pari
at filios q̄bz dom⁹ regie z nobiles stirpes cō
seruent. z ipsoꝝ parentūz memoria in longa
tpā pducatur. Vñ iuriscōsult⁹ in l. libeꝝ. ff.
de ver. sig. inquit. Jō filios filiasq̄ p̄cupim⁹
z p̄creamus vt ex eoꝝ ple diuturnitatis no
bis memoriā in euū relinquamus. Beati
sima igit̄ dī spōsa nō fuit infecunda. licz vnū
solū filiū genuerit. D̄z em̄ in l. nō est sine li
ber⁹. ff. de vbo. sig. Nō est sine liberis q̄ vnū
filiū h̄z. Immo ip̄a fuit fecundissima sup̄ oēs
mulieres que vnq̄ fuerūt aut erūt. Virtus
em̄ fecunditatis alicui⁹ mulier⁹ non p̄sistit in
pariēdo multos filios s̄ i pariēdo fructuosos.
fortes. ingeniosos z sufficētes. Nō em̄ ē vti
le reipublice nec parētibz h̄re multos filios
malos aut ad malū inclinatos. imo est dam
nosum. Vñ d̄z qd̄ meli⁹ est h̄re paucos bonos
q̄ multos malos. c. cum sit. de eta. z qua. vbi
glo. allegat p̄cordātiās. Tu gō v̄go gl̄iosissi
ma tuo spōso celesti fuisti fertilissima. qz vnū
genitū ei⁹ filiū pepisti: q̄ sol⁹ oēs mūdi filios
z filias q̄ vnq̄ fuerūt z erūt meritis z p̄tutibz
aīcessit. z hūane reipublice vtilior fuit. Si
em̄ omēs mūdi hoīes sil̄ eēt: nō possent vel
ad mīmū gradū excellētie z valor⁹ filij tui be
nedicti pringere. V̄icōpabil⁹ fecunditas spō
se celestis. q̄ filiū illū p̄tulit q̄ vñūsum orbem
redemit. qd̄ oēs mūdi hoīes z cūcte sil̄ crea
ture facere nō potuissent. vt p̄bāt docto. i. iij.
sen. dis. xx. qz emēda z solutio p̄ pctō p̄mi pa
rentis debebat esse p̄portionata pctō z debito
qd̄ fuit infinitū nō rōe acc⁹ in se: s̄ qz p̄ deūz
q̄ est infinit⁹ cōmissum est. Itē qz p̄uauit hu
manū gen⁹ felicitate infinita. z qz corrupit z
p̄didit humanā naturā q̄ multiplicabil⁹ erat
q̄si in infinitū. Vñ ḡ finiti ad infinitū nulla
sit p̄portio. j. metha. z. j. de celo z mūdo. z. iij.
ac. viij. phib. claz est qd̄ oēs hoīes sil̄ cū crea
tur⁹ vñūsil̄ q̄ sunt finite potētie n̄ potuissent

hāc vtilitatē hūano generi facere. s. cū de ma
nu diaboli liberare. z ianuā paradisi p̄ peccatū
clausam illi ap̄ire: atqz cū ad eternā felicitā
tem satisfactōe facta p̄ ei⁹ pctō pducere: sicut
fec̄ b̄ndict⁹ fili⁹ v̄gis h̄ gl̄iose. De cui⁹ fecū
dissimo vtero inqt̄ Bern. V̄eter capacioꝝ
cel. latior elemēt⁹. q̄ illū p̄tinere valuit quez
tor⁹ mūd⁹ capere nō potuit. Vñ em̄ filiū genu
it q̄ ē de⁹ aī seclā. q̄ ex ea carnē assumēs h̄z na
turā diuinā z hūanā i vna p̄sona. c. si q̄s ep̄s
xxij. di. z de sū. tri. z si. ca. c. j. vñ hec v̄go fecū
dissima fuit genitrix n̄ solū Iesu xp̄i hoīs s̄
etiā dei. cui⁹ p̄riū asserēs Theodor⁹ p̄denat⁹
fuit i p̄al. Cōstātinopolitano. vt h̄z. xvj. dis.
c. sexta. §. q̄nta. Et hec sufficiāt p̄ sexta pte h̄
fimonis. Nūc v̄o trāseam⁹ ad septimā pte q̄
erit p̄lixior. Quia em̄ deliberāui i nūero p̄e
dicationū hui⁹ opis nō p̄terire numez ano
rum q̄bz vixit brā v̄go in hac vita mortali. s.
lxij. Jō necesse erit aliqñ lōgos facere fmo
nes. qd̄ tñ erit vtile p̄dicatoꝝibz. qz quasi de
singulis p̄ibz p̄dicationū istaz poterūt suo
modo texere vnū fmonē: habētes motiua. fa
cile em̄ est inuētis addere. vt notāt doct. sup̄
glo. in l. gallus. circa p̄n. ff. de libe. z posthu.
Vnde credo qd̄ predicatorēs cū hoc sermone
rio poterunt p̄ totū annum quotidie predi
care de glorioſa virgine Maria. z semp tra
ctare de virtutibus ac vicijz atqz de p̄nenti
bus ad salutem.

¶ De septima p̄ditione sponse celestis q̄ d̄z
copiositatis

Item vos nō debeat p̄ncipalit̄ attēdi
in p̄hēdo m̄imonio. aut illd̄ Latho
nis poete in suis documētis. Vxoꝝem
caue ne ducas sub nomie dotis. Itē licet vos
nō sit de essentia m̄imonij q̄ sine ip̄a p̄bi p̄r.
c. si q̄s dñis. xxx. q. v. z. §. illud quoqz. i. aut.
q̄bz mo. na. ef. leg. coll. vj. z. c. p̄ sanguineozū.
z. q. iij. z. l. si. C. de dona. ante nup. z p̄ doc. in
l. ij. c. de nup. z per glo. z Arch. in c. nullum.
xxx. q. v. z. Johā. an. in c. accessozūz. de regu.
in libro sexto. z per glo. in c. noſtrates. xxx. q.
v. z in c. z si necessarie. de dona. inf. vi. z vxo.
z p̄ Immo. in c. p̄ vestras. eo. ti. in glo. si. Tñ
decens est in omi matrimonio dotē dari. d. c.
nullum. z. c. aliter. z ibi glo. xxx. q. v. q̄ dos de
bet dari fm facultatē z dignitatē personarūz
l. quero. z. l. siue generalis. ff. de iure dotis. et
aut. si q̄uis. C. de rei vxoꝝ. actio. z. l. si quis
sepulcrum. §. si. ff. de reli. z sump. fu. z. l. penul
tima. C. de ep̄ali audi. z. c. nullum. vbi glo.
xxx. q. v. z. ca. primo. vbi glo. extra. de adul. f.
Magnis ergo p̄ncipibus magne ab vxō

Sermo.v. De natiuitate Marie

Femine
auare se

ribo dari debet dotes. Quato aut maiorē ha-
bet mulier dote tāto libet cū ea trahit mī-
monū. Et iō de^o libet bndicta gēne despo-
lauit et cā sibi copulauit. q sibi maximā dote
portauit. Licet em dicat q seminarū genus
auarissimū est. sed si ego in si. ff. ad vell. et d
donat. inter viz et vxorē. l. si stipulata. §. j. et
notatur in. l. si a sponso. C. de dona. an nupr.
Ipsa tñ beatissima virgo liberalissima fuit.
Nā sponso suo celesti dote copiosissima de bo-
nis optimis dedit. Scies em q bonū quato
pmanētius tāto est meli⁹. vt habet. iij. phis-
coz. noluit deo dare dote de rebo tpalibz trāsi-
torijs: momentaneis et caducis: que diu per-
manerenō pnt. sz de thesauris oīm pūturz q
stabiles diuitie sunt. Un in quadā epla bea-
tus Basili⁹ ait. Sola vir⁹ et viuēt et mor-
tuo stabilis et firma possessio est. Et Tull⁹ i
paradoxis inqt. Nulla possessio. nulla vis
auri vel argenti pluris qz vtus extimada est
Nouerat em verā esse illā sniam Sponij i
eplari. li. v. dicēs. Humana suba recti⁹ mēte
qz mole cēfenda ē. Un Tull⁹ vbi. s. ait. Ni-
hil meū vel cuiusqz alteri⁹ est qd auferri vel
amitti potest. Et Varro in sentētijs suis i-
quit. Nemo suū putet qd extra ipz ē. Qua
ex re: vt inqt Amb. in quodāz smone: nihil
ex tpalibz rebo nostrz dici pōt. sole aut pūtes
nostre sunt q a nobis auferri nō possunt. qz i-
tra nos sunt. Et iō Prosper in li. epigra. dic
Terrenis opibz cum diues gaudet iniquus
Ueris se miser nescit egere bonis. An licet
aduersis cessantibz oia parcat. Rege tamen
morez sit faciendus inops. Et bona iustorum
nullis obnoxia dānis. Hostes. furta. ignes.
et mare nō metuūt. Dis pūtur semp substā-
tia salua ē. Inuit⁹ xpi mūera nēo rapit. Dec
igit scies pgo prudētissima: tā diligēter stu-
diuit pūtes oēs acq̄rere q effecta ē armariū
plenu oīm pūtur et bonoz morz. Un de illa di-
ci pōt illud Prover. xxxj. Dulce filie pgre-
gauerūt sibi diuitias: tu dō supgressa es vni-
uersas. Quapropter b. Anselm⁹ i li. de pceptu
gēnali ipam alloquēs ait. Nulla creatura
te dignior. nulla te sanctior. nulla te nobili-
or. nulla te sublimior in hūano genere reperit
Nō em i alijs pūtur ē. i te vnitū totū reperit
Decille. Istas aut oīm pūtur dotes beatissi-
ma pgo tradidit deo. ppter qz ipe celest⁹ impa-
tor sec eā spōsam suā. et fili⁹ mrez. et spūsan-
ctus suū sacrariū. Et iō Lān. iij. dr: ort⁹ cō-
clusus. Nō exponēs beat⁹ Hiero. in smone
de assumptione inqt. Vere ortus deliciaz in
quo sunt pūta vniuersa floz genera et odora

menta pūtur. **M**artinā q dote dedit ista no-
bilis sponsa suo sponso celesti cū oīm pūtur
et optimoz morz ornamētū ei donauit. **M**a-
gnū em est mores cōposuisse bonos. vt ait
Quidi⁹. iij. de arte amadi. **S**z est notādūz
q licet regularit⁹ mulier dote maritū tñ apud
hyspanos sit secus. qz viri dōtāt pulcras pu-
ellas. vt inquit Bartho. britēsis i suo reper-
torio in pbo dos. et pōt eius dictūz. s. q aliqui
vir dōtat vxorē pbari p. c. quidā. xxvj. q. ij.
et p. c. et si necesse ē de dona. inter vi. et vxorē. licet
glo. ibi exponat: dōtem. i. donatiōem ppter nu-
ptias. **M**ulier em dat viro dote. et maritus
vxori facit donatiōem ppter nuptias. vt inqt
tex. in. c. nup. in si. extra de dona. inter virū et
vxorē. de qua donatiōe etiā habet in. §. est et ali-
ud. insti. de dona. et in. l. cum veterū. C. de do.
an nup. vbi etiā tractatū de sponsalicijs q do-
nat sponso sponse. **S**pōsus igit beatissime p-
ginis deus nō solū donauit ei spōsalia mu-
nera: et donatiōz ppter nuptias illi fecit. sz etiā
illi⁹ dote accreuit: et noua dote ipaz dōtauit.
Primo nāqz volēs eā sp pseuerare in suo
pūtur et nunqz ab eo separi p peccatū: sz sp
esse sibi pūtur p charitatē. dedit ei qnqz di-
spōsitū interius. et qnqz pfectiua exterius q
si decē mūera spōsalia. s. qnqz intrinseca et
quinqz extrinseca. **P**rimū mun⁹ intrinsecū
fuit ardor diuini amoris. **N**ā ip e spōsus ce-
lestis se ei⁹ mēti mirabiliter intinabat. et eā
igne sui amoris ita incendebat vt ipm qstuz
in pūti vita possibile erat amaret. **U**n dice-
bat cū ps. Inflāmatū est cor meū de^o: inflam-
matū ē cor meū de^o. **S**ecundū munus fuit
mortificatio sensualitatis. **P**er em altissimi
que obūbrauit ipam bndictā gēne Luc. j.
oēm sensualitatē q posset inclinare ad malūz
in ea repōit ita vt oēs potētie inferiores eēt
semp subdite impio rōnis. et i appetitu eius
sensuali eēt pfecta modificatio ita vt caro ei⁹
cū spū optime cōcordaret et ei p oia pareret.
Un dicere poterat illi cū ps. Ut iūctū fa-
ctus sum apud te: et ego sp tecū. **T**ertū mu-
nus fuit mirabil⁹ regustatiōis. **D**edit nāqz ei
actualē et experimētale sensuz et gustū marini-
tat⁹ dei: vt cognosceret qnti filij essz mī. et eā i
spōsam et matrē suā p ceterz elegissz. **U**n i cō-
templatiōe tāti mystērij intellectu ei⁹ habebat
actualē relatōz ad tantā maiestātē diuināz:
et ad suā nihilitatē. et sic humiliat⁹ in summo
cū eodē ps. decātabat. **A**d nihilum redactus
sum. s. an tam dignissimū sponso cōsideratiōe
Quartū munus fuit obiectum diuinitat⁹
Aius nāqz cor ita deus ad se traxit vt ipsum

Decem
mūra
Marie

P

D

R

semper oculis suis haberet. et oēs ei⁹ affectus
semper ad ipm tenderet et illū dirigeret. Un
dicebat cū eodē pphā ps. xv. **P**rouidebā to
minū in p̄spectu meo sp̄: qm̄ a dextris est mihi
ne cōmoneat. Et eo totā spem suā ponens il
li p̄tinē adherere dō bonū est: ponere i to

Smino deo spem meā. **Q**uintū munus fuit
suauis repletiois. Tāris em̄ spōsam suā re
pleuit deus p̄solationib⁹ spūalib⁹ vt exdama
ret cū eodē ppheta ps. xxi. Quā magna mul
tudo dulcedinis tue dñe: quā abscondisti
timētib⁹ te. Et itēz ps. lxxij. Quā bon⁹ iſra
el deus hīs qui recto sunt corde. Et ista qnqz

Mūera
extrinseca
Marie

munera fuerunt intrinseca. **A**lta p̄o qnqz
sunt extrinseca. Quoz p̄mū qd est sextū i or
dine fuit angelice custodiōis. **A**līc nāqz
ei spōsus eius celestis multitudinē magnam
angeloz q̄ sibi tāqz dñe deseruieret et eam cu
stodirent. Unde ipi attribui potest illd ps.
xc. Angelis suis deus mādauit de te: vt custo
diant te in omib⁹ vijs tuis. **A**redendū est ei
vt ait sanct⁹ **B**ernard⁹ in quodā sermōe
q̄ brā vīrgo plurimas legiones angelozū ha
buerit ad sui custodiā et p̄tectionē. cū etiāz
Velyseus: vt legi. iij. **R**eg. iij. angelorum
multitudinē habuerit ad suam defensionem

Scdm munus extrinsecū et septimū in or
dine fuit demonū expulsionis. dedit em̄ ei p̄
tūtē expellēti demones. Ita vt sicut p̄ p̄tutes
et calore magni ignis effugāt musce: sic a sua
ardētissima mēte et inflāmatissima charitate
demonia pellerent. et ei p̄tērationē appropin
quare nō auderēt et si aliqñ voluerūt ad eaz
accedere: verificatū est de illis illud **V**iere.
xlvj. **F**ugierūt cōciti nec respexerūt. Et ibi
dem. **F**ugierūt simul omēs nec stare potuerūt

Tertū mun⁹ extrinsecū qd ē octauū i or
dine fuit oīm accideriū i bonū p̄uersio. **N**az
oīa q̄ ei adueniebāt in ei⁹ vtilitatē de⁹ cōuer
tebat. **S**i em̄: vt inq̄t apls ad **R**o. viij. dili
gētib⁹ dñi oīa coopant i bonū. trāsumptiue
in. c. talib⁹. de pe. di. ij. s. p̄spa et adūsa. multo
magis ipsi p̄gini q̄ illū sup oīa diligebat cō
uertit ei⁹ spōsus celest⁹ oīa i bonū. **Q**uartū
mun⁹ extrinsecū et i ordine nonū fuit p̄ctōrū
abominatōis. **A**hris⁹ em̄ fili⁹ ei⁹ q̄ est sapiē
tia p̄ris: q̄ nō habitat i corpe subdito peccat⁹.
Sap. j. fecit illi ita p̄fecte cognoscere maligni
tatē p̄cti quo nihil ē abominabili⁹: vt inquit
Aug⁹. in li. meditatio. neqz p̄niciosi⁹. iux illd
Sāfredi i poetria. **P**essima res vicium: ni
hil eque p̄niciosum. q̄ illud in tāta abomia
tione habuit. q̄ p̄fecte sp̄ suauit illd **E**ccl. xxi

Quasi a facie colubri fuge peccatū. **Q**uin
tum mun⁹ extrinsecū et in ordine decimū: fu
it mūdialiū despectōis. **D**edit em̄ ei spōsus
eius tantū affectū ad celestia bona: et tātam
supnoz delectatōz q̄ oīa mūdialia solatia ei
displicebāt i cōpatione celestīū. **N**otuerat ei
verā esse sniam **S**alomonis dicētis de reb⁹
mūdānis. **V**anitas vanitātū et oīa vanitas
Eccl. j. **E**t trāsumptiue in. c. si. de peni. di. ij
Et ideo dicebat cum aplō ad **Phil. ij.** **O**m
nia arbitrat⁹ sum vt stercoza vt xpm lucrifa
cerem. **U**nde et de mundo dicebat illud. j.
Machab. ij. **O**mīs glia ei⁹ ster⁹ et vermīs.
Et quid mir⁹ si beatissima p̄go mūdialia de
sperit cum dicat **B**ernard⁹. **S**ustato spū de
sperit omīs caro. et affectanti celestia: terrena
nō sapiūt. eternisqz inhiāt fastidia sunt trā
sitoria. **P**rofecto igit ipa beata p̄go que spm̄
sanctū sup omēs puras creaturas degustau
rat. et eternis delicijs sup omēs inhiabat. trā
sitorias delicias sup omēs desperit que satia
re appetitū nostz nō p̄nt. **I**ux illd **S**ualter
ri potet alexādraide. li. viij. dicētis. **Q**uid
tibi diuitijs op⁹ est q̄ semp auar⁹. **A**uriē pa
riunt: q̄to tibi plura parasti **T**āto plura pe
tis. et habēdis arri⁹ ardes. **S**icqz famē faci
ens defectū copia nutrit. Et iō p̄fecte suauit
illd **A**ratoris poete dicētis. **A**uri cesser amor
q̄ p̄pectora sp̄ adurit. **Q**uo capis mortale ge
nus. q̄ pullulat omē **D**e radice malū. cuius
violenti⁹ ardet **A**mbitio: crescētemō. stimu
lātqz rapinis **A**ddita lucra famē. **I**te suauit
illud **S**athonis p̄siliū q̄ ait. **D**espice diuiti
as si vis aio esse beat⁹. **Q**uas si suscipiūt mē
dicat sp̄ auari **E**t hec de munerib⁹ spōsalicijs
q̄ de spōse sue donauit dicta sufficiāt. **F**ec
qz illi donatōz p̄p̄ nuptias. qz repleuit eam
grā a plāta pedis vsqz ad verticē capitis. Et
iō ei apparēs angel⁹ retulit ipaz donatiōem
di. **A**ue grā plena. **F**aciē itaqz spōse sue licet
naturaliter pulcrā et gratiosā: ipe celest⁹ spō
sus fecit pulcriorē et oib⁹ gr̄tiosissimā. **U**n illi
dicere poterat illud **P**eter. xv. **F**acies tua
plena est grāz. Et notāter dī grāz. ad inuen
dum q̄ cuz hac pulcritudine corpali habebat
vnā aliā singularē p̄rogatiuā p̄ alijs p̄gibus
et sanctis. **U**ult⁹ em̄ formosus mulier⁹ solet i
clinare ad p̄cupiscentiā. Et iō dicat **E**ccl. ix.
Auerte faciē tuā a muliere compra: qz p̄pter
faciē mulieris multi perierūt. et ex h̄ p̄cupiscē
tia quasi ignis exardescit. **A**d hoc etiā addu
ci pot illud **Q**uidij. ij. de reme. amo. dicētis.
Non facile est visa thaurum retinere iuuen
ca. **F**ortis equus vise semper adhyunt eq̄ et

Sacies
mulier⁹

Sermo. v. De natiuitate Marie

Et iō multi q̄ volētes videre pulcritudinem mulieris i p̄m cōcupiscētie ceciderūt. dicere possunt illud eiusdē poete in sc̄do d̄ tristibus sc̄z Deu mihi cur vidi: cur noxia lumina fieri. Aīcet em̄ mulier sit sancta: tñ pulcritudo et formositas ei⁹ aīas inspicientiū ad libidinē inclināt. Pater de Iudith: ppter cui⁹ pulcritudinē statim Holofernes cap⁹ est. Iudith x. Un̄ Theodol⁹ p̄tera inq̄t. Femineas vires expauit dux holofernes. Insignis vidue velano cap⁹ amore. Et sil⁹ capri fuerit iudices senes in formositate Susanne. Daniel. xiiij. Alij q̄z tyrāni capri sūt pulcritudine p̄gimulicē sc̄e fuerint: vt p̄z de sc̄a Agnete. Agatha. Petronella. Katherineina et multis alijs.

Nullus concupiuit Mariam

S ex formositate sp̄se celestis null⁹ vnq̄ occasione cōcupiscētie accepit: s̄z pot⁹ si q̄s luxuriosus eā inspexisset remordebatur d̄ peccato suo et rep̄mebat ei⁹ concupiscētia s̄m q̄sdaz theologos i. iij. sen. di. iij. et p̄p̄ h̄ illi canit ecclesia. Speciosa sc̄a es et suauis sc̄a dei gentitrix: q̄rāta fuit sc̄itas ei⁹ vt ad alios ipi⁹ rursus extēderet: et extingueret i eis oēm cōcupiscētia carnalē. Un̄ dicit p̄dicti theologi q̄ Ioseph ei⁹ sp̄sus q̄to ampli⁹ loq̄bat et iulabatur cū ea: tāto magis p̄firmabat i p̄posito p̄gimitatis quā deo vouerat sil⁹ cū ea. vt dicitur i q̄rta p̄te p̄ncipali h̄ op̄is. s̄mōe vl. Et ppter h̄ brā p̄go mirre assimilāt. Eccl̄. xiiij. Quia sicut mirra odore suo occidit vermes: ita sanctitas ipi⁹ alios radiabat. et i eis extinguebat vermes cōcupiscētie carnalē: et oēs inhonestos mot⁹ libidis. Hoc autē ex q̄rtuor causis pcedere potuit vl̄ aliqua eaz s̄m sanctū Bernardinū in suo quadragesimali de euāgelio eterno: in s̄mone sc̄de serie post dñicam oliuarū. Et p̄mo ppter impressionē: q̄z om̄ibz q̄ inclinati erāt ad cōcupiscētia vt carnaliter cōcupiscibilis nō apparebat. Nā si mulier etiā valde pulcra p̄p̄ aliq̄d factū q̄d viro displiceat nō pōt ei vt cōcupiscibil⁹ apparere. Sicut patuit d̄ Thamar filia David speciosissima et de Amon fratre suo. iij. Reg. xiiij. quā ex magno odio fecit postea ei⁹ de domo. multo magis ex p̄te gr̄e potuit h̄ in bonū opari vt formosa p̄go nō cōcupisceret ab aliq̄ eā vidente.

S c̄do autē potuit pcedere ppter ei⁹ iulatiōnē q̄ maximā et admirabilē honestatē et morū et gestuū grauitatē in facie et in toto corpore eā intuentibz ostēdebat: suās illd̄. j. ad Thes. iij. vt honeste ambulet ad eos q̄ foris sunt. et illud. j. ad Thos. xiiij. Dia ad edificatōem fiat. Et itez. Dia honeste s̄m ordinē fiat in vobis. Aduersatio igit̄ beatissime p̄gis fuit

honestissima: intm̄ q̄ p̄ extrinseca signa apparebat aptius q̄ nullaten⁹ posset ad feduz aliq̄d inclinari. imo q̄ erat tota deo dedicata et singularissimū sp̄s sancti habitaculū sc̄a. Sicut p̄tingeret de sanctissima muliere que esset quasi cōtinue rapta. **T**ertio h̄ pcessit ppter occultatiōem sue pulcritudis. q̄z eam q̄rū poterat celabat. et nō ornabat sicut faciunt multe mulieres quaz ornāt⁹ magis incitat ad luxuriā q̄ ipsaz pulcritudo. iux illud Duid. in p̄mo de reme. amo. Decipimur culty: gēmis: auroq̄ tegunt̄. Dia: p̄s minima ē ipa puella sui. Itē beatissima p̄go coopiebat optime mēbra sua: et sic occultabat formositatem suā. Ad h̄ autē adduci pōt s̄militudo corporis xp̄i. cui⁹ claritas post resurrectōz discipulis celabat. et sil⁹ vltra q̄ brā p̄go celabat quantum poterat suā formositatē. potuit deus eaz miraculose celare ex malo aīo aspicientibz vl̄ aspiciere volentibz in eā. **Q**uarto ppter radiōz ex vultu suo emissionēz hoc pcessit: ita vt nullus eā facie ad facie fixe intueri posset s̄m q̄ supra dictū est s̄mone p̄cedenti. **Q**ui to dicere possum⁹ q̄ hoc pueni. bat ex sua puritate. Ad quod melius intelligendū est notandū q̄ vt habet Math. xxi. et Ioh. ij. Xps̄ eiecit de tēplo om̄es vendētes et emētes in eo. et nedū verbis eos redarguit sed etiā factis. q̄z flagello quod de fomiculis fecerat eos percutiebat. et nemo fuit ausus ei resistere. q̄z in ter iudeos nullū p̄matū generet. imo samaritanus ab eis reputabatur et ei in om̄ibz contradicere nitebatur. Causa autē quare ei oēs obedirent recedēdo de tēplo assignat̄ a docto: ibz maxime a beato Hieronymo. q̄ a facie et ore xp̄i sic exibant quidā radij sue diuinitat⁹: q̄ bus territi obedientes fuerūt et dō quē intelligebāt sub illa carne latere. Ita igit̄ dico ad propositū q̄ a facie p̄gis exibat radij tāte honestatis et puritatis q̄ etiā ad alios resultabāt et hoc ppter intrinsecā integritatē. Et ad h̄ p̄firmandū adduci potest q̄ vt dicit sapiētes et experti: si adsint due mulieres eque pulcre. quaz vna sit p̄go pudica: altera p̄go corrupta maiorē dabit tentationē aspicienti sine dei timore: et magis inclinabit ad cōcupiscētia: am illa corrupta q̄z pudica. Et rō ē. q̄ corrupta habet vim inficiēdi et tērandi ex duplici corruptōe. s̄. nature et p̄sone. Nature quidē q̄ corrupta est generalit̄ i tota natura humana ex p̄cto p̄moz parētū. et p̄sone sue p̄cularis q̄ est corrupta. Altera p̄go s̄. p̄go pudica: nō habet corruptōnem p̄sone: sed tm̄ nature. Et ideo minus inficit. Duo enim vincula

B

T

Nota

daris paribus magis ligant q̄ vnū solū. s. penul. et in aut. de p̄san. et vte. fra. et notatur i s. si p̄o. insti. de adop. **A**u ḡ vt probatum est in p̄ma p̄e p̄ncipali hui⁹ operis. beata s̄go fuerit p̄seruata a cōmuni corruptiōe nature humane. et in p̄sona sua nullā penitus vnq̄ habuerit corruptiōem: nō est mirū si aspectus eius neminē vnq̄ infectū. imo rōne sue inuolabilitatis et illibatissime atq̄ incōtamina- tissime s̄ginitatis et itegerrime puritatis: ad castitatis et honestatis amorē oēs iducebat. **Q**uare merito dici p̄t ḡra plena i facie n̄ so- lū rōne formositatis s̄ etia honestatis. **S**cdo ei⁹ sp̄sū repluit eā ḡra in ore. **I**lle em̄ d̄r h̄re os gratiosum q̄ nullū cū eo p̄m̄ cōmit- tit. **D**e q̄ d̄r **J**acobi. iij. **S**i q̄s in s̄bo nō of- fenderit hic p̄fect⁹ est vir. **S**z q̄s est hic lau- dabim⁹ eū. **E**ccl. xij. **P**rofecto si q̄s h̄ serua- ret: beatus dici posset. **I**uxta illud **E**ccl. xij. et xxv. **B**eat⁹ vir q̄ nō est lapsus in s̄bo. **D**e hac aut̄ s̄tute cōmēdat d̄ns n̄r **I**esus ch̄rist⁹ **I**sa. liij. et j. **P**e. ij. vbi d̄r. **Q**ui p̄m̄ nō fecit nec inuēctus est dol⁹ in ore ei⁹. **E**i⁹ q̄z beatis- sima mater p̄t de hac s̄tute cōmēdari. a cu- ius ore nunq̄ exiit s̄bū incōpositū aut oci- osum seu inutile. **S**ciebatur em̄ verā esse illaz moralis **A**thōnis s̄niam q̄ ait. **V**irtutē pri- mā puro cōpelcere lingūā. **P**roxim⁹ ille deo est q̄ scit rōne tacere. **E**t iō ipa q̄ fuit prima: optime vbi opus erat silentio sciebatur tacere. **N**ouerat nāq̄ etiā verā esse illā **Q**uidij sen- tentiā in scdo d̄ arte amādi dicēs. **E**ximīa ē s̄rtus p̄stare silētia rebz. **E**t cōtra gravis est culpa tacēda loq̄. **E**t iō omīa ei⁹ s̄ba fuerūt bona atq̄ morigeratissima et edificatiōe ple- na. et cōsequenter gratiosa. **I**uxta illud **Ri- card⁹** poete i. de nuptiis. **N**il s̄mone bono ḡ- ti⁹ eē solet. **U**n̄ de ipa b̄dicta s̄gie dici po- rat illud **I**sidor⁹. xj. **N**ō ē tal⁹ m̄lier sup̄ terrā in aspectu et i pulcritudine et sensu s̄borum. **H**oc aut̄ eē v̄z p̄bat. **N**ā i toto textu euan- gelico nō inuenit q̄ locuta fuerit nisi septē vi- cibz. et oīa ei⁹ s̄ba fuerunt s̄cra et edificatoriā. **U**n̄ eā loq̄ audietes poterāt ei dicere illud qd̄ postea filio ei⁹ dictū est **I**oh. vj. s. **U**erba vi- te eterne habes. **V**oz aut̄ s̄boz tria dixit do- duo anglo: et duo hoī. **U**n̄ plura locuta ē deo q̄ angelo vel homini. ad innuendū q̄ pl⁹ do- loqui debem⁹ in orōne et deuotiōe q̄ cuilibz cre- ature. **P**rimū aut̄ verbū qd̄ deo dixit fuit gratiaru actiōis. qd̄ habet **L**u. j. **Q**uā enim se extolli audiuit ab **E**lizabēth dixit. **M**agni- ficat aīa mea d̄nm. **I**n q̄ cārico ipa s̄go gl̄io- sa deo gratias agit p̄ tot et tātis laudibus q̄s

ei attribuebat **E**lizabēth. oīa ipi deo referēs. **E**t in h̄ dedit nobis exemplū q̄ q̄ridie debe- mus deo gr̄as p̄ receptis ab eo b̄ficijs refer- re. **S**cdo s̄bū ei⁹ fuit lamētatiōis q̄n̄ amī- sit filiū iā duodenariū. et tādē eo inuēto di- xit **A**u. ij. **N**ili qd̄ fecisti nob̄ sic? **A**cce p̄ tu- us et ego dolētes q̄rebam⁹ te. **E**t q̄b̄ s̄bis no- bis dedit exemplū. q̄ si p̄p̄ p̄ctā n̄ra perdidī- mus xpm̄: debem⁹ eū querere cū dolore et p̄tri- tione. et sic inueniem⁹. **T**ertiu⁹ s̄bū fuit cō- passionis: q̄n̄ in nuptiis deficiente vino: vt habet **I**oh. ij. dixit. **V**inū nō habent. **E**t cō- passione em̄ mora fuit hoc dicere: ne illi q̄ fa- ciebant nuptias essent p̄fusi. **V**āc aut̄ cōpas- sionē etiā nūc oñdit erga nos. q̄z quōtidie orat p̄ nobis peccatoribz dicēs. **V**inum nō habet. **V**inū nāq̄ qd̄ humanū cor letificat: significat gr̄am dei quā orat nobis concedi a deo. et in hoc nobis dedit exemplum pietatis. **Q**uartū s̄bū quod est p̄mū dictū angelo fuit s̄bū honestatis. **Q**uō fiet istud qm̄ vi- rum nō cognosco: id est nō cognoscere p̄po- no. **A**u. j. **E**t in h̄ nobis dedit exēplū cauēdi ab ipudicis s̄bis. q̄z corrupūt bonos mores colloquia mala. j. ad **A**hoz. xv. **U**n̄ mōrana- rius in luna celeri. et xvj. in q̄t. **T**urpia s̄ince- ros corrupunt famina mores. **Q**uintū s̄- bū fuit hūilitatis q̄n̄ r̄ndit anglo. **E**cce ancil- la d̄nit. **F**iat mibi s̄m s̄bū tuū **L**u. j. **I**n q̄b̄ s̄bis cū se vocauerit ancillā ipa q̄ erat sp̄osa dei p̄ris atq̄ electa mater filij dei: et sacrarium sp̄sū sancti ac reclinatoriū totius trinitatis. **E**t p̄sequēter regina celoz. d̄nā angeloz. et toti⁹ mūdi impatris. dedit nobis exēplū hūi- liatiōis. **S**extū s̄bū qd̄ fuit p̄mū dictam hoī: fuit s̄bū charitatis et dilectiōis. q̄n̄ intra- uit in domū **Z**acharie: et salutauit **e**lizabēth **L**u. j. **I**n hoc etiā d̄ans exēplū q̄ nemini ex odio verbū referare debem⁹. **S**eptimū ver- bū fuit veritatis et instructiōis. q̄n̄: vt habetur **I**oh. ij. dixit ministris nuptiaz. **Q**uodcūq̄ dixerit vobis fuate et facite. **Q**z salutaris doctrina est ista. **F**elices nos si obseruabim⁹ eā. **I**n q̄b̄ s̄bis nos instruit q̄ primis n̄ris debem⁹ tradere bona documēta. **A**u igit in oī- bus euāgelij nō inueniat q̄ dixerit plā s̄ba q̄ septē edificatiua ac exēplis plena. valdeq̄ vtilia. merito dici p̄t plena ḡra i ore suo dul- cissimo. **Q**uā gratiositate sibi infudit spon- sus ei⁹ celest⁹. **I**uxta illud ps. xliij. **D**iffusa est gr̄a i labijs tuis et. **I**pa em̄ b̄tissima s̄go p̄fectissime fuanit illud documētū **B**ernar- di in quadā epistola dicentis. **C**ū aliqd̄ di- cis: verba tua sint rara. vera. ponderosa et

Septēz
s̄ba ma-
rie

Bermo.v. De natiuitate Marie

deo. Quasi nobis ex hac sua morigeratissima locutione diceret illud qd inqt impatori. l. fi. C. de dona. s. verba supflua respuenda ee cen sem. 7 in. s. illud so. in phemio digestorum. oportet pmi alias: postea linguas fieri erudi tas. Et illud qd inqt iuriscōsult. i. l. labeo. s. fi. ff. de suppellect. le. s. nemo dicat nisi qd pms mēte agita uerit. Qui em custodit os suu: cu stodit animā suā. Qui aut incōsiderate loq tur: sentiet mala. Prover. xij. 7 trāsumpti/ uein. s. s. aliud. v. q. v. **T**ertio repleuit eā sponsus ei⁹ celestis grā in aurib⁹: quādo mī/ sit ad eā. Gabrielē angelū q̄ dulcissimum ac gratiosissimū cantū in suis aurib⁹ ex pre sui decantauit dicens. Ave grā plena. s. nō soluz in anima: s. etia in toto corpe. plena gratia i facie in ore 7 in aure. dñs tecū. q̄ vt inqt Au gustin⁹ ex sinu patris i vter⁹ descendere digna tus est matris. bñdicta tu in mulierib⁹. q̄ vt inquit Origenes. sola diuini germinis pa/ rens effici meruisti. **G**ratiosissimū cāticū qd etern⁹ sponsus i gratiosissimis sponse sue aurib⁹ fecit resonari. atq; eā indicibili solati/ one repleti. **Q**uarto repleuit eā grā in pe ctore 7 in māmellis suis bñdictis. qd ostēdit **A**uē. x. vbi dicit q̄ loquēte Iesu ad turbas: ex tollens vocē quedā mulier de turba dixit illi **B**enē venter q̄ te portauit 7 vbera q̄ suxisti hec aut mulier fuit marcella pedissequa scē **M**arthe q̄ spūscō edocta 7 inflāmata deuo tione xpī 7 intemerate matr⁹ ei⁹. iō appella/ uit brā vbera illa sanctissima: qz fuerūt plēa dulcissimo lacte q̄ lactat⁹ est fili⁹ dei dulcissi/ mus. qd quidē lac nō venit ad pect⁹ 7 gēnis p eā viam 7 modū q̄ venit ad vbera ceteraz mulier⁹ ad q̄ ascendit de sanguie mēstruo ipa/ rū mulier⁹. 7 ibi generat lac fm **A**uē. de for/ matiōe embrionis. **A**d vbera em brē 7 gēnis mūt ei⁹ spōsus celest⁹ de celo lac pēciosissimū in tāta q̄ntitate q̄nta potuit sufficere ad nu/ triendū suū bñdictū filiū. **I**git̄ bñissima 7 go pfecto tu fuisti grā plena i pectore. quia tuē sacratissime māmille fuerūt plene sacra/ tissimo lacte de celo misso. **U**nde canit ecclia **S**aluatorē seculorū: ipm regē angelorū sola 7 go lactabat vberē de celo pleno. **Q**uū qz o brāz bñissima vter⁹ grā repleuit spōsus tu⁹ bñdict⁹. 7 iō p̄dicta deuota mlier eū bñm p̄di cauit. **T**ūc em vter⁹ mlieris dicit beat⁹ qm cōci/ pit 7 parit filios notabiles. pulcros magnos doctos 7 excellētes. **F**elix g vter⁹ sacratissime 7 gis 7 grā replet⁹. q̄ tam magnū dñm conce pit 7 pepit q̄ tot⁹ mūdus cape ei⁹ excellētiā neq̄t. q̄ sol⁹ pl⁹ valet qz oēs q̄ vñqz in mundo

fuerūt geniti. **U**n canit ecclia. **Q**uē terra pō tus ethera: colūt adorāt p̄dicāt: trinā regen/ tem machinā claustrū **M**arie baiulat. **A** itez. **B**eata viscera **M**arie 7 gis q̄ portauē runt eterni patris filiū. **Q**uū qz pedes san/ crissimi repleti fuerūt grā. qz et eūdo 7 stan/ do sp fuerūt in sponsi sui seruitio exercitati. **S**emp em eis vīa est 7 ruse 7 sancte. **N**am fm q̄ in euāgelio reperit ad tria opera pedes suos mouit: dans nobis exemplū q̄ ad hec tria curram⁹. **P**rimo ad op⁹ obediētie 7 hu/ miliatiōis. qm vt habet **A**uē. ij. iuit cum **J**o/ seph in bethleē vbi describeret fm edictū cesa/ ris. **H**oc em iter tantū sponso suo celesti pla cuit q̄ tūc fecit ex ea nasci filiū suū. **T**u igit o aia deuota facias q̄ tibi ex obediētia inuim/ gunf 7 valde mereberis. qz magna est 7 ruse obediētia. vt ait glo. in. l. desertorē. s. in bello. ff. de re mili. 7 est maximi meriti apud deum. c. nulla. xlij. di. 7 c. sciendū. vij. q. j. **L**icē at **O**ctauian⁹ impator esset infidelis tñ voluit bñissima 7 go illi⁹ obtemperare mādāt: dans nobis exemplū q̄ etiā platis malis debemus obedire in licitis 7 honestis. j. **P**e. ij. 7 c. **J**u lianus. 7 c. q̄ resistit. 7 c. si dñs. 7 c. impato/ res. 7 c. qd g. xj. q. iij. **A**d qd adduci pōt illd qd inquit **V**irgil⁹ in. iij. georgi dices. **E**st legū seruāda fides: suprema potestas. **Q**uod mādāt fieriqz iuber parere necesse est. **S**e/ cundo exercuit brā 7 go suos pedes sacratissi mos in ope charitatis 7 dilectōis. qm vt ha/ betur **A**uē. j. iuit cū festinatione in mōtana ad visitandū **E**lizabēth. 7 vt ei seruīz vt di cit **A**mb. sup **A**uē. **A**d h etiā opus pietatis mouit pedes suos qm portauit filiū suū in egyptū ne occideret ab **H**erode. vt habetur **M**att. ij. 7 tūc de ipsa verificata fuit illa sen tentia q̄ ponit in. vj. eney. scz **T**uic iter duz pietas datur ora meri **N**ate tua. in itinere em tā duro 7 aspero solabat aspectu 7 am/ plexib⁹ dulcissimi filij sui. 7 pietate materna **E**t in his motib⁹ dedit nobis exemplū exer/ cendi libenter opa pietatis. **D**e q̄ excellēti 7 tute inqt **P**retori⁹ poeta. **Q** maxima rerūz **E**t merito pietas hoi turissima 7 ruse. **Q**ui tertio mouit pedes suos bñdictos ad op⁹ la/ trie 7 deuotiōis. qm vt habet **A**uē. ij. iuit ad templū ad offerendū 7 p̄sentandū filiū suū **I**tē qm vt in eodē. c. habet in die festo tā filio suo facto duodenario ascendit hierusalē ad adorandū dñm in templo. in q̄ motu dedit nobis exēplū eūdi libet ad ecclias 7 ibi ado/ rare 7 deprecari dñm: iuxta illud ps. **I**n ecclis benedicite deo domino. **E**cclia em est dom⁹

D

Ad tria
currere
debem⁹

Maria
gratiosa
i aurib⁹

M
Gratios
sa est i pe
ctore

T

dei et loci orationis. dicente domino **Matth. xxi.**
Domine mea domine orationis vocabis. fac capitu-
 lum orationis. et capitulum in oratorio. **xlviij.**
dis. Man. qz spose sue repleuit de gra in
Gratio tantu q dedit ei pater extendendi manu suas
seman sup quoscunq piores ad se recurreres et eoru
 aias. Un de illa dicere possum illd **Job. xij.**
In manu ei est aia omis viuens. Et io ipa
 que est gratiosissima extendit manu sua i re-
 tribuendo. s. suis seruitorib. ps. **liiij.** Itē ad-
 iuuat manu sua bndicta suos deuotos. Un
 ipa dicit illud ps. **lxxviij.** Manus mea au-
 xiliabit ei et brachiū meū confortabit eū. s. q ad
 meū confugiet patrociniū. Dedit qz sponsus
 celest. benedicte huius virtutē extendēdi ma-
 nu suā sup mare. i. sup amaricatos. et eos con-
 solādi. iuxta illud ps. **lxxviij.** Ponā i mari
 manu ei. et. Et ideo o gratiosissima virgo:
 vnusqzqz tribulat⁹ dē ad te recurrere et dice-
 re cū ppha ps. **cxviij.** Fiat manus tua vt sal-
 uet me. et ps. **cxliij.** Emitte manu tuā de alto.
 eripe me vt nō infigar et. Et prin⁹ liberatus
 dicere potest cū eodē ppha ps. **cxlvij.** Po-
 suisti sup me manu tuā: et saluū me fecit dexte-
 ra tua. **Man⁹** brissime sanctissime huius
 qbo spero reduci ad locū eterne felicitatis. Un
 de eius benignitate pfusus dicā ei cū ppheta
 ps. **cxlvij.** Illuc man⁹ tua deducet me et te-
 nebit me dextera tua. Et itēz pfidēter dicam
 Ara speranz a mia tu sey pur quella per cui
 spero anchora esser ellecto. **Man⁹** bndicte spose ce-
 lestis de q dici p illud qd inqt **Dauid** de ma-
 nu dei. ps. **cxliij.** Aperis tu manu tuā et im-
 plēs omeaial bndictōe. **Man⁹** igit pctor bonū
 nouū o peccatū. optimū nouū nō diffidas
 sed pfidenter et secure ad istā gl'iosissimā do-
 minā recurras. Inuenies em eaz in manib⁹
 plenā curialitate. pietate. misericordia. gra-
 tiositate et largitate. **Pl⁹** ei desiderat ipa face-
 reribi bonū et largiri aliquā grāzqz tu accipe
 pcupiscas. Unde illi inquit **Bern.** Ave gra-
 plena. in ventre gratia diuinitatis. In ore
 grā affabilitatis. In corde gratia charitatis
 In manib⁹ grā misericordie et largitatis.
Hec ille. Prop⁹ has igit progatūas quas
 celestis spōsus bñ huius donauit. inqt deuo-
 tus **Ansel.** loquēs deo. Quō veniā ad te nisi
 p **Mariā** p quā venisti ad me? Qui em per
 aliā viā vadit: pot⁹ deuīat qz vadat. Scit⁹
 quozqz **Bern.** ipam bndictā huius alloquēs
 ait. **Santa Maria** hgo beata tu vias per
 quā homo venit ad deū. et peccator ad veniā

et p quā venit ad peccatōē veniā. nō em ve-
 nit ad veniā qui nescit amare **Mariā** **Hec**
ille. Ecce q quomodo spōsus celestis magni-
 ficam donationē ppter nuptias fecit sponse
 sue: grā eā replēdo in toto corpore et in oibus
 sensib⁹ corp'alib⁹ et in tota aia. Ipsam etiam
 spōsam suā benedictā nō solū gratia repleuit
 sed sibi totalitē cōsecrauit. Iuxta illd ps. **xlvi.**
Sanctificauit tabernaculū suū altissimus.
Man⁹ qz spōse sue accreuit. Un possum⁹ de **A**
 noie meditari q vidēs de scitātē bñ huius
 et dōrē magnā quā habebat. s. oim pcurū: di-
 cere potuit parētib⁹ ei⁹ illd **Sen. xxiiij.** Au-
 gere dōrē et munera postulare: libēs tribuā qd
 perieritis tū date mihi vxorē hāc puellam.
Accepta igit ea i spōsam: augmētauit ei⁹ do-
 tem: qz de pcurē in pcurē illā crescere mirabi-
 liter fecit. ita vt de ipa dici posset illud qd de
 filio ei⁹ postea scriptū est **Luce. ij.** s. crescebat
 sapiētia. etate: et gratia apud deū et homines
Sed nō pcurus rex celestis supradict⁹ mune-
 rib⁹ sponsalicijs et donatōē ppter nuptias atqz
 augmētō dotis dilectissimē sponse sue ei ma-
 ximā dōrē dedit. Nā oēs aie ei⁹ potētias ex-
 cellētissime dotauit. **Primo** igit intellect⁹
 ipi⁹ dotauit dono sapientie et intelligentie. **U**
Et pclaz aut est donū sciētie q fm phz. viij.
 phis. homo dē equiuoce de docto et indocto.
Nā tāta est differētia inter virū doctū et in-
 doctum: quanta est inter viuū et depictū **Do**
 mo em viuus habet oculos et cum eis videt.
 aures et cum eis audit. ceteraqz sensuū orga-
 na seu instrumēta. et cū eis operat opatiōes
 vitales. **Mortu⁹** aut seu depictus licz habe-
 at talia instrumēta: cū eis nō nihil operatur.
 quia cū oculis quos habet nō videt. et cū au-
 rib⁹ non audit. et sic de singulis. quia caret
 anima corp⁹ viuificāte. Dicit em phs. ij. de
 aia. q aia est pncipiū viuēdi: sentiēdi et intel-
 ligēdi. **U** igitur pfectio intellectus sit scire:
 vt inquit cōmentator **Auerrois** in. ij. de aia.
 ideo doct⁹ et sciētificus dē de homo tanqz sua
 pfectione dotatus et pfectus. **Indoctus** autē
 tanqz puatus sua pfectōe non dē pprie homo
Sponsus igit celestis hanc dōrē intelligē-
 tie dedit sponse sue tam excellentissimo mo-
 do: q licet natura humana habuerit plurī-
 mos viros doctos i diuersis scientijs. nemo
 tamē vnqz ea doctior fuit: immo ipsa fuit su-
 per omnes doctissima. **Sciuit** em pl⁹ qz om-
 nes grāmatici. rethorici. logici. musici. geo-
 metre. arismetici. astrologi. phisici. metha-
 phisici. legiste. canoniste. et theologi. et q cūqz
 alij periti in quauis arte liberali vel mecha-

U
Dotauit
 de⁹ intelle-
 ctū **Ma-**
 rie

Maria
 oim do-
 ctissima.

Berno. v. De natiuitate Marie

Nica. **Q**ue clusio pbat p illa regula **B**er.
 in epla ad canonicos lugdunenses dicentis
 Quicqd alijs licet paucissimis est concessuz;
 no est credendu gl'iose p'gini fuisse denegatu
Si g' p'dicte sciētie aliq'bo fuerūt p'cesse: non
 est dubitandu q' mlt'o excellēt' p'cessit illas
 sp'itus celest' sue sp'ose b'ndictissime. **P**refea
Sen. ij. habet q' **A**dā posuit oib' aialib' no/
 men eis puenies fm suas pprietates. **N**oia
 em debet pprietatib' rez correspondere. s. est z
 aliud. insti. de dona. cū si. s. aut **A**dā facere
 nesciūisset nisi omes eoz pprietates intrin/
 secas cognouisset. vt p'cludit **N**icola' de lyra
 sup hoc passū. vbi etiā dicit q' deus formauit
 hoīem pfectū: nō solū q'tum ad corp' vt sta/
 tim posset generare: s. etiā q'tum ad animā
 in sciētia ad quā p't q's naturaliter attingere
 vt statim posset docere. **D**esup naturalib'is
 aut habuit cognitionē tantā q'tū p'tiner ad
 statū illū. **D**icit quoq' idē **N**icola' sup. v. c.
 eius dē libri **S**en. q' **A**dā cognouit virtutes
 herbaz z lapidū q' faciūt ad p'seruandaz sa/
 nitate z vitā plangandā. z iō vixit diu. scz
 dcccxxx. annis fm cōem trāslatōem biblie.
 s. fm trāslationem methodij vixit. **M**xxx.
Cognouit g' **A**dā res z pprietates eaz. ita q'
 nō incōueniēter dici pōt q' ille vltimē diffe/
 rentie rez seu speciez q' fm p'm. j. posterioz
 nobis sunt occulte: ei fuerūt note z clare. **E**t
 ideo optime nouit eis imponere nomē p'cor/
 dans eaz pprietatib'. **U**n inq't **N**icola' de
 lyra sup **S**en. **A**uz oia denotant: pprietates
 rez cognoscant. z null' b'n regit ea q' nū nati/
 ram ignorat. **S**z oia cōmissa fuerūt regimi/
 ni z gubernationi **A**dē fm illud p's. oia sub/
 iecisti sub pedib' ei' zc. g. a p'maria p'ditione
 habuit **A**dā rez oīm cognitionē. z hec snia
 est sancti **B**onaue. in. ij. dist. xxiij. ar. iij. q. j.
 quā s'it tenet **V**ugo de sc'to victo. in li. de sa/
 cramentis dices. **R**ez oīm q' cū hoīe z pp' ho/
 minē facere sunt **A**dē dedit deus cognitionē.
Hec ille. q' itez ibidē ait. **C**ognouit hō crea/
 torem suū nō ea cognitionē qua mō a credēti/
 bus absens querit: s. ea qua tūc p' p'tēplatio/
 nis p'sentia cernebat. **E**t idē ponit sc'tus **B**o/
 naue. vbi. s. q. iij. **E**t sic nō cognouit p' specu/
 lum in enigmate. qd fm **A**ug'. xiiij. de trini.
 est s'itudo obscura. s. p' speculū claz p'tēpla/
 tionis: que cognitio in statu innocētie p'eci/
 pue vigeat. tū pp' aie puritatē. cum ppter
 carnis z viriū inferiorū subiectionē ipsi aie.
 vt ait beat' **B**onaue. vbi. s. **S**i g' p'mus ho/
 mo dei p'uaricator futur' talē habuit cogniti/
 onem. multo mag' est credendu dei genitri/

cem innocentissimā z purissimā z nūq' pecca/
 turā. z cui' aie caro cū oib' virib' suis semp
 fuit subiectissima: creatorē z creaturas excel/
 lentissime cognouisse. **B**eat' etiā **T**ho. in. j.
 p're sum. q. xciij. ar. iij. dicit q' **A**dāz ita est a
 deo institutus vt haberet oīm sciām in q'bus
 homo ap' natus est instrui. z p'sequēter ha/
 buit oīm sciām possibilē in hac vita haberi.
Gl'iosissima p'go nōne tu meruisti esse p'fe/
 ctior **A**dā. **E**erte sic. **Q**uia ab eterno ele/
 ctus fuisti ad op' excellentius q' ipse **A**dā.
Adā em fuit elect' vt esset pater oīm hoīm
 tu aut vt esses mater dei. z p'sequēter debuisti
 esse in omni sciētia p'fectior ipso z cūctis ei'
 posteris. **E**t hoc testat' beat' **A**nselm' dicens
Omes thesauri sapie z scie i **M**aria. **N**o/
 tanter aut dixit sapie z scie. q' scia ē cognitio
 rez infimarū. sapia nō est rez altissimarū:
 fm p'm. ix. ethi. z j. metaphi. vbi ait q' sapi/
 ens est ille q' scit omia z difficilia p' certitudi/
 nem z causas altissimas. vt igitur innueret
Ansel. q' beata p'go habuit p'fectā cognitōem
 de infimis z altissimis reb': vtrūq' terminūz
 posuit: z dixit thesauros scientie z sapientie
 eam habere. quia maxim' thesaur' est sapien/
 tia z scientia. inq' illud **S**ap. vij. **I**nfinitus
 est thesaur' hoīb' zc. z **E**cci. j. d. in thesau/
 ris sapientie intellectus z sciētia. **U**n inq't in/
 riscōsultus in. l. j. s. p'inde. ver. est em. ff. de
 vari. z extra. co. q' ciuilib' sapientia ē thesaur':
 q' nō pōt p'cio numario compari. **P**hs nō di/
 cit in libro de bona fortuna. c. ij. **N**ihil meli'
 est sciētia z intellectu nisi deus. **E**x q'bo appa/
 ret q' p'ciosam dōtē dedit deus sue sponse q' ei
 donauit omnes thesauros sapientie z sciētie
Et norandū q' licet magnū sit scire creatā.
 maius tñ est scire z intelligere creatorem. q'a
 nobili' subiectū est creator q' creatura. z pe/
 nes nobilitatē subiecti attendit nobilitas sci/
 entie: vt dicit p'hs z cōmentator in p'hemio
 libri de aīma. **D**igit gl'iosissima virgo ha/
 buisti tu cognitionē dei. **E**erte sic. z plus q'
 alia rationalis creatura. **N**ā licet **M**oyse
 in veteri testamēto z **P**aulus in nouo hanc
 singularē dōtē habuerint q' ante mortē suaz
 viderunt diuinā essentiam nō solū in enig/
 mate sicut ceteri viatores: s. etiā fm modum
 cōmp'hensor. vt declarat beatus **T**ho. ij. q.
 clxxv. art. iij. z **R**ich. noster in. iij. dist. xlix.
 ar. ij. q. vj. z **A**ug'. in libro de videndo deum
 z. xij. sup **S**en. ad lram. z glo. ij. ad **T**ho. xij.
Adē ramen priuilegiū p'cessum fuit excellē/
 tius ipsi virgini tanq' excellentiori persone
 qd testatur **B**ern. in quodā s'mone qui incit

Marie
 doctor
Adā

Iur'
 scia

Mag'
 gu' scia
 re crea/
 torem

pit. Signū magnū dices. **M**aria sole pbi
betur amicta. qz pfundissimā diuine sapiētie
vtra qz credi valeat penetravit abyssum. vt
qzū sine psonali vnione create cōditio pa
tetur: luci illi inaccessibili videatur immersa
Hec ille. **B**enedicta sgo ego credo qz sicut
Iohānes euāg: lista quādo recubuit sup sa
cratissimū pecc? dñi Iesu auxit flucta euāge
lij. c. legim? xxiij. dis. q postea eructauit dices
sui euāgelij. j. c. **I**n pncipio erat verbum zc.
que pbi ignorauerūt. ita z tu qñ tenebas inf
brachia tua infantē illū dulcissimū Iesūz fi
lium tuū hauriebas fontē sapientie diuine.
Ipe em dilectissimus filius tuus emittebat
radios sue diuinitatis sub illa carne innocē
tissima vsqz ad intellectū tuū **M**axime aut
hoc faciebat cū in tuo sacratissimo vtero re
cubabat. **S**imiliter quādo in te descendit spi
ritus sanct? z sras altissimi obumbravit tibi
Luc. j. rāris radijs intelligētie z scie te illu
strauit qz clare vidisti diuinā essentia. z cōse
quenter doctissima oim effecta es: quia meli
ores erāt scōle ille qz arthēteses vl parisiēses
seu bononiēses z qñqz alia mūdi gymnasia.
Et cōfirmatur p dicta. qz vt inqt Hieronim?
in smone de assumptione. **A**płi p spm scām
oia cognouerūt z in omnē edocti fuerūt veri
tatē. s. virgo gloriosissima nō minus: immo
magis qz apłi fuit edocta. **D**ō cōfirmat **H**i
eronym? vbi s. di. **B**eaata sgo inter aposto
los intrās z exiēs familiar? cū eis pculit de
xpi incarnatōe. rāto siquidē verius qñto ab
initio p spm scām plenius cuncta didicerat z
pspererat plenius vniuersa. **H**ec ille. **E**x q
bus omnibz patet quomodo spōsus celestis
dōtauit pīmā potentia beate sginis. s. intelle
ctum thesauro sapie. **S**ecūda potētia aīe
dō voluntas que tunc est plena gratia qñ oī
dinate amat creatore z creaturas. **H**ic autē
amor seu charitas fm **A**ug. xv. de trinitate.
c. xviij. est excellētissimū dei donū quod solūz
diuidit inter filios regni eterni z pditionis
Hoc aut ordīnatissimo amore repleuit deus
animā sponse sue. z psequēter dōtauit scđam
eius potentia. s. voluntatē thesauro charita
tis. **I**pa etenim sgo benedicta perfectissime
amauit creatore z creaturas ea mensura qua
amare debebat. vt declarabit in qrtā pre pnci
pali hui? opis. ser. ij. pre. iij. **D**eū nāqz ama
uit feruētissime ex toto corde suo. ex tota aīa
sua: z ex tota mēte sua. z oibz viribz suis. fm
diuinū pceptū **D**euf. vj. **M**at. xxiij. **M**ar
ci. xij. z **A**u. x. z d. p. di. ij. c. charitas. s. ergo
charitatem. z de sacra vncti. c. vnico. s. hoc

Dorauit
volūtātē
Marie

vinguento. **U**nde **P**rosp̄r in li. epigramatū
inquit. **T**ota mente deus. tota vi cordis
ametur. **E**t quidē alijs poeta dixit. **Q**uo
melior cūctis de? est. pl? cūctis amet. **C**atho
quoz in suis documētis ait. **S**i deus ē ani
mus nobis vt carmina dicūt. **H**ic tibi preci
pue sit pura mēte colēdus. **Q**uā aut beatissi
ma sgo sup omēs creaturas feruenter deum
amauerit: imo q ipsa sola pl? eum dilexerit:
qz omēs āgeli z sanctissimul. pbatur sic. **N**ō
est dubitandū q sgo gl'iosa fuit grata erga
deum. nā si quilibet credit gratus nisi expresse
doceatur ingrat? l. omimodo. z. l. liberi. C. de
inoffi. re. z. l. fi. s. fi. C. de secū. nup. z i. auf. vt
cū de appel. co. s. fi. z. l. seruos ff. de manu. te.
sta. multo magis hoc credendū est de matre
dei sanctissima. **I**te certū est q bndicta sgo
fecit omē illud ad qd tenebat. **S**i em oppo
sitū fecisset nō fuisset sancta. s. ipa obligaba
tur pl? amare deū qz oēs āgeli z scī sil' ergo
ita amauit. **E**t si quera? quare sic erat obli
gata? **R**esponde? q hoc ideo. quia ipsa sola
plura z maiora beneficia a deo recepit qz om
nes āgeli z scī. oēs qz creature sil'. **M**aius
em beneficiū fuit ipsam effici mēm dei qz qe
quid collatū est omibz creatur' sil'. **Q**uā igit
vt ait **G**rego. in quadā omel'. **L**ū augentur
dona: rōnes etiā crescūt dōnoz. quod etiā no
tari potest i. l. pzel byteri. C. de episcopis z de
ricis. z in. l. si vt certo. s. nunc videndūz. ff.
de pericu. z cōmo. rei ven. z in. l. si quis i gra
ui. ff. ad silleianū. **S**equit? q ipa magis obli
gata erat amare deū qz omēs āgeli z sancti.
Uñ inqt **H**iero. in smone assumptionis. **E**t
si xps ab omibz sit amādus: z ex toto corde z
ex tota aīa z ex tota srtute qterēdus maxime
tamē ab ea ardētius cuius erat filius z iō to
tam eā incāduerat diuin? amor: ita vt nihil
esset mundanū quod eius violaret affectuz:
sed ardor pūnus z ebrietas pfusi amoris.
Hec ille. **A**liq etiā doctores dicunt q licet de
cōmuni lege creatura viatrit nō possit ama
re deū actualiter z pūne: s. iterupte. qz dū
verritur ad alia. nec de deo cogitat. nec conse
quenter ipm actualiter amat. **S**altem quādo
dormit. tñ ipsa gloriosissima virgo d pūmile
gio singulari conanue z semp deum amabat
actualiter. non solū dū vigilabat: sed z quan
do dormiebat semp de deo cogitabat z ipsum
amabat. qz licz eius corpus dormiret. anim?
tamen z cor ipsi? vigilabat. **H**ieronym? au
tem vbi sup addit. **N**ouis quotridie inflam
mabatur desiderio affectibz: tanto siqui
dem validius quanto diuinis anim? illius

Sermo.v. De natiuitate Marie

traheret incus incitamentis. Aug⁹. quod eaz
alloquens in quodam sermone inquit. Te ipse
rex regum ut matrem veram et decoram sponsam po-
bus diligens amoris amplexu sibi sociauit.
quia tu cum pre omnibus dilexisti. **De** ille. Et q-
bus apparet qualiter a deo dotata fuit volu-
tas virginis benedice.

Tertia potentia anime
Dota / est memoria ad quam pertinet species sensibilis
uita / ab exterioribus et interioribus sensibus perce-
ria / ptas pseruare. Unde propter hanc ipsa memo-
ria in .iij. de anima appellatur archa omnium
specierum. s. omnium visibilium: audibilium: odo-
rabilium: gustabilium et tangibilium. et etiam insen-
sibilium que eliciuntur a sensibus per virtutem ex-
tremam. ut est species amicitie vel inimici-
cie que elicitur agnus ex visione matris vel lu-
pi. **De** igitur memoria tunc dici potest plena g-
tia: quando visa: audita et lecta salubria seu sa-
lutaria conseruat et meminit. vtpote dei bene-
ficia et mandata. xpi mysteria. et cetera huius-
modi. **De** virgo benedicta habuisti tu memo-
riam gratia plenam. **De** te sic. **De** te enim scriptum
est. **Luc**. ij. **M**aria conseruabat omnia verba
hec conferens in corde suo. Verba scilicet que de
xpo dicebantur: ut exponit Hieronimus. que omnia
erat salubria. **De** miseris mortales. **De** ceci ho-
mines: et vos quid meministis? heu quod por-
tus mala quam bona. **Iuxta** illud **Oracii** in epi-
stolis dicitur. **D**iscit enim citius meminitque li-
berius illud. **De** quis derideret quod probat
et venerat. **Et** ideo vos abutimini potentia me-
moratiua. **N**on sic autem faciebat prudensissima
virgo. **Et** causa quare in memoria spiritus haberet
diuina beneficia et alia salubria: potest assi-
gnari illa que ponit in demerito. v. nica. s. huius
memorialis. et reliqua. et venerabilium. vbi dicitur.
Memoria districte retinet curam domus aspici-
tur. **U**n **Tullius** in .j. rethorica ait. **M**emoria
nil perdit nisi id ad quod non sepe respicit. **U**irgo
enim beatissima continue respiciebat toto mentis
affectu diuina mandata et eius beneficia cete-
raque salubria. et ideo eorum nunquam obliuiscerebat. vnde
in ipsa verificata est illa sententia que ponit in
lij. s. sed quia diuine et alibi allegatur. s. si quid
autem. C. de veteri iure. enucle. s. omnium habere
memoria et nullius obliuisci diuinitatis po-
tius quam humanitatis est quod etiam notat glo-
in .c. cum a deo. de rescriptis. et in .c. porrecta.
de consuetudine. vel in iuri. et in .c. illud dominus. de
cleri. exco. muni. licet enim memoria sit res in-
firma. l. peregre. ff. de acquirenda possessione
et argumentum. ff. de aduocatis lega. l. filio. et quod
uis sit res labilis. l. si arbitretur. ff. de proba. et l. i. in
benignis. C. de testam. **U**n dicitur quod etiam papam

quandocumque fallit obliuio. c. preterea. vbi glossa
xiiij. dil. quod etiam notat glo. in dicto caplo.
illud dominus. de de. exco. muni. **T**amen in beata
virgine nunquam est infirmata sicut communiter
fit in sensibus. sed semper fuit stabilis et firmissima.
Et ideo memoria naturalis **Seneca** et
sancti **Antonij** paduani quod memoria per codi-
cibus utebatur. **U**n memoria artificialis **Tullius**
et cunctorum hominum nihil erat in comparatione me-
morie virginis gloriose. **U**n de licet dicatur quod
scripture sunt inueterata causa memorie. ut ian-
ten. ut prepo. no. imper. coll. v. r. l. contrahit.
ff. de pigno. in quo ad ipsam virginem non erat
necessarie alique scripture per pseruationem me-
morie sue. **U**n igitur dicat **Seneca** in phemio
libri declamationum. **M**emoria est res ex om-
nibus animi partibus maxime delicata. et **Soffre-**
dus anglicus in poetria sua canat. **Cellula**
que meminit est cellula deliciarum. **U**n **Tul-**
lius in .iij. rethorica appellat memoriam thesau-
rarium inuentorum. **A**pparet quod preciosam dotem de-
dit spiritus celestis sue dilectissime spose. quam
tam insigni memoria illustrauit. et cuius me-
moriam omnibus bonorum intelligibilium speciebus
repleuit. **Q**uarta anime potentia dicitur concupiscibilis.
Per experientiam namque videmus quod nos mul-
ta desideramus. ego vnu. tu aliud. ille aliud.
Sicut ergo non possemus aliquid videre nisi ha-
beremus potentiam visiuam: nec audire sine po-
tentia auditiva. et sic de alijs. ita non possumus
aliquid desiderare nisi in nobis habeamus ali-
quam potentiam qua hunc affectum desiderandi fa-
cere possumus. et ista potentia dicitur concupiscibilis
vel desideratiua. et potest concupiscere bonum et
malum. **U**n de quia caro et sensualitas deside-
rat carnalia et sensualia. et ex peccato primorum
parentum est inclinata ad appetendum nocuum.
Ideo dicitur ad **Gal.** v. q. caro concupiscit ad-
uersus spiritum. id est res contrarias spiritui: id
est anime salutis. s. in vna expositionem. **H**anc
autem potentiam concupiscibilem male possidet quidam
qui cum illa appetunt et desiderant vana et nocua.
Iuxta illud **Prover.** xxi. **A**nima impij desi-
derat malum. vel temporalia appetunt cum ni-
mio affectu contra illud documentum **Quiani**
poete dicentis. **N**emo nimis cupide sibi re-
desideret vlla. **H**anc autem potentiam in beata
sponsa sua deus dotauit desiderio perpetuo eter-
norum. ita ut nunquam concupisceret nisi bonum di-
cens cum propheta ps. cxvij. **C**oncupiuit anima
mea desiderare iustificationes tuas in omni
tempore. et iterum ibidem. **E**t mandata tua deside-
rabam. **U**n de hac concupiscentia bonorum
gratias agebat deo ps. cii. dicens. **B**enedic

Dota-
uit concu-
piscibilem.

anima mea dño. & omnia que intra me sunt no-
mini sancto eius. & postea assignat rationem di-
cens. Qui replet in bonis desideria tua. **S**e-
per quoque desiderabat virgo benedicta adipi-
sci gaudia patrie celestis que sunt immutabi-
lia. De quibus **Prosper** in lib. epigramatum
loquitur. Semp erunt quod erat eterne gaudia
vite. Sandedi quoniam causa erit ipse deus.
Nec varias pariet motus diuersa voluntas.
Unum erit in cunctis lumen & vnus amor. **I**a-
que bonis summis posita experientia felix. **N**ec
volet augeri nec metuet minui. **N**ec ille.
Qui ibidem vniqueque nostrum ad percipiendum
bona celestia cum ipsa dei matre exhortatur di-
cens. Delicias iam nunc promissi percipe regni
Virtute atque fide quod cupis esse tene. **E**x-
ulta agnoscens te verbi carne renatum. **Q**ui
si pars es: pars tua christus erit. Qui ne da-
mandi legeres mala gaudia mundi. **P**romis-
sum ad regnum se tibi fecit iter. **Q**uinta ani-
me potentia dicitur irascibilis. **E**t est illa qua
irascimur contra irrogantes nobis vel primo
iniurias & damna. **E**t potest bene & male exer-
ceri. **M**ale quando quis ex ira mouetur ad
vindictam: appetens vlcisci de inimico suo. **E**t
tunc hec potentia male exercetur adeo quod quidam
sapienter videtur in prolixijs phoriz dixit
Homo extra corpus suum est cum irascitur. **S**a-
cit enim ira amittere iudicium rationis dicen-
te **A**thone. **I**ra impedit animus ne possit
cernere verum. **U**nde **T**ullius in tusc. que-
stio. libro. iij. ait. **I**racundia consilio inimica
est. **P**erturbatio autem animi per iram facta de-
monstratur per signa corporis exteriora. **N**am
de irato loquitur **Quintus** in arte amandi. **O**ra-
tum est ira: nigrescunt sanguine vene. & viij.
metham. idem ait. **S**epe suum feruens oculi fert
ira furorem. **E**t **B**ualtherius in alexandraide.
lib. v. dicit. **S**omes indiuisa furoris **P**reci-
pites caput ira gradus. & fellea torquet **A**u-
mina. contemnuntque humiles rosis habenas. **E**t
Urgili. ij. **E**ney. inquit. **F**urores itaque mentem
precipitat. **E**t tale ira nunquam habuit beatissimus
go. qui cum sapientissima esset significatum fuit in ea il-
lud quod inquit **T**ullius in tusc. questio. i. quod sa-
pientes nunquam irascitur. **B**onum autem potest irascibi-
lis potentia exerceri & cum merito: quando quis
ex zelo iusticie irascitur contra peccata. **I**uxta
illud propheta ps. iij. **I**racimini & nolite pec-
care. & hoc modo excellentissime exercuit beatissimus
go hanc potentiam que peccata summe dete-
stata est & odio habuit. **U**nde illi inquit pro-
pheta ps. xliij. **D**ilexisti iusticiam & odisti ini-
quitate etc. **B**onum etiam exercet hec potentia qui-

Potant
irascibile

quis refrenat iracundiam per patientiam. suam
do illud **Quintus** in epistolis. **U**ince animu
iramque tuam qui cetera vincis. **H**oc autem per-
fectissime egit beatissima virgo quecumque esset
optima: nunquam in aduersis turbata est. **S**ed
de illa verificata est illa **Seneca** ad **Lucil-**
lum sententia: dicentis. **U**ir bonus quicquid
ei acciderit: equo animo sustinebit. **S**ciet ei
id sibi accidisse lege diuina qua vniuersa per-
cedunt. **A**um igitur beatissima virgo super
omnes scientifica fuerit: profecto omnia ad-
uersa sibi a bono deo salubriter permessa cogno-
scens patientissime tolerauit. **E**t cum omnes
virtutes habuerit: non est dubitandum quod etiam
patientiam in summo possedit. **D**e qua in-
quit **P**rudens poeta. **O**mnibus vna co-
mes virtutibus associatur. **A**uxiliumque suum
fortis patientia miscet. **V**irtus nam vidua
est qua non patientia firmat. **N**on solum autem
patienter tolerauit aduersa: sed in ipsa tole-
rantia valde gaudebat. **U**nde de eius patientia
dici poterat illud **Lucani** in. ix. **G**audeat
patientia duris. **E**t illud **P**rudens in lib.
de conflictu vicioz & virtutuz. **E**cce modesta
grauis stabat patientia vultu. **P**er medias in
mota acies: variisq; tumultos. **S**pectabat
defixa oculis: & leta manebat. **A**um igitur di-
cat moralis **A**tho. **M**agna etenim morum
semper patientia virtus. **A**pparet quod excellen-
ter potant spiritus celestis potentia irascibi-
lem sponse sue tam mirabili patientia & ma-
suerudine. **D**e qua loquens **B**ernardus in quodam
sermone inquit. **R**euolue diligentius
euangelice historie seriem vniuersam. & si quid
forte increpatorium. si quid durum. si quid denique
signum tenuis indignationis occurrerit in
Maria. de cetero suspectam habere. & ad eam
accedere verearis. quod si plenam magis omnis pi-
etatis & gratie plenamque mansuetudinis & mi-
sericordie inueneris: que ad eam pertinet gra-
tias age ei qui tale tibi mediatrix sua beni-
gnissima miseratione prout in qua nihil po-
test esse suspectum. **N**ec ille. **S**ed ut paucis
multa concludam dico quod tam excellentem dotez
cedit deus sponse sue conferendo ei gratias su-
as. **Q**uod inquit **H**ieronymus in sermone as-
sumptionis. **O**mnis plenitudo gratie que in
christo fuit venit in **M**aria quodque aliter: & bonum
Nam pulcritudo gratie venit in christo sic
in homine personaliter deificato: & in **M**aria
sicut in templo dei solo singulariter deificato.
In christo ut in capite influere. **I**n **M**aria ut
in collo corpori ecclesia transfundere. **I**n christo ut in
supposito subsistere. ac ex vniuersali fonte omni-

Maria
patientissi-
ma

Deus et
Maria
differen-
ter se ple-
na gra

Sermo.v. De natiuitate Marie

nis boni lumen gratie influente. In Maria si-
cut feliciter hec omnia in mente quam carne recipie-
re. Non solum autem celestis spiritus repleuit sponsam
sua gratia et sanctitate: sed etiam ipsa gratia et sanctitate
eam confirmavit et in perpetuum stabilivit in celebratio-
ne hanc nuptiarum. id est in acceptioe filij sui: ut dixi in
prima parte principali huius operis sermone. id est in
tam ampla autem fuit deus ipsi benedixit et gi-
nis ut soli deo cognoscenda seruet. Et ad hoc
applicari potest illud secundi. id est. Ipse creauit il-
lam in spiritu sancto: vidit et dinumerauit et di-
mensus est secundum ipse solus. Sed quod ultra me exten-
dam in exprimenda magnitudine totius et gi-
nalis: cum ipse deus in tota et prima harum nu-
ptiarum seipsum sponse sue dederit: dicens ei illud
Gen. xv. Ego sum merces tua magnanimitas
tui: tam ample totius instrumentum tradidit
angelus Gabriel dicens et scribes. Que gratia
plena dominus tecum est. Quia hoc glorie pompe et so-
lemnitates in matrimonijs illustrum plonaz
debent interuenire. ut notat in autem. quibus
mo. na. effi. legi. hoc ergo. coll. vi. ideo non
est dubitandum in tota celesti curia indicabi-
lia gaudia et exultationes ineffabiles. atque le-
ticie maxime indicia: solemnitatesque magni-
ficas in his sacratissimis nuptijs interuenisse

De octaua peditioe sponse celestis que dicitur
timorositatis

Magnum ornamentum mulierum est ti-
morositas. non quidem timoris qui ex
causa mala veluti ex pusillanimitate
te procedit. de quo Lucanus libro. vi. inquit.
Degeneres trepidant animi petioraque solant
et libro. vii. Multos in summa pericula mi-
sit Venturi timor ipse mali. Et Virgilius
iii. Eneid. inquit. Degeneres animos timor
arguit. Hunc enim timorem non appetit viri
esse in vxoribus suis: sed timorem qui procedit
ex amore: quando scilicet vxor timet offendere
virum suum. Et ad hoc propositum posset exponi
illud Quid. i. epistolis. Res est solliciti ple-
na timoris amor. licet ipse in alio sensu dixe-
rit. De hoc ornamento loquens apostolus ad
Eph. v. ait. Vxor timeat virum suum. Iste
autem timor potest dici castus: de quo habetur
xii. q. v. §. ultimo: ubi scriptum est. Timor ca-
stus de quo hic dicitur est quo timeamus ne tar-
det. ne discedat. ne eo careamus. Hoc autem
ornamentum timorositatis habuit sponsa regis
celestis. Et ideo dicitur ipsa in figura scriptum est
Judith. vii. Pec erat mulier famosissima:
quia timebat dominum valde Debent quoque sem-
per mulieres timere ne in aliquo offendant

pudicitias. Et ideo emicare debent colloquia
conuersationes et aspectus viroz: cum hec oc-
casio eis esse possint ruine. Nam puerisatio mu-
tata prouocat luxuriam. Iuxta illud Quid. ii.
de arte amandi. Mora semper amantes inci-
tat et cetera. Et propter hoc dicit Bernardus sup
Missus est. Virgines que vere virginis sunt
semper solent esse pauidae: et nunquam secure. Et ut
caueant timenda: etiam secunda pertimescant: sci-
tes se in vasis fictilibus thesaurum portare
et nimis arduum esset inter homines ut ange-
lum viuere: et in terris more celestium puerisari
et celibem agere vitam. Hec ille. Cognoscens
igitur beatissima sponso vera esse sententiam Hiero-
nymi ad Eustochium dicentis. Raro cogi-
tatur in mente quod exteriores sensus non
nutriunt. Hec sunt fenestre. Hec hostia que
si non clausa fuerint mori patet introitus et
nil nisi funeste ingreditur. In silentio autem et clau-
sura ac quiete cogitationes puerse vitantur
Seruauit semper illud quod idem Hieronymus eidem
Eustochio scribit dicens. Laue ne domum creas:
sed sine magna necessitate vel utilitate: et ne
velis videre filias regionis alienae: quous frater
habeas patriarchas et israel pariter leteris. Nam
domina domum egressa corrumpitur. Nolo igitur te
sponsam querere per plateas: nolo te circumire agu-
los ciuitatis. Sponsus enim in plateis inueniri
non potest. Hec ille. Ipsa namque sponso benedicta a ter-
tio anno etatis sue usque ad tempus que nupta fuit
semper in templo stetit et inde non discedebat. vii.
Ambrosius sup. Lucam exhortatur dicens. Disce virgi-
nem moribus. Disce virginem veracitatem. Disce vir-
ginem oraculo sola in penetralibus. quam ne-
mo viroz viderat angelus reperit sola sine co-
mite: sola sine teste et cetera. Que omnia faciebat in-
ter alias causas ut sua perpetua virginitate illi
bata posita seruariet. Quia autem hoc timora-
tionis ornamentum excellenter fuerit in beata vir-
gine patet Luc. i. ubi dicitur: quod cum esset ab an-
gelo salutata: turbata est. turbatione quidem
non furoris sed pauoris. Et ratio fuit. quod ut
dicunt doctores in. ii. dist. ii. Apparuit ei in
specie humana. virginum autem est trepidare
et ad omnes viros ingressus pauere. omnesque viro-
rum affatus vereri. ut dicit glossa sup. predicto
Luc. caplo. De hoc autem ornamento sponse ce-
lestis inquit Ambrosius sup. Lucam. Discite
virgines sacre non circumcursare per alienas edes
non temerari in plateis. non aliquos in pu-
blico miscere sermones. Maria in domo se-
ra festinat. in publico mansit apud cognatam
suam etiam tribus mensibus. Non quod domus eam
delectaret aliena: sed quia frequentius videri

in publico displicebat.

De nona conditione sponse celestis q̄ dicitur pudorositatis.

Nonū ornamentū quod habere debet sponsa dicitur pudorositatis. Nō em̄ debet esse de illis de quibus Iuuenal' inquit. Sic nullus verbis pudor aut reuerētia mense sed debet esse verecunda. Un̄ apostolus. j. ad Tim. ij. ait. Mulieres sint cū verecundia et sobrietate se ornantes. Debent em̄ verecundari facere aliquid inhonesti. et in secreto q̄ in publico. Unde Hieronym' ad Demetriadē de virginitate seruāda inquit. Quicquid pudet dicere: pudeat etiā cogitare. licet autē dicat Pamphilus poeta. Nam venit a sola rusticitate pudor: hoc est fallū de pudore verecundie que est virtus. De qua Valerius maximus libro quarto inquit. Verecundia parens est om̄is honesti. magistra innocentie. chara proximis. accepta alienis. om̄i loco om̄i tēpore fauorabile proferēs vultū. Hec ille. Maxime autē hec virtus conuenit iuuenibz. Aut em̄ Seneca ad Lucillum. epistola. xj. Verecundia in adolefcere bonū signū est. Et idē epistola. xxvj. dicit. Nutriendus igitur pudor: qui q̄d in aīo durauerit. aliquis boni spei locus erit. Diuus q̄z Ambrosius in. j. de officijs inquit. In adolefcētibz verecundia velut quedā nature dōs cōmendatur: et est prima disciplina. hec ipso corporis motu: gestu et incessu tenēda est. habitus em̄ mentis cernitur in statu corporis. et vox quedā est animi corporis gestus v̄ motus. In ipso quoq̄ corporis decore verecundia plus eminet. Hec ille. Qui etiā ibidem ait. Verecundia est verba feda superfluaq̄ reprimere. Et Quintilianus libro. viij. de oratoria insti. dicit. Nihil est ad conciliandū animos gratius verecundia. Et ideo Seneca in. ij. de declinationū inquit. Afferat matrona oculos tacentes in terrā etc. Quod quidē faciebat matrona nostra virgo benedicta om̄i verecundia et pudore sancto repleta. Unde fuit illa mulier de qua Eccl. i. xxvj. dicit. Gratia super gratiā mulier sancta et pudorata. Ipsa em̄ adeo pudorata et sancta fuit q̄ nunq̄ aliquid vel minimū quod sancto pudori nō cōueniret peregit. imo nec vnq̄ cogitauit aut dixit. Seruauit nāq̄ illud Ambrosij in p̄mo de officijs dicēis. Pulcra virtus est verecundia et gratia suauis: que non solū in factis sed etiā in ipsis spectat sermonibus. vt nec modū progrediari in loquēdo. nec quicq̄ indecorū resonet in finone sp̄

culū nāq̄ mēris plerūq̄ in verbis resulget. Hec ille. Dicitur verecundissima dei sponsa: tu nō fecisti sicut multe nostri tēporis virgines nuncupate que in portis manentes v̄ per terras vagātes vultus hoīm inuerecūde aspiciunt. iuuenes libēter alloquūtur. cū eis rident. trūphant et ludunt ac tactibz et gestis dissolutis multa inhonesta faciunt. Un̄ po. stea nocte cogitant que in die viderūt v̄ egerunt. Sed tu virgo honestissima demissis in terrā oculis incedebas. et adeo eras verecunda vt nō solū in vīuione hoīm sed etiā am angeloz erubescens quādo tibi in humana specie apparebant. Seruasti quoq̄ illud Hiero. ad Austoch iū dicentis p̄pterea charissime hoc horroz: hoc moneo: hoc mādō vobis vt que xpi desponsate estis p̄iungio. cui om̄ne castitatis vestre fidē vouistis. cui nullum p̄ter ipm amatore cognoscere sub iurēiurādo estis pollicite. Viri cuiuscūq̄ status: et si eū sanctitas exornet. etiā si Johanni baptiste equaretur i meritis: queratis effugere faciem. nec liceat secū dilectione seruēti astrigi. Credatis experto. Nihil om̄ino est periculosius viro q̄ mulier. et mulieri q̄ vir. Uterq̄ palea. vterq̄ ignis. Dicā audacter p̄chdo loz dei tēpla. spiritus sancti vasa et deo dicata edificia nisi diligentissima seruētur custodia prostibula fiunt. et aufertur tā nobile depositum. tā preciosus thesaurus. irrecupabile decus castitatis. Om̄i igit custodia seruet cor. Super muros hierusalē ponant custodes. tota die ac nocte non dormiant ne fur introeat: ne spolia auferat que penit' recuperari nō p̄nt. Hec ille.

De decima p̄ditione sponse celestis q̄ dicitur honestatis.

Decimū ornamentū quod i sponsa sua requirit magni principes dicitur et honestatis. Interioris et exterioris. Non em̄ sufficit q̄ aliqua sit honesta in aīo quantū ad voluntatē: sed etiā requirit honestas quantū ad euidentiā exteriorē. Honestas aut extrinseca hoīs consistit in custodia sensuū et circūsp̄ctione et grauitate gestuū et actuū exteriorū p̄ quā exteriorē grauitatez et honestatē potest fieri cōiectura de honestate interiori. q̄ habitus cognoscuntur p̄ actus. ij. de ania. et ij. Polit. Unde Aristot. inquit in iij. metaph. Opus bonū et malū ab extra indicat q̄le sit in anima. et j. de anima idē p̄h̄s ait. Anima simplex et intellectualis cognoscitur per motū ac sensum: et p̄ operatōnem sui corporis. et ibidē. Accidētia magnā partē con-

Done
stas ex
terior

Sermo. v. De natiuitate Marie

In fiores
cogitunt
p exteriora

ferunt ad cognoscendum qd qd est. r. xij. me-
raphi. **A**ut? specificat habit? . glosa quoq; in
c. nec aliqua. xxvij. q. j. dicit. p exteriora inte-
rior voluntas dignoscit. **F**acit ad illa vul-
garis sententia iur? que ait. p exteriora cogno-
scunt interiora. s. certos. **I**nsti. de rerum di-
ui. l. naturalē. s. in his. ff. de acqui. re. do. l. ful-
cimus. s. illud sciendum. ff. ex quibus cau. an
poss. e. **A**rist. quoq; in ij. priorū. ait. p signa
corporis nobis nota sillogizantur dispositio-
nes anime nobis ignotas. **E**t **A**mb. in li. de
offi. di. habitus mentis p statū corporis co-
gnoscat. **P**ropter etiam in li. epi. epigramate.
xij. inquit. **E**x opere specie clarescit intima
cordis. **D**e actib; em exteriorib; habent ho-
mines iudicare. clemen. exiit de paradiso. s.
cupientes. de verbor; sig. **E**t ideo quādo qd
hinc inde respicit mulieres: r. quādo mulier
nutrib; oculor; aliqua signa facit viris vl' eos
respicit impudice: signum est qd eius animus
est impudicus. r. h' crimen habebat. **P**aris q
scribens **P**elene: vt ponit **Q**uidius i cplis
dicebat. **E**t tibi p nutū signa tegenda dabā
De quo vicio **A**ug? in c. **N**ec solo. xxij. q.
v. ait. non dicatis vos animos habere pud-
icos si habeatis oculos impudicos. quia ipu-
dicus ocul' impudici cordis est nūci'. **H**oc
aut ornamentū honestatis habuit excellētis-
sime virgo benedicta que in omnib; actib; r.
gestib; suis circūspectissima r. honestissima
fuit. **U**nde **A**mbrosi' in ij. de virgi. ait. **N**ih-
il totū in oculis **M**arie. nihil in verbis
procat. nihilq; in actu verecundū fuit. **I**pa
em perfectissime adimpleuit illud consiliū
Soffredi in poetria dicentis. **S**eruem' ho-
nesta r. mala vitemus. **U**nde de ipsa dici po-
test illud **S**ap. vij. r. innumerabilis hone-
stas p manus illi'. **E**t illa de se dicere potest
illud **E**ccl. xiiij. **F**ructus mei: fructus hono-
ris r. honestatis. **Q**uia autē extrinseca ho-
nestas sine intrinseca parū valet. imo seruā-
tes honestatē exteriorē: r. habētes inhonestā
mentē: sunt similes sepulcris dealbatis et ab
extra repletis: que intus plena sunt cadaue-
rib; mortuorū r. oi spurcia. licet a foris ap-
pareāt hoib; speciosa. vt inqt saluator **M**at-
thei. xxiij. de phariseis. **I**deo oportet qd muli-
er nō solū sit honesta r. incōtaminata in opi-
bus: verbis r. omnib; actib; exterioribus. s.
etiā in cogitationib; r. desiderijs intrinsecus.
Sciendū est aut qd fm leges ciuiles maior
honestas requiritur in mulieribus qd in ma-
sculis. r. ideo ex inhonestate punitur quādo
vir. qd mulier r. nō vir. vt notat glosa in l. palaz

Maior
sit hone-
stas mu-
lieris qd
viri.

s. que in adulterio. ff. de ritu nupti. **P**ac aut
intrinsecā r. extrinsecā honestatē habuisse s/
ginem benedictā patet per responsionem eius
factam angelo quādo ei dixit **L**uc. j. **Q**uo-
modo fiet istud qm virūz non cognosco. qd
glosa exponit. i. in virginitate manere dispo-
sui: r. virū nō cognoscere pposui. **E**t ibidē ait
glosa. **V**ide quāta est **M**arie constantia. q
licet saluta. licet confortata. licet cōmenda-
ta. potius tamen videtur nolle habere prolez
qz pdere virginitatē. **E**t ideo de modo qrit:
dicentis. **Q**uomodo fiet istud? **B**ern. qz in
quodam sermone inquit. **O** virgo prudens.
O ego deuota: quis te docuit deo placere vir-
ginitatē? **Q**ue lex. que iusticia. que pagina
veteris testamenti hoc pcepit? **N**os legim'
aplūm dicentē. **D**e sginib; pceptū dñi non
habeo. consiliū autē do. **T**u sō nec preceptūz
nec consiliū. nec exemplū habuisti. **H**ec ille.
Tanta aut fuit honestas beate virgis qd nun-
qz motū aliquē vel rebellionē carnis habuit.
nec modicā incōtinentie cogitationem. imo
eius honestas ab omib; in ea aspicientibus
extinguebat vt supra dixim' omnē libidinez
quia vsq; ad medullas cordis ipsorum pene-
trabat. **P**ro conclusione sō nostri smōis
dico qd beata virgo in hoc seculo post christū
fuit exemplū r. speculū omnis honestatis et
bene viuendi. **U**nde illud **B**ern. j. **F**ecit de'
duo luminaria magna. luminare maius scz
solem. r. luminare minus. i. lunā. exponi pōt
de xpo qui est sol iusticie. r. de virgine benedi-
cta que dicitur luna. quia sicut luna a sole recipit
lumen. ita beata virgo splendorem lucis et g-
rie: ac normā recte viuendi suscepit a christo
Et maxime in illo tempore quo cū eo cōuer-
sata est. **U**nde doctor quidam grecus sup il-
lud **L**u. ij. **M**ater ei' sseruabat oia sba hec
conferens in corde suo: ait. **C**ōsidera prudē-
tissimā mulierū **M**ariam vere sapie mrem
qualiter scolaris sit pueri. **N**ō em vt puero
neq; vt viro. sed vt deo vacabat. r. illi' voces
r. opa reputabat. **E**t ideo nō ex dictis
aut factis ab eo incassum illi patebat. sed sic
ipsum verbū prius in viscerib; ita nūc eius
dem modos r. dicta concipiebat r. i corde suo
fouebat. r. hec in pnti contemplant' qd ex-
pectabat in futuro clariū reuelandū. **E**t
hac qdē tāq; regula r. lege p totā vitā utebat'
Hec ille. **E**rat aut virgo **M**aria exemplar
oim srtutū. **U**n dicit in sermone oim sanctorum
Virgo maria dei populū faciendū monebat
spernere pituri lux' sed'i. a lenocinio mortu-
lis vite dedinare: carnis pudiciā cū viri

Maria
speculū
omnis i/
honestas-
tis

Pars. III.

ginitatē honore itra cordis hospitia obfuate
eamq; oīm statū reginā fructū salutis ppe/
tue sociā esse angeloz suis affirmabat exem/
plis. Sicut autē ginitatis et pudicie ita
omniū aliarū statū norma fuit. Unde Am/
bro. in libro de fgi. inquit. Talis fuit Maria
vt ei⁹ vni⁹ vita oīm sit disciplina. et Hiero.
in sermone ad Paulā et Eusto. ait. Si placet
vobis charissime talis ac tāta fgo: placeat et
opus statū ei⁹ cui⁹ vita oīm disciplina est.
cui⁹ mores instituta sunt ecclesiarū. que pcel/
lit cūctis et supereminet vniuersis. et infra. Tā
ta erat claritas statū ei⁹ vt alioz vitaz qd
ammodo obscuraret. Et h est verissimū. Nā
si beatus Iohānes baptista tāte fuit sanctitatis
sicut dicit Chrysostom⁹ vt omniū alioz vi/
tam redderet culpabilē. quid sentiendū ē de
matre altissimi? Et ideo Hiero. inq̃t. Sic
in compatione dei nemo bonus: ita et in com/
paratione mris dñi nulla inuenit pfecta cre/
atura quāvis statū eximia cōprobet. Un⁹
est em̃ pater noster q̃ est in celis. et vna ē ma/
ter nostra. Una est et forma statū Maria.
Et idcirco hāc im̃temini moribz sequimini
castitatē ei⁹ et implozate auxiliū. Decille. et
merito. Nā cū Iheretius dicat in adelphis
Inspicere tanq̃ in speculo vitā hoīm iubeo
atq; ex alijs sumere tibi exēplū. Et Seneca
ad Lucillū scribes p̃sulat dicens. Elige tibi
cui⁹ tibi placeat vita. Op⁹ est em̃ aliq̃ ad quē
mores nostri se erigāt. Nisi em̃ alicui⁹ regu/
lam p̃uiam aspicias: mores eligere nō vale/
bis. Et Latho i suis documētis. Multoz ex/
emplo discē q̃ facta seq̃ris. Que fugias nob
vita ē aliena magistra. Profecto oēs xp̃iani
debēt sibi pponere aū oculos mētē vitā hui⁹ sa/
cratissime spōse celestis. tāq̃ irrephēibile exē/
plar oīs pfectiōis: qd d⁹ fecit i humana spe/
cie vt ipa cū filio suo esset metrū et mēsurā oī/
um alioz. sic fecit et in oibz alijs genez sp̃bz
fm̃ sniam phi. x. metaph. Jo Amb. vbi s. ait
Sic nobis tāq̃ in imāgie descripta fgitas
vitaz Marie: inq̃ velut e speculo refulget
species castitatis et forma statū. Hinc sumat
licet exempla vītēdi: vbi tāq̃ i exēplari ma/
gisteria sunt expressa pbitatē. q̃ qd corrigere
qd fugere. qd tenere debet. oñdunt. Decil/
le. Et iō omēs debem⁹ obfuate illud qd inq̃t
de⁹ Ero. xxv. dicēs. Inspice et fac fm̃ exēplar
qd tibi i monte monstratū est. i. in altitudine
vite gloriose fginis quā ego ab eterno ordi/
navi et pparavi vt eēt mihi spōsa. filijq; mei
mater et spūs vtriusq; habitatio digna ange/
lozū reginā atq; oīm hoīm reglā et magi/
stra. Qui ē honor et glia i secula secloz Amē.

stra. Qui ē honor et glia i secula secloz Amē.

Pars tertia hui⁹ sermonarij qd Mari/
ale appellat. In q̃ tractat de gloriose matris dei
noiarione. Hec autē ps pprio ac p̃ticulari no/
mine mare magnū brē fgis nuncupat

Sermo primus

Nomen virgi a

nis Maria. Luc. j. Licet p/
pria noia ponant et mutant p/
libito pprie volūtatē. C. d. mu

Noia
ppria

ta. nomi. l. j. et iō de his nō curat. l. si q̃s i sum
do vocabulo. ff. de lega. Primo vñ d⁹ qd dis/
putatio de pprio noie est relinq̃nda p̃tinaci/
bus. vt inq̃t glo. in l. recepticia. i. fto voca/
bula. C. de p̃sti. pecu. Nā de noie pprio qd fa/
cti est nō p̃t reddi rō. vt ait Bar. i. l. si. s. pen/
ff. a d muni. In alibi d⁹ qd exp̃ssio pp̃ij nois
multū opatur. l. si seruus cōis. ff. de stipu. ser/
uo. l. si. C. p quas psonas nō. acqui. et l. si cui
balneum. ff. qui. mo. vltus fruct. amitt. Itē so/
ler dici qd magnū est p̃uilegiū vocari bono
nomine. l. j. iuncta glo. in fto hāc. C. de sum/
ma trini. et fi. ca. et nihil mali est honesti homi/
nis nomen assumere. l. facta. s. si mandata. ff.
ad trebel. Dicitur etiā qd ex qualitate nomis
pp̃ij ostendit et arguit qualitas p̃sone. vt
ait glo. in rubrica. ff. veteris in fto iustitia/
nus. et glosa in probemio sexti. vbi ex nomie
Bonifacij arguit qd erat bona facies. p̃pter h
etiam Accursius florentin⁹ glosator eximius
multū gloriat de nomie suo in. d. l. facta. s. si
in danda. ff. ad tre. in verbo cōditio. dicens
se habere honestū et pulcrū nomen et qd voca/
tur Accursius. quia occurrit et succurrit con/
tra tenebras iuris ciuilis. Expropter beatis/
simā fgo Maria merito gloriari potest de
suo excellentissimo noie. Pro cui⁹ declara/
tione est sciendū. qd vt inq̃t beatus Tho. i. iij.
p̃te sum. q. xxvij. ar. ij. noia debet p̃prietati/
bus rerū correspondere. vt patet in nomi/
nibz genez et speciez. iij. metaph. Ideo dici/
tur cōmuniter qd nomina debent esse rebz cō/
sona. xxj. dist. c. clerico. xij. q. j. c. clericus. xvj.
q. j. c. si cupis. xxiij. q. j. c. p̃udentia. de p̃ben.
et digni. c. cum fm̃ apostolū. et insti. de dona.
s. est et aliud. et in auten. de consu. s. sed si q̃s
et C. de epi. et de l. decernimus. et de offic. p̃re.
vr. l. j. et de defen. ciui. l. defensores. et ff. de
tutel. l. j. et in autē. de defen. ciui. in p̃inci. col.
ij. facit. c. penitencia. el secundo. et tibi glos. de
peni. dis. iij. et lex a nullo. C. de feri. et l. ita vul/
neratus. in p̃ncipio ff. ad legē aquil. qd si hec

Nomia
sunt rebz
consona

Exēplū